ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

28 Νοεμβρίου 2018 | ΤΕΥΧΟΣ Α.Α.Π. | Αρ. Φύλλου **286**

ΤΕΥΧΟΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/78523/1208

Έγκριση Αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Ηπείρου και Περιβαλλοντική Έγκριση αυτού.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ι. Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 2742/1999 «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 207/1999), σε συνδυασμό με την παράγραφο 4 του άρθρου 13 του ν. 4447/2016 (Α' 241/2016).

2. Το άρθρο 6 του ν. 4447/2016 «Χωρικός σχεδιασμός – Βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 241/2016).

3. Την υπουργική απόφαση 10106/2011 «Έγκριση προδιαγραφών για τη σύνταξη των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (προδιαγραφές αξιολόγησης - αναθεώρησης - εξειδίκευσης Περιφερειακών Πλαισίων» (ΑΑΠ 45/2011).

4. Την αριθ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της αριθ. 2001/42/ΕΚ οδηγίας "σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225/2006).

5. Την αριθ. 25301/03 υπουργική απόφαση «Έγκριση περιφερειακού πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Ηπείρου» (ΦΕΚ Β' 1451/2003).

6. Το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης όπως έχει εγκριθεί από την Βουλή των Ελλήνων (Β' 128/2008).

7. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (Β' 2464/2008).

8. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη βιομηχανία (Α' 151/2009).

9. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες (Β' 2505/2011).

10. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη χωροθέτηση Καταστημάτων Κράτησης (Β'1575/2001).

11. Τις με αριθμό 519/2017 και 3632/2015 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

12. Τη μελέτη «Αξιολόγηση – Αναθεώρηση του Ειδικού Πλαισίου ΧΣΑΑ για τον Τουρισμό (απόφαση 24208/2009/ Β' 1138) και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού.

13. Τη μελέτη «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Ηπείρου», που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013 με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

14. Την υπουργική απόφαση 51949/2010 για την «Παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής του Γενικού, των Ειδικών και των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (Β' 1925/2010, Β' 811/2012).

15. Την Έκθεση Αξιολόγησης της εφαρμογής του ΠΠΧΣΑΑ Ηπείρου (Ιούνιος 2013).

16. Τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για την τροποποίηση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Ηπείρου.

17. Τα με αριθμ. 17709/24.4.2015 και 23038/18.6.2015 έγγραφα της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του ΥΠΑΠΕΝ, με το οποίο διαβιβάστηκε στη ΔΙΠΑ η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Ηπείρου.

18. Το με αριθμ. οικ. 150503/9.7.2015 έγγραφο της ΔΙΠΑ, με το οποίο διαβιβάστηκε αντίγραφο της ΣΜΠΕ στα αρμόδια υπουργεία, φορείς, Περιφέρεια και Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

19. Τα 31584/16.7.2015 και 31683/16.7.2015 έγγραφα της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του ΥΠΑΠΕΝ με τα οποία αποστέλλεται στις εφημερίδες «ΕΘΝΟΣ» και «ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ» αντίστοιχα κείμενο για την ανακοίνωση της έναρξης της διαβούλευσης της ΣΜΠΕ του θέματος.

20. Την 39968/11.8.2016 απόφαση της Γενικής Γραμματέως Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος σχετικά με την οριστική παραλαβή της μελέτης (ΑΔΑ: ΩΖΑΩ4653Π8-ΥΜΝ).

21. Την με α.π. 12/52/23.12.2015 γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Ηπείρου (ΑΔΑ:ΩΞΚΔ7Λ9-Ζ41).

22. Την με αριθ. οικ. 63397/28.12.2016 Εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την «Έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) Περιφέρειας Ηπείρου», σύμφωνα με το άρθρο 7 της υπ' αριθ. 107017/2006 κοινής υπουργικής απόφασης όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 7 της αριθ. 40238/2017 κοινής υπουργικής απόφασης.

23. Την με αριθμ. 63428/30.12.2016 Εισήγηση της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

24. Την αριθμ. Υ198/17-11-2016 απόφαση του Πρωθυπουργού περί «Ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σωκράτη Φάμελλο» (Β' 3722), όπως τροποποιήθηκε από την αριθμ. Υ72/21-9-2018 απόφαση του Πρωθυπουργού περί «Τροποποίησης απόφασης ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σωκράτη Φάμελλο» (Β' 4201).

25. Το γεγονός ότι από τις κανονιστικές διατάξεις δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΙΙ. Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Την αναπτυξιακή πολιτική περιφερειακού επιπέδου και τις τομεακές πολιτικές:

- Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Ηπείρου, 2014-2020.

- Την κοινή υπουργική απόφαση 44015/4029 «Κύρωση της απόφασης έγκρισης του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Ηπείρου» (Β' 3196/2016), σε εφαρμογή των διατάξεων του άρ. 31 του ν. 4342/2015.

- Την 1η αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (Β' 4664/2017), σε εφαρμογή της οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τη διαχείριση των εσωτερικών υδάτων.

- Το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (Β' 2684/2018), σε εφαρμογή της οδηγίας 2007/60/ΕΚ.

2. Ειδικότερα εθνικά τομεακά νομοθετήματα:

Αναπτυξιακή πολιτική:

- ν. 3908/2011, «Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη, την Επιχειρηματικότητα και την Κοινωνική Συνοχή» (Α' 8/2011).

- ν. 3982/2011, «Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελμάτων και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και Επιχειρηματικών Πάρκων και άλλες διατάξεις» (Α' 143/2011).

- ν. 3986/2011, «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (Α' 152/2011).

- ν. 4146/2013, «Διαμόρφωση φιλικού αναπτυξιακού περιβάλλοντος για τις Στρατηγικές και Ιδιωτικές επενδύσεις και άλλες διατάξεις» (Α' 90/2013).

Περιβάλλον, βιοποικιλότητα, τοπίο:

- ν. 3827/2010, «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Τοπίου και στοιχεία αναλυτικής προσέγγισης» (Α' 30/2010).

- ν. 3937/2011, «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» (Α' 60/2011).

- ν. 3983/2011, «Εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/56/ΕΚ» (Α' 144/2011).

- ν. 4014/2011, «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» (Α' 209/2011).

- ν. 4042/2012, «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ. Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων -Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ.» (Α' 24/2012).

- ν. 4519/2018, «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών» (Α' 25/2018).

- Διατάξεις των άρθρων 42 - 45 του ν. 4414/2016 για την έγκριση της 1ης Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ) - Σύσταση του Εθνικού Συμβουλίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ) - Εκπόνηση και έγκριση της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ) και των Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) - Διαδικασίες αναθεώρησης/τροποποίησής τους και τα ελάχιστα περιεχόμενα αυτών (Α' 149/2016).

- κοινή υπουργική απόφαση 1058/71977 για τον «Καθορισμό των Προδιαγραφών και του Περιεχομένου των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 4351/2015 (164 Α')» (Β' 2331/2017).

- κοινή υπουργική απόφαση 50743/2017 για την Αναθεώρηση Εθνικού Καταλόγου των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 (Β' 4432/2017).

Διοικητική μεταρρύθμιση

- ν. 3852/2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87/2010).

3. Ευρωπαϊκές οδηγίες και δράσεις:

- Χάρτης της Λειψίας για την αειφόρο ανάπτυξη των Ευρωπαϊκών πόλεων, 2007

- Πράσινη Βίβλος για τη εδαφική συνοχή: ο δρόμος προς τα εμπρός, Ευρωπαϊκές Κοινότητες 2008.

- Στρατηγική για την Ευρώπη του 2020, 2010.

- Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2020, 2011.

- Λευκή Βίβλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Χάρτης πορείας για έναν Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών - Για ένα ανταγωνιστικό, και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2011.

- Χάρτης πορείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μετάβαση σε μια ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών το 2050, 2011.

ΙΙΙ. Εκτιμώντας ιδίως τα ακόλουθα:

1. Το γενικό επίπεδο ανάπτυξης της Ηπείρου υστερεί σημαντικά του μέσου επιπέδου ανάπτυξης της χώρας και, περισσότερο, της Ε.Ε. Το πρόβλημα αυτό χαρακτηρίζει την περιοχή εδώ και πολλά χρόνια, ενώ μια από τις σοβαρότερες αιτίες υπήρξε η απομόνωσή της από τους βασικούς αναπτυξιακούς άξονες της χώρας.

2. Η Περιφέρεια εντάσσεται ιστορικά, γεωμορφολογικά και παραγωγικά στο χώρο των Δυτικών Βαλκανίων. Οι γεωπολιτικές μεταβολές στην ευρύτερη περιοχή της Βαλκανικής αναβάθμισαν τη σχετική θέση της Ηπείρου διαμορφώνοντας νέες προοπτικές διασυνοριακής συνεργασίας. Στις σημερινές συνθήκες καταγράφονται αναγκαιότητες και δυνατότητες που επιτρέπουν την προσέγγιση του παρακτίου μετώπου αλλά και της ενδοχώρας των Δυτικών Βαλκανίων ως ενιαίου γεωπολιτικού και γεωγραφικού χώρου. Οι δυνατότητες αξιοποίησης της γεωπολιτικής θέσης της Περιφέρειας για την τόνωση της εξωστρέφειας της τοπικής οικονομίας αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Ο ρόλος της Περιφέρειας στη διαμόρφωση της πολιτικής της ΕΕ στη δυτική Βαλκανική και την Αδριατική απαιτείται να ενισχυθεί ώστε να καταστεί κομβικός τόσο σε σχέση με την ενίσχυση των υφισταμένων και την πιθανή μελλοντική συγκέντρωση παραγωγικών δραστηριοτήτων διεθνούς ενδιαφέροντος, όσο και σε σχέση με τις πολιτικές συνεργασίας, ασφάλειας και πολιτισμικών ανταλλαγών της ΕΕ.

3. Οι σχέσεις της Ηπείρου με περιοχές ανατολικά της Πίνδου και τη Βόρεια Ελλάδα παραμένουν σε κάποιο βαθμό περιορισμένες. Η Εγνατία Οδός συνέτεινε στην άρση της απομόνωσης της Ηπείρου από τη λοιπή Βόρεια Ελλάδα. Στο βαθμό που η Εγνατία θα ενισχύει το ρόλο της είτε ως διεθνής άξονας μεταφορών είτε ως υποδομή λειτουργικής και παραγωγικής ενοποίησης του χώρου της Βόρειας Ελλάδας, η σύνδεση του Βορείου τμήματος της Ηπείρου με τη Δυτική Μακεδονία μπορεί να ενισχυθεί. Αντίστοιχα, δημιουργούνται προϋποθέσεις μιας ενιαίας διαπεριφερειακής (Δ. Μακεδονία και Θεσσαλία) διαχείρισης των φυσικών πόρων της Πίνδου στους τομείς του τουρισμού, της περιβαλλοντικής προστασίας, των ΑΠΕ κ.λπ.

4. Η υλοποίηση σημαντικών έργων μεταφορικών υποδομών (Εγνατία Οδός και λιμάνι Ηγουμενίτσας) διαμορφώνει νέες αναπτυξιακές προοπτικές. Σε αυτές περιλαμβάνονται η ενίσχυση των Ιωαννίνων ως πόλου εθνικής σημασίας αλλά και η δυναμική ανάπτυξης του άξονα Ηγουμενίτσας - Ιωαννίνων με την προσέλκυση παραγωγικών δραστηριοτήτων. Το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης προβλέπει την πύκνωση του μεταφορικού δικτύου εθνικής κλίμακας μέσα από την ολοκλήρωση μεταφορικών υποδομών, πολλές από τις οποίες είτε περιλαμβάνουν το γεωγραφικό χώρο της Ηπείρου (λιμένας Ηγουμενίτσας, Δυτικός Άξονας, άξονας Ιωάννινα - Κακκαβιά, αναβάθμιση οδικής σύνδεσης Άρτας - Τρικάλων, σιδηροδρομική σύνδεση Ηγουμενίτσα - Ιωάννινα – Καλαμπάκα, σιδηροδρομική σύνδεση Ιωάννινα - Αντίρριο) είτε παρ' ότι στο σύνολό τους ανήκουν σε άλλες περιφέρειες, επηρεάζουν άμεσα την προσβασιμότητα και τη γενικότερη αναπτυξιακή ταυτότητα της Ηπείρου (άξονας Ε65, τμήμα Κόρινθος - Πάτρα της ΠΑΘΕ, τμήμα Αμφιλοχία - Άκτιο).

5. Με την ολοκλήρωση του Δυτικού Άξονα, βασικού διαδρόμου σύνδεσης της Ηπείρου με τη Νότια Ελλάδα, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις διάχυσης των αναπτυξιακών προοπτικών και στο νότιο τμήμα της Περιφέρειας, ενισχύοντας την αποδοτικότητα της αξιοποίησης των πόρων της Ηπείρου. Η παράμετρος αυτή θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στον προτεινόμενο σχεδιασμό, δεδομένου μάλιστα και του αναπτυξιακού βάρους του άξονα της Εγνατίας.

6. Η ιεράρχηση των οικιστικών κέντρων αρχίζει να μεταβάλλεται λόγω σταδιακών αλλαγών των πραγματικών εξαρτήσεών τους, διοικητικών αλλαγών όπως το Πρόγραμμα Καλλικράτης αλλά και δημοσιονομικών πολιτικών, γεγονός που θέτει σε αμφισβήτηση την τρέχουσα ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου ιδιαίτερα στη βάση της πυραμίδας της.

7. Στη δομή της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας οι γεωργοκτηνοτροφικές δραστηριότητες, στηριγμένες στη διαθεσιμότητα αξιόλογων φυσικών πόρων, εξακολουθούν να καθορίζουν τη φυσιογνωμία της Ηπείρου, συνδεόμενες με μια σειρά άλλων συμπληρωματικών δραστηριοτήτων τόσο του δευτερογενή όσο και του τριτογενή τομέα, όπως το εμπόριο, η μεταποίηση, η εκπαίδευση, η παροχή υπηρεσιών υγείας, οι μεταφορές και ο τουρισμός.

8. Ο πρωτογενής τομέας εξακολουθεί να αποτελεί την κυρίαρχη παραγωγική χρήση γης. Σημαντικότερες γεωργοκτηνοτροφικές περιοχές της Ηπείρου με τις καλύτερες παραγωγικές επιδόσεις σε όλους τους κλάδους του πρωτογενή τομέα είναι το Λεκανοπέδιο των Ιωαννίνων και η πεδιάδα Άρτας - Φιλιππιάδας με προεκτάσεις προς την Πρέβεζα. Οι κυριότερες μεταβολές αφορούν τη συρρίκνωση της γεωργικής δραστηριότητας στο Λεκανοπέδιο Ιωαννίνων με απόδοση γεωργικής γης σε οικιστικές χρήσεις καθώς και η ανάπτυξη της παράκτιας και εσωτερικής ιχθυοκαλλιέργειας η οποία χαρακτηρίζεται από υψηλούς βαθμούς καθετοποίησης και εξωστρέφειας.

9. Η χωρική οργάνωση της μεταποιητικής δραστηριότητας, διατηρεί τα χαρακτηριστικά που διαχρονικά διαμορφώθηκαν, με την κυριαρχία των Ιωαννίνων και στη συνέχεια των άλλων βασικών αστικών κέντρων ενώ στη μεθοριακή ζώνη, η μεταποιητική δραστηριότητα παραμένει σε σχετικά χαμηλά επίπεδα. Η κυριότερη διαφοροποίηση είναι η ανάδειξη της Εγνατίας Οδού σε βασικό αναπτυξιακό άξονα ελκυστικό για την εγκατάσταση μεταποιητικών δραστηριοτήτων, αποθηκών και χονδρεμπορίου.

10. Οι δραστηριότητες του τριτογενή τομέα, με εξαίρεση τον τουρισμό, αναπτύσσονται στα τέσσερα μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφέρειας, με τα Ιωάννινα να διατηρούν την κυρίαρχη θέση τους. Όσον αφορά στον τουρισμό, όπου και πάλι τα Ιωάννινα κατέχουν κυρίαρχη θέση, τάση συγκέντρωσης ξενοδοχειακών κλινών υπάρχει στην παράκτια ζώνη Πρέβεζας - Θεσπρωτίας, ενώ στην ενδοχώρα το Μέτσοβο αλλά και η ζώνη των Ζαγοροχωρίων φαίνονται να εμφανίζουν μια αξιόλογη δυναμική.

11. Η κατάργηση του Ειδικού Πλαισίου ΧΣΑΑ για τον Τουρισμό δημιουργεί την αναγκαιότητα ενίσχυσης των κατευθύνσεων και ρυθμίσεων του παρόντος σε σχέση με την οργάνωση τουριστικών δραστηριοτήτων προκειμένου να αποτραπεί η διάχυτη, μη οργανωμένη ανάπτυξή τους και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

12. Η οικονομική-κοινωνική συγκυρία της κρίσης αλλά και η στόχευση των προγραμμάτων της ΕΕ φαίνεται να περιορίζουν σημαντικά τη διαθεσιμότητα δημόσιων πόρων, εθνικών και κοινοτικών, για τη χρηματοδότηση έργων υποδομών και αναπτυξιακών προγραμμάτων. Ταυτόχρονα, οι εξελίξεις δημιουργούν σοβαρά προβλήματα λειτουργίας της παραγωγικής βάσης και δυσχεραίνουν την αξιοποίηση όλων εκείνων των πλεονεκτημάτων που απέκτησε η περιοχή, με κυριότερο τη μερική έστω άρση της απομόνωσης λόγω Εγνατίας Οδού.

13. Ιδιαίτερη σημασία για την ανάπτυξη της Ηπείρου έχει το φυσικό περιβάλλον της περιοχής που λόγω της απομόνωσής της διατηρήθηκε σχεδόν αδιατάρακτο και στο οποίο περιλαμβάνονται υψηλής ποιότητας οικοτουριστικοί φυσικοί πόροι. Επίσης, διατηρούνται σημαντικά στοιχεία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της περιοχής (παραδοσιακοί οικισμοί, γεφύρια, κ.α) και αξιόλογοι αρχαιολογικοί χώροι. Οι παραπάνω πόροι αποτελούν σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα της Ηπείρου για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων στον τομέα του τουρισμού, ενισχύοντας ταυτόχρονα και άλλες δραστηριότητες που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τον τουρισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Άρθρο 1

Εγκρίνεται το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΠΧΠ) της Περιφέρειας Ηπείρου το οποίο αναθεωρεί και αντικαθιστά το προγενέστερο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της ίδιας περιφέρειας. Με την απόφαση αυτή εγκρίνεται και περιβαλλοντικά το ΠΧΠ.

Το ΠΧΠ Ηπείρου στοχεύει στη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου επιτελικού στρατηγικού προγράμματος χωρικών πολιτικών για την Περιφέρεια, το οποίο θα αποτελέσει το βασικό πλαίσιο χωροταξικών, πολεοδομικών, περιβαλλοντικών και αναπτυξιακών επιλογών για το χρονικό ορίζοντα ισχύος του.

Ορίζονται οι παρακάτω γενικοί στόχοι:

• Εναρμόνιση των διατάξεων του ΠΧΠ με τα θεσμοθετημένα εθνικής κλίμακας πλαίσια (Γενικό και Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια) και εξειδίκευση των κατευθύνσεών τους στο επίπεδο της Περιφέρειας Ηπείρου.

• Βελτίωση και αξιοποίηση της διεθνούς αναγνωσιμότητας και της γεωπολιτικής θέσης της Περιφέρειας, στη βάση ενός εξωστρεφούς προτύπου ανάπτυξης.

• Εξασφάλιση των προϋποθέσεων και ενεργοποίηση μηχανισμών για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας με κριτήριο τη βελτίωση των τοπικών κοινωνικών και οικονομικών παραμέτρων.

• Υποστήριξη της δημογραφικής δυναμικής, περιορισμός του ποσοστού ανεργίας σε επίπεδα συγκρίσιμα με τον εθνικό μέσο όρο και άμβλυνση των αντιθέσεων μεταξύ αστικών κέντρων και αγροτικής ενδοχώρας.

• Βελτίωση των προϋποθέσεων αξιοποίησης των διαθέσιμων για:

- την ενίσχυση, εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση της πρωτογενούς παραγωγής,

- τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση των μεταποιητικών επιχειρήσεων και τη σύνδεσή τους με την έρευνα και την καινοτομία,

- την αναβάθμιση του τριτογενούς τομέα μέσα από τη στοχευμένη ενίσχυση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων (διαμόρφωση ισχυρής και διακριτής τουριστικής ταυτότητας, υποστήριξη του ερευνητικού έργου του Πανεπιστημίου των Ιωαννίνων, αναβάθμιση της ποιότητας και βελτίωση της ελκυστικότητας των υποδομών Υγείας στην ευρύτερη περιοχή: Β. Ιόνιο, Ν. Αλβανία).

• Ενίσχυση του ρόλου των αστικών κέντρων της Περιφέρειας και ιδίως των Ιωαννίνων, μέσα από την αξιοποίηση και ολοκλήρωση των νέων μεταφορικών δικτύων και της διοικητικής αναδιάρθρωσης, με προοπτική τη διαμόρφωση αστικών πόλων με διαπεριφερειακό και διεθνή ρόλο.

• Έλεγχος της εκτός σχεδίου δόμησης, διαχείριση των οχλουσών χρήσεων, ενίσχυση του ρόλου των οικισμών στην κατεύθυνση της λειτουργικής, χωρικής και θεματικής ολοκλήρωσης του οικιστικού δικτύου.

• Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού και πολιτισμικού κεφαλαίου και του τοπίου, έλεγχος και περιορισμός των πηγών ρύπανσης, βελτίωση της ποιότητας των φυσικών και πολιτισμικών πόρων.

• Παροχή κατευθύνσεων χωρικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού στον υποκείμενο ή θεματικά εξειδικευμένο σχεδιασμό της Περιφέρειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

Άρθρο 2
Χωροταξική ένταξη της Ηπείρου στα ευρύτερα χωρικά σύνολα

Α. Θέση και ρόλος της περιφέρειας στο διεθνή, ευρωπαϊκό και εθνικό χώρο

Η θέση της Περιφέρειας Ηπείρου στον ευρωπαϊκό και βαλκανικό χώρο προσδιορίζεται από παραμέτρους οι οποίες εμφανίζουν δυναμικές μεταβολές κατά τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, ο στόχος της σύγκλισης που αποτελεί κεντρική πολιτική σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, παραμένει επίκαιρος αφού η Ήπειρος διατηρεί όψεις υστέρησης και εμφανίζεται να διευρύνει την απόκλισή της τόσο από τον ευρωπαϊκό όσο και τον εθνικό μέσο όρο.

Ταυτόχρονα, εξελίξεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο τροποποιούν το ευρύτερο γεωπολιτικό τοπίο στην περιοχή των Βαλκανίων.

Η Εγνατία Οδός συντείνει στη διευκόλυνση της διαπεριφερειακής και διακρατικής κινητικότητας με προορισμό την Ήπειρο και τα Ιόνια νησιά, κυρίως με σκοπό τον τουρισμό. Μέσα από τη λειτουργία της αναδείχθηκαν δυνατότητες αξιοποίησης τουριστικών πόρων της

Περιφέρειας όχι μόνο στο παράκτιο μέτωπο αλλά και στην ενδοχώρα.

Η σταδιακή απελευθέρωση των κινήσεων από και προς την Αλβανία μεταβάλλει το ρόλο των παραμεθόριων περιοχών σε δυνάμει αναπτυξιακές διασυνοριακές περιοχές υποδοχής παραγωγικών (εμπορευματικών, μεταποιητικών, πολιτιστικών κλπ) δραστηριοτήτων.

Η προοπτική εξόρυξης υδρογονανθράκων τόσο στο χερσαίο χώρο της Ηπείρου, όσο και στο θαλάσσιο χώρο του Βόρειου Ιονίου, δημιουργεί την απαίτηση για τη θέσπιση των κατάλληλων χωροταξικών διατάξεων ώστε αφενός να υλοποιηθούν οι κεντρικές πολιτικές, αφετέρου να εξασφαλιστεί η προστασία των περιβαλλοντικών πόρων. Ταυτόχρονα, ανάλογα με το μέγεθος των πιθανών κοιτασμάτων είναι πιθανόν να μεταβληθεί σε μεσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα η παραγωγική φυσιογνωμία της περιοχής.

Στις νέες γεωπολιτικές συνθήκες που αναμένεται να διαμορφωθούν στο μέλλον περιλαμβάνονται: (α) η πιθανή εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στο χερσαίο χώρο της Ηπείρου αλλά και στη θαλάσσια περιοχή του Β. Ιονίου, (β) η ένταξη της Αλβανίας στην ΕΕ, (γ) η βελτίωση των συνθηκών που απαιτούνται για την ενοποίηση του παράκτιου «τουριστικού χώρου» των Δυτικών Βαλκανίων από τη Βενετία ως την νότια Πελοπόννησο.

Οι συνθήκες αυτές απαιτούν σημαντικές εξωστρεφείς δράσεις προκειμένου η Ήπειρος να διαμορφώσει την ταυτότητα και το ρόλο της στο νέο χάρτη της περιοχής. Ήδη ο αστικός πόλος των Ιωαννίνων, πληροί περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο κέντρο της περιοχής τις προϋποθέσεις για να παγιώσει και να ενισχύσει την ταυτότητα του υπερτοπικού, βαλκανικού κέντρου με ευρύ χώρο επιρροής.

Β. Στρατηγικές κατευθύνσεις για την ανάδειξη της περιφέρειας στο διεθνές και εθνικό χωρικό σύστημα

Οι στόχοι που θέτει το ΠΧΠ σε σχέση με τη βελτίωση του γεωπολιτικού ρόλου της Περιφέρειας στο εθνικό, βαλκανικό και ευρωπαϊκό χωρικό σύστημα υλοποιούνται ιδίως μέσα από την εξυπηρέτηση των ακολούθων στρατηγικών κατευθύνσεων:

• Αξιοποίηση της θέσης της Περιφέρειας στον άξονα Αδριατικής - Ιονίου με έμφαση στους τομείς του τουρισμού, της ενέργειας και των μεταφορών.

• Αναδιαμόρφωση των εμπορικών, πολιτισμικών, παραγωγικών σχέσεων με την Αλβανία, εν όψει και της πρόβλεψης για είσοδό της στην ΕΕ.

• Ενίσχυση και προβολή του ρόλου των αστικών κέντρων και ιδιαίτερα των Ιωαννίνων ως πόλων εκπαίδευσης, έρευνας, καινοτομίας, εμπορίου, τουρισμού και παροχής υπηρεσιών υγείας. Στόχος η γεωπολιτική και λειτουργική αναβάθμιση των σημαντικών πόλων της Περιφέρειας, στο χώρο των Δυτικών Βαλκανίων.

• Διαμόρφωση αναπτυξιακών αξόνων και πόλων διαπεριφερειακής και διεθνούς εμβέλειας μέσα από την αξιοποίηση των υφιστάμενων και προγραμματισμένων μεταφορικών υποδομών (Εγνατία Οδός, Δυτικός άξονας, λιμένας Ηγουμενίτσας, αεροδρόμιο Ιωαννίνων, σιδηρόδρομος).

• Ενίσχυση, εκσυγχρονισμός και καθετοποίηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων, προβολή και κατοχύρωση των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα της Ηπείρου στα οποία έχει, ή μπορεί σχετικά εύκολα να διαμορφώσει συγκριτικό πλεονέκτημα (κρέας, γαλακτοκομικά, ιχθυοκαλλιέργειες, λάδι, προϊόντα ΠΟΠ/ΠΓΕ κ.λπ.) και σύνδεσή τους με την τουριστική δραστηριότητα.

• Στοχευμένη υποστήριξη της μεταποιητικής δραστηριότητας ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα και να ενισχυθεί η εξωστρέφεια του τομέα. Η δράση αυτή έχει το χαρακτήρα εκσυγχρονισμού και υλοποιείται μέσα από τη σύνδεση της μεταποίησης με την έρευνα και την καινοτομία στη βάση της αξιοποίησης των τοπικών πόρων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σύνδεση της μεταποίησης με τον πρωτογενή τομέα. Στόχος είναι η ενίσχυση των εξαγωγών τελικών καταναλωτικών προϊόντων.

• Χωρικά και παραγωγικά στοχευμένη προσέλκυση επενδύσεων ιδιαίτερα στους τομείς βιομηχανίας, μεταφορών και τουρισμού.

• Αξιοποίηση του συνόλου των τουριστικών πόρων της Περιφέρειας με στόχο τη συγκρότηση πολυθεματικών τουριστικών δικτύων. Η διαφοροποίηση της ταυτότητας του τουριστικού προϊόντος της Ηπείρου σε σχέση με τον ανταγωνισμό της ευρύτερης περιοχής πρέπει να στηρίζεται στην ποικιλία και την ποιότητα των τουριστικών πόρων και στην έντονη εναλλαγή του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος.

• Ενίσχυση της δικτύωσης με τους τουριστικούς προορισμούς των νησιών του Βορείου Ιονίου (Κέρκυρα, Παξοί, Λευκάδα), μέσα από τη διαμόρφωση κυρίως συμπληρωματικού και δευτερευόντως ανταγωνιστικού τουριστικού προϊόντος.

• Ανάδειξη, αξιοποίηση και προστασία φυσικού και πολιτιστικού πλούτου και ενίσχυση προβολής της ιδιαιτερότητάς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 3
Αναπτυξιακή προοπτική και εξέλιξη της Περιφέρειας

Οι προβλέψεις των δημογραφικών και παραγωγικών δεικτών για την Περιφέρεια Ηπείρου κατά το διάστημα 2011-2041 έχουν ως εξής:

Πίνακας 1: Μόνιμος Πληθυσμός: τελικές πληθυσμιακές εκτιμήσεις 2011-2041				
	2011	2021	2031	2041
Ήπειρος	336.856	346.662	352.805	358.527
Ελλάδα	10.815.197	11.006.349	11.054.074	11.098.418

Πίνακας 2: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός: πιθανή μελλοντική εξέλιξη του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στην Περιφέρεια Ηπείρου

	2011	2021	2031	2041
Ποσοστά Οικονομικά Ενεργών επί Συνολικού Πληθυσμού	43,5%	43,6%	45,0%	46,5%
Αριθμός Οικονομικά Ενεργών Ατόμων	146.679	151.220	158.819	166.630

Πίνακας 3: Ανεργία: πιθανή μελλοντική εξέλιξη της ανεργίας στην Περιφέρεια Ηπείρου

	2011	2021	2031	2041
Ποσοστά Ανεργίας	16,6%	17,0%	10,4%	6,4%
Αριθμός Ανέργων	24.381	25.653	16.496	10.624

Πίνακας 4: Συνολική απασχόληση: πιθανή μελλοντική εξέλιξη της συνολικής απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου

	2011	2021	2031	2041
Ήπειρος	122.298	125.567	142.324	156.006

Πίνακας 5: Συνολικό και κατά κεφαλήν ΑΕΠ: τελικές εκτιμήσεις συνολικού και κατά κεφαλή ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές 2013)

	2012	2021	2031	2041
	Συνολικό ΑΕΠ - εκατομμύρια € 2013			
Ήπειρος	4.145	4.465	6.149	8.613
Ελλάδα	192.091	224.385	274.532	338.066
	Κατά Κεφαλή ΑΕΠ - € 2013			
Ήπειρος	12.268	12.880	17.430	24.022
Ελλάδα	17.014	20.387	24.835	30.461

Άρθρο 4
Αρχές οργάνωσης του χωρικού πρότυπου

Το πρότυπο χωρικής οργάνωσης στηρίζεται στην αρχή της ολοκληρωμένης αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων και υποδομών με ταυτόχρονη προστασία των στοιχείων που συνθέτουν το περιβάλλον και τοπίο της Ηπείρου. Προωθείται η ολοκλήρωση των μεταφορικών υποδομών εθνικής κλίμακας και η αξιοποίησή τους για την ενίσχυση των τοπικών παραγωγικών συντελεστών, προκειμένου να συμβάλουν στην ενίσχυση των μεταφορών, της διαμετακόμισης αλλά και του δευτερογενούς τομέα (Χάρτης Π.1). Ειδικότερα:

1. Στον παράκτιο Ιόνιο χώρο προωθείται η ανάπτυξη του οργανωμένου (μαζικού) τουρισμού με στόχο την ένταξη των προορισμών στη διεθνή τουριστική αγορά, την ανάπτυξη άλλων ειδικών μορφών τουρισμού (yachting, καταδύσεις κ.λπ.), τη φιλοξενία σύγχρονων υποδοχέων ιχθυοκαλλιέργειας στη λωρίδα της Σαγιάδας (όπου η συγκεκριμένη δραστηριότητα δεν συγκρούεται με την τουριστική χρήση), καθώς και αλιείας. Η πιθανότητα εξεύρεσης κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στο Βόρειο Ιόνιο, ως προοπτική εθνικής σημασίας, είναι πιθανόν να αναδείξει την ανάγκη χρήσης κάποιου τμήματος του παρακτίου μετώπου για την κάλυψη των απαιτήσεων που θέτει η συγκεκριμένη δραστηριότητα.

2. Η πεδινή και ημιορεινή ενδοχώρα (στα δυτικά του άξονα Άρτα - Ιωάννινα - Κακκαβιά) θα φιλοξενήσει τον κύριο όγκο των δραστηριοτήτων του πρωτογενούς (γεωργία, κτηνοτροφία, πτηνοτροφία, ποτάμιες ιχθυοκαλλιέργειες) και του δευτερογενούς τομέα (μεταποίηση αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, λοιπές βιομηχανικές μονάδες) εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης ΑΠΕ και δευτερευόντως, ορισμένες ειδικές μορφές τουρισμού. Για μεν τη γεωργική παραγωγή απαιτείται εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των ανταγωνιστικών προϊόντων ποιότητας, για δε τις μονάδες μεταποίησης και εντατικής πτηνο-κτηνοτροφίας, η σταδιακή συγκέντρωσή τους σε οργανωμένους υποδοχείς ή τουλάχιστον ο εκσυγχρονισμός τους και η αυστηρή τήρηση των περιβαλλοντικών όρων. Οι οργανωμένοι υποδοχείς παραγωγικών δραστηριοτήτων (επιχειρηματικά πάρκα, κ.λπ.), εκτός από την περιβαλλοντική τους συνεισφορά, αναμένεται να αποτελέσουν σημαντικό αναπτυξιακό μοχλό ειδικά για την περιοχή αυτή, στην οποία συγκεντρώνονται οι δυναμικότερες μονάδες του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα.

3. Ο ορεινός χώρος της Πίνδου αποτελεί σημαντικό και αναξιοποίητο πόρο για την Περιφέρεια. Η Εγνατία Οδός βελτιώνει τις δυνατότητες πρόσβασης σε σημαντικό τμήμα του. Οι ήπιες τουριστικές δράσεις, η ορεινή γεωργία, η εκτατική κτηνοτροφία, η υλοτομία και οι εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης ΑΠΕ, στο βαθμό που δεν αλλοιώνουν το τοπίο και παραμένουν συμβατές με τους κανόνες προστασίας του περιβάλλοντος, αποτελούν δραστηριότητες που μπορούν να αναπτυχθούν στον ορεινό χώρο.

4. Τα αστικά κέντρα εκτός από το βασικό κοινωνικό εξοπλισμό και τις εξυπηρετήσεις που φιλοξενούν, θα πρέ-

πει να αποκτήσουν ταυτότητα διακριτή σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Τα Ιωάννινα ενισχύονται σε τομείς που διευκολύνουν την αναγνωρισιμότητά τους ως σύγχρονη ευρωπαϊκή πόλη μεσαίου μεγέθους (παιδεία, έρευνα, υγεία, αστικός τουρισμός). Η Ηγουμενίτσα εκτός από το ρόλο του διεθνούς λιμένα, επιχειρείται να διαμορφώσει την ταυτότητα του αστικού κέντρου σε επαφή με τα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πάνω στον Αδριατικό Άξονα. Η Πρέβεζα εκτός από αστικό κέντρο υποστήριξης της τουριστικής δραστηριότητας του μετώπου Λούτσα – Λυγιά – Καστροσυκιά – Μύτικας, μπορεί να αποτελέσει και η ίδια τουριστικό προορισμό yachting, αξιοποιώντας τμήμα του λιμανιού ως υποδομή αστικής μαρίνας, την εγγύτητα σε διεθνείς τουριστικές πύλες και προορισμούς (αεροδρόμιο Ακτίου, Λευκάδα), αλλά και γειτονικούς πολιτιστικούς πόρους (αρχ. Νικόπολη, αστικά μνημεία οθωμανικής περιόδου κ.λπ.). Τέλος, η Άρτα αποτελεί πόλο υποστήριξης της πρωτογενούς παραγωγής και με τη διέλευση του Δυτικού άξονα έχει τη δυνατότητα να ενισχυθεί στους τομείς της μεταποίησης – βιομηχανίας και του εμπορίου. Οι δυνατότητες της πόλης της Άρτας και της ευρύτερης περιοχής επεκτείνονται και στους τομείς του τουρισμού (κέντρο βυζαντινών πολιτισμικών πόρων) της εκπαίδευσης, έρευνας και καινοτομίας.

Άρθρο 5
Βασικοί άξονες και πόλοι ανάπτυξης

1. Βασικοί Αναπτυξιακοί Άξονες

Εγκάρσιος άξονας Ανατολής - Δύσης: Η λειτουργία της Εγνατίας Οδού και των καθέτων αξόνων διευκολύνει τους όρους διαπεριφερειακής και διεθνούς ένταξης της Ηπείρου στις παραγωγικές δραστηριότητες και τις αναπτυξιακές προοπτικές της ευρύτερης περιοχής και υλοποιεί έναν νέο «δυνάμει» αναπτυξιακό άξονα στην Περιφέρεια. Η δυναμική του άξονα υπογραμμίζεται και από τη διοικητική σύνδεση της Ηπείρου με τη Δυτική Μακεδονία.

Κεντρικός Άξονας Βορρά - Νότου: Ο άξονας Κακκαβιά - Ιωάννινα - Άρτα - Αιτωλοακαρνανία συγκεντρώνει κατά μήκους του ένα σημαντικό τμήμα των παραγωγικών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα αλλά και τον κύριο όγκο της πρωτογενούς παραγωγής της Ηπείρου. Ακόμα και οι προς βορρά (Αλβανία) και προς νότο (Αιτωλοακαρνανία) επεκτάσεις του άξονα ορίζουν η μεν πρώτη μια δυνάμει και η δεύτερη μια παγιωμένη συνέχεια του συγκεκριμένου άξονα. Η υλοποίηση του Δυτικού Άξονα, με προοπτική την επέκτασή του μέχρι τα Ελληνοαλβανικά σύνορα, μπορεί να αποτελέσει σημαντικό αναπτυξιακό εργαλείο για την Ήπειρο.

Παράκτιος Ιόνιος άξονας: Η τουριστική ανάπτυξη περιοχών του παρακτίου μετώπου της Ηπείρου, αλλά κυρίως οι δυνατότητες περαιτέρω αξιοποίησης των πόρων του, με στόχο τη συνολική ένταξη της Περιφέρειας στην τουριστική αγορά, η γειτνίαση με γνωστούς τουριστικούς προορισμούς των νησιών του Βόρειου Ιονίου και η ταυτόχρονη ανάπτυξη αντίστοιχων δραστηριοτήτων στα παράλια της Νότιας Αλβανίας, διαμορφώνουν μια διακριτή αναπτυξιακή ταυτότητα στο παράκτιο μέτωπο με κατεύθυνση τον τουρισμό. Η περιοχή πρέπει να αντιμετωπίζεται ως σημαντικό τμήμα του ενιαίου διεθνούς παράκτιου και νησιωτικού χώρου Αδριατικής - Ιονίου.

Οροσειρά της Πίνδου: Ένας ακόμα «δυνάμει» άξονας ανάπτυξης ο οποίος επίσης διατρέχει την Περιφέρεια κατά τη διεύθυνση Βορρά - Νότου, είναι αυτός που ορίζεται από την οροσειρά της Πίνδου και σχετίζεται με τη διαχείριση, προβολή, αξιοποίηση και προστασία του φυσικού πλούτου και του πολιτισμικού κεφαλαίου των ορεινών περιοχών της Ηπείρου. Η γραμμική γεωγραφική διάταξη (οροσειρά), η υπαρκτή αν και σε ορισμένα σημεία προβληματική οδική σύνδεση των οικισμών, η ποιότητα και η ποικιλία των φυσικών και πολιτισμικών πόρων και ο ήπιος ως προς τις αναμενόμενες δραστηριότητες αναπτυξιακός ρόλος που επιχειρείται να αποδοθεί στον ορεινό χώρο της Πίνδου δικαιολογούν την υιοθέτηση του όρου «αναπτυξιακός άξονας», παρά το γεγονός ότι δεν αναπτύσσεται κατά μήκος κάποιας σημαντικής οδικής αρτηρίας. Σε μια λεπτομερέστερη κλίμακα ο συγκεκριμένος άξονας διακρίνεται ως προς τη λειτουργικότητα και την προσβασιμότητά του σε δύο μέρη: Αυτόν που αναπτύσσεται Νότια της Εγνατίας οδού από τα Τζουμέρκα μέχρι το Μέτσοβο και αυτόν που αφορά στο βόρειο τμήμα (Ζαγοροχώρια - Κόνιτσα - Μαστοροχώρια).

2. Πόλοι ανάπτυξης

Τα Ιωάννινα, έδρα της Περιφέρειας και πρωτεύων εθνικός πόλος, αποτελούν το σημαντικότερο αστικό κέντρο της Ηπείρου. Στο πλαίσιο ενίσχυσης της εξωστρέφειας της Περιφέρειας, ο ρόλος τους μπορεί να ενισχυθεί στην περιοχή της Βορειοδυτικής Ελλάδας και των Δυτικών Βαλκανίων. Οι βασικοί τομείς στους οποίους διακρίνεται η δυνατότητα διαμόρφωσης συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε σχέση με τους άλλους αστικούς πόλους της περιοχής, πέρα από τις βασικές αστικές λειτουργίες είναι: (α) Η ανώτατη εκπαίδευση και η έρευνα οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση για την ανάπτυξη καινοτομικών δράσεων, (β) οι υποδομές και υπηρεσίες υγείας, (γ) η τουριστική δραστηριότητα με έμφαση στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού (αστικός, συνεδριακός, πολιτισμικός, θρησκευτικός). Ταυτόχρονα έχει τη δυνατότητα να αποτελέσει το βασικό πόλο εξυπηρέτησης και υποστήριξης δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον τουρισμό υπαίθρου (φυσιολατρικός, ορειβατικός, αθλητικός κ.λπ.). (δ) Η υλοποίηση του Δυτικού Άξονα και η αναβάθμιση του αερολιμένα, βελτιώνουν τις δυνατότητες αναβάθμισης του κομβικού ρόλου των Ιωαννίνων στον τομέα του διεθνούς εμπορίου και της διαμετακόμισης.

Ο ρόλος της Ηγουμενίτσας επαναπροσδιορίζεται στις νέες γεωπολιτικές συνθήκες με βάση την ύπαρξη του λιμανιού και την αναγκαιότητα για την αξιοποίησή του όχι μόνο ως εμπορικού κόμβου (ρόλος ο οποίος φαίνεται να περιορίζεται σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό) αλλά και ως λιμένα υποστήριξης και άλλων δραστηριοτήτων (κρουαζιέρα, πετρέλευση κ.λπ.). Ως το πλησιέστερο αστικό κέντρο της Ηπείρου προς τα ελληνοαλβανικά σύνορα έχει τη δυνατότητα να αναβαθμίσει το ρόλο της κυρίως σε ό,τι αφορά τις δυνατότητες ανάπτυξης διασυνοριακών σχέσεων στον εμπορικό, πολιτισμικό, τουριστικό και

εκπαιδευτικό τομέα. Προϋπόθεση για αυτό, αποτελεί η αναβάθμιση της οδικής σύνδεσης προς Σαγιάδα - Κονίσπολη - Άγιοι Σαράντα. Τέλος, θα πρέπει να διασφαλισθεί η δυνατότητα ώστε στο μέλλον η Ηγουμενίτσα να είναι έτοιμη να υποδεχθεί δραστηριότητες, που πιθανόν να απαιτηθούν στο πλαίσιο της εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στο Βόρειο Ιόνιο. Σε κάθε περίπτωση, το λιμάνι της Ηγουμενίτσας θα έχει τη δυνατότητα να υποστηρίζει και το διεθνή εμπορευματικό ρόλο για τον οποίο αρχικώς σχεδιάστηκε, στην περίπτωση που εμφανιστεί στο μέλλον αντίστοιχη ζήτηση.

Η Πρέβεζα αποτελεί τον κύριο πόλο υποστήριξης τουριστικών δραστηριοτήτων στο νότιο τμήμα του παρακτίου μετώπου της Ηπείρου. Στο βαθμό που η τάση αυτή συνεχίζει να τροφοδοτείται από τη ζήτηση, ο ρόλος αυτός θα ενισχυθεί. Επιπλέον η ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού (yachting) στον άξονα Αδριατικής - Ιονίου, διευκολύνει τις δυνατότητες αξιοποίησης τμήματος του λιμένα της Πρέβεζας για την εξυπηρέτηση τέτοιων αναγκών (μαρίνα), αλλά και της ίδιας της πόλης ως προορισμού. Η γειτνίαση με το αεροδρόμιο του Ακτίου αλλά και με τη Λευκάδα που αποτελεί διεθνή τουριστικό προορισμό, συνιστούν συγκριτικά πλεονεκτήματα. Αντίθετα, η υπερβολική ανάπτυξη οικιστικών χρήσεων (παραθεριστικής κατοικίας) κατά μήκος των ακτών της ΠΕ Πρέβεζας, περιορίζει τους διαθέσιμους τουριστικούς πόρους. Η προβολή και ένταξη του αρχαιολογικού χώρου της Νικόπολης στα διεθνή τουριστικά δίκτυα αποτελεί βασική προτεραιότητα για την ενίσχυση της ταυτότητας της Πρέβεζας. Ταυτόχρονα, σε ρόλο συμπληρωματικό με την Άρτα, η Πρέβεζα διατηρεί το χαρακτήρα του γεωργοκτηνοτροφικού – μεταποιητικού κέντρου, καθώς και τον ιχθυοκαλλιεργητικό και αλιευτικό χαρακτήρα της ο οποίος όμως δεν αναιρεί τον τουριστικό προσανατολισμό της, αλλά παρέχει δυνατότητες για την ανάπτυξη υποστηρικτικών συνεργιών ανάμεσα στον πρωτογενή τομέα και τον τουρισμό.

Η Άρτα, η οποία παραδοσιακά αποτελεί τον πόλο γύρω από τον οποίο συγκεντρώνεται σημαντικό τμήμα της πρωτογενούς παραγωγής της Ηπείρου αλλά και της μεταποίησης αγροτο-κτηνοτροφικών προϊόντων, αναμένεται να διατηρήσει αυτό το ρόλο. Προωθείται η αναβάθμιση της ταυτότητας του πόλου στο πλαίσιο των απαιτήσεων που θέτει ο αναγκαίος εκσυγχρονισμός της πρωτογενούς παραγωγής και της μεταποίησης. Στο βαθμό που θα υλοποιηθεί ο Δυτικός άξονας, βελτιώνονται οι προϋποθέσεις ώστε η Άρτα να αναβαθμίσει το ρόλο της τόσο στον τομέα των μεταφορών και του εμπορίου, όσο και σε εκείνον της δευτερογενούς παραγωγής. Η τάση τουριστικής ανάπτυξης γειτονικών περιοχών, αποτελεί πρόκληση για την ενίσχυση της σύνδεσης του τουρισμού με τον πρωτογενή τομέα (ντόπια προϊόντα, σύμφωνα ποιότητας, πιστοποίηση). Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που έχουν έδρα την Άρτα μπορούν να συνεισφέρουν σε συνεργασία και με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στους τομείς που σχετίζονται με τον εκσυγχρονισμό και την καθετοποίηση της πρωτογενούς παραγωγής και τη σύνδεσή της με την τουριστική δραστηριότητα. Τέλος η Άρτα διαθέτει ειδικούς τουριστικούς πόρους οι οποίοι δεν έχουν αξιοποιηθεί (βυζαντινά μνημεία και μουσεία, βιότοπος Αμβρακικού, λιμνοθαλάσσιοι, αλιευτικοί και καταδυτικοί τουριστικοί πόροι, ορεινός χώρος), όπου η κατάλληλη ανάδειξη και αξιοποίησή τους μπορεί να συμβάλλει στην τουριστική ανάπτυξη (ένταξη σε τουριστικές διαδρομές, ειδικές μορφές τουρισμού κ.α.).

Το Μέτσοβο αποτελεί τον πέμπτο κύριο πόλο ανάπτυξης της Περιφέρειας. Βασικός προσανατολισμός παραμένει η ενίσχυση της ταυτότητας των προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής και η περαιτέρω σύνδεση του πρωτογενούς τομέα με την τουριστική δραστηριότητα. Επιπλέον, προκειμένου να ενισχυθεί ο ορεινός άξονας ανάπτυξης της Πίνδου, το Μέτσοβο καλείται να ενισχύσει το ρόλο του ως οικισμός υποστήριξης των δραστηριοτήτων που επιδιώκεται να αναπτυχθούν στον ανατολικό (ορεινό) χώρο της Ηπείρου. Τέλος, αξιοποιώντας τη γεωγραφική του θέση (διασταύρωση Εγνατίας – Πινδαϊκού τόξου), μπορεί να παίξει και το ρόλο ενός δια-περιφερειακού πόλου (ή κόμβου ενός ευρύτερου δικτύου προορισμών) ήπιου τουρισμού για τις περιφέρειες Θεσσαλίας, Δ. Μακεδονίας και Ηπείρου. Η διαθεσιμότητα εκτάσεων για οικιστική ανάπτυξη είναι σχετικά περιορισμένη, με μειωμένες συνεπώς δυνατότητες υποδοχής πρόσθετου πληθυσμού, αλλά με δυνατότητες ανάδειξης και προβολής του ως πρότυπου τουριστικού προορισμού.

Άρθρο 6
Πύλες του δικτύου μεταφορών και διαμετακομιστικά κέντρα

1. Πύλες του μεταφορικού δικτύου.

Η γεωπολιτική θέση της Περιφέρειας υπαγορεύει την αναγνώριση του διεθνούς χαρακτήρα των μεταφορικών πυλών της, ιδιαίτερα του λιμένα της Ηγουμενίτσας και του συνοριακού σταθμού της Κακαβιάς.

Ο λιμένας της Ηγουμενίτσας αναγνωρίζεται από το Γενικό Πλαίσιο ως κύρια διεθνής θαλάσσια πύλη της χώρας. Για την εξυπηρέτηση του ρόλου αυτού απαιτείται να ολοκληρωθούν οι υποδομές εθνικής κλίμακας (σιδηροδρομική σύνδεση, Δυτικός Άξονας, Ε65, αναβάθμιση αεροδρομίου Ιωαννίνων). Ο λιμένας Ηγουμενίτσας διατηρεί ως προς τις υποδομές και τη λειτουργική του σύνδεση με την Εγνατία, τη δυνατότητα να εξυπηρετεί κίνηση επισκεπτών και εμπορευμάτων από και προς την Ιταλία και γενικότερα τη Δυτική Ευρώπη. Στο βαθμό μάλιστα που θα υλοποιηθεί ο Οδικός Άξονας Ε65, ο λιμένας Ηγουμενίτσας ενισχύεται ως προς τη δυνατότητα του επί της κίνησης επισκεπτών και εμπορευμάτων από και προς την Ήπειρο, τη Θεσσαλία και τη Νότια Αλβανία. Η προοπτική αξιοποίησης κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στο Βόρειο Ιόνιο και στο χερσαίο χώρο της Ηπείρου υπαγορεύουν την εξασφάλιση εκείνων των χωροταξικών αλλά και τεχνικών προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν στο λιμένα να ανταποκριθεί σε αντίστοιχες ανάγκες. Στο βαθμό που θα αυξηθεί η ζήτηση για υποδομές διαμετακόμισης στην Ήπειρο, το λιμάνι της Ηγουμενίτσας αποτελεί και με βάση τη θέση του στο ένα άκρο της Εγνατίας οδού και με βάση τις λιμενικές υποδομές του (υφιστάμενες και προγραμματιζόμενες) εκτός από πύλη εισόδου και ένα δυνάμει πόλο διαμετακόμισης. Τέλος, στο βαθμό που θα

εξελίσσεται η ολοκληρωμένη τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας, το λιμάνι θα απαιτείται να αναβαθμίσει το ρόλο του τόσο σε σχέση με την επιβατική κίνηση όσο και ως πύλη κρουαζιέρας.

Το αεροδρόμιο των Ιωαννίνων αποτελεί μιαν εν δυνάμει διεθνή πύλη της Ηπείρου. Η υλοποίηση του Δυτικού Άξονα, καθώς και η προτεινόμενη διάχυση της τουριστικής κίνησης σε όλους τους προορισμούς της Ηπείρου, αποτελούν παράγοντες που υπαγορεύουν την αντιμετώπιση του αεροδρομίου των Ιωαννίνων ως μιας ακόμα εν δυνάμει διεθνούς πύλης της Περιφέρειας, σε σχέση με τις ανάγκες τόσο της τουριστικής όσο και της εμπορευματικής κίνησης.

Ο συνοριακός σταθμός της Κακκαβιάς, αποτελεί την κύρια πύλη της χώρας από και προς την Αλβανία. Ο Δυτικός Άξονας και η βόρεια προέκτασή του μέχρι την Κακκαβιά καθώς και η πιθανή ένταξη της Αλβανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συνιστούν προοπτικές οι οποίες θα πρέπει να αξιοποιηθούν ώστε να ενισχυθεί ο ρόλος της πύλης της Κακκαβιάς.

Ο συνοριακός σταθμός του Μαυροματίου αποτελεί δευτερεύουσα σύνδεση αλλά εξυπηρετεί την εμπορική και επιβατική κίνηση μεταξύ της Δυτικής Ηπείρου και της Νότιας Αλβανίας. Η αναβάθμιση του οδικού δικτύου στο τμήμα Ηγουμενίτσα – Μαυρομάτι, συνιστά αναπτυξιακή προτεραιότητα με στόχο τόσο τη λειτουργική σύνδεση της τουριστικής κίνησης των δυτικών παραλιακών μετώπων των δύο χωρών, όσο και την εξυπηρέτηση της εμπορικής κίνησης της Δυτικής κυρίως Ηπείρου με τη Νότια Αλβανία.

Οι κόμβοι της Εγνατίας Οδού και του Δυτικού Άξονα αποτελούν στρατηγικά σημεία με ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα για την ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων στους τομείς της μεταποίησης και της διαμετακόμισης. Προτείνεται η χωροθέτηση των δραστηριοτήτων αυτών σε επιλεγμένους κόμβους Επιχειρηματικών Πάρκων ή/και Εμπορευματικών Κέντρων, λαμβανομένων πάντοτε υπόψη των ειδικότερων κυκλοφοριακών και περιβαλλοντικών συνθηκών. Ιδιαίτερα: (α) η διασταύρωση Εγνατίας – Δυτικού Άξονα στην περιοχή Κατσικά-Ανατολής, (β) οι πλησιέστεροι στην Ηγουμενίτσα κόμβοι της Εγνατίας, (γ) οι πλησιέστεροι στην Άρτα κόμβοι του Δυτικού Άξονα, απαιτείται να αξιοποιηθούν κατά προτεραιότητα ως βέλτιστες θέσεις χωροθέτησης παραγωγικών δραστηριοτήτων μεταποίησης και διαμετακόμισης.

2. Διαμετακομιστικά κέντρα

Σε σχέση με τις δυνατότητες ανάπτυξης του τομέα της διαμετακόμισης στην Ήπειρο, η απουσία σιδηροδρομικής σύνδεσης συνιστά σημαντικό μειονέκτημα. Ωστόσο, τα Ιωάννινα, στο σημείο τομής των δύο βασικών οδικών αρτηριών (Εγνατία και Δυτικός Άξονας), μπορούν να προσελκύσουν τέτοιου τύπου επενδύσεις. Στο πλαίσιο αυτό, αποτελεί προτεραιότητα η αναβάθμιση του αερολιμένα των Ιωαννίνων με στόχο την εξυπηρέτηση διεθνών εμπορευματικών πτήσεων. Η ανάδειξη της Ηγουμενίτσας ως κέντρου διαμετακόμισης συναρτάται με την εξέλιξη του γενικότερου ρόλου της Εγνατίας. Προωθείται η ολοκλήρωση της δημιουργίας χώρου ασυνόδευτων φορτίων στη λιμενική ζώνη.

Προωθείται η πρόβλεψη χωροθετήσεων υποδοχέων διαμετακομιστικών υπηρεσιών ώστε σε περίπτωση που εμφανιστεί ζήτηση για αντίστοιχες δραστηριότητες να είναι εφικτή η υλοποίησή τους. Για τα Ιωάννινα προωθούνται θέσεις είτε στην είσοδο της πόλης κοντά στον κόμβο Δυτικού Άξονα - Εγνατίας στην περιοχή Ανατολής - Κατσικά είτε σε επαφή με το αεροδρόμιο. Ειδικότερα, προβλέπεται η ίδρυση επιχειρηματικού πάρκου για την υποδοχή μονάδων χονδρεμπορίου και διαμετακόμισης στη θέση Κατσικά - Ανατολής, ως προνομιακή περιοχή για τη λειτουργία ενός εμπορευματικού – διαμετακομιστικού σταθμού με εθνικό και διεθνή ρόλο. Αντίστοιχα η χωροθέτηση στην Ηγουμενίτσα προτείνεται να γίνει σε θέση γειτονική με κάποιον από τους πλησιέστερους στο λιμάνι κόμβους της Εγνατίας. Ικανοποιητική κρίνεται η θέση Γκρίκα του Δήμου Σουλίου, ως προς το κριτήριο της γειτνίασης με την Εγνατία οδό και το λιμάνι.

Άρθρο 7
Ευρύτερες χωρικές ενότητες

Α. Ευρύτερες ανθρωπογεωγραφικές ενότητες

1. Ιόνιο: Ο παράκτιος Ιόνιος χώρος από τη Σαγιάδα μέχρι την Πρέβεζα, συνιστά το μέτωπο επαφής της Ηπείρου με τον Ιόνιο γεωγραφικό χώρο, πεδίο πολιτισμικής και παραγωγικής ανταλλαγής με τα νησιά του Ιονίου. Προωθείται η αξιοποίηση των φυσικών και πολιτισμικών πόρων κυρίως στον τομέα του τουρισμού και των ιχθυοκαλλιεργειών στη λωρίδα της Σαγιάδας. Επιπλέον προτεραιότητα αποτελεί η σύνδεση των παράκτιων δραστηριοτήτων της Περιφέρειας με τις αντίστοιχες της Αλβανίας σε ένα πλαίσιο διασυνοριακής συνεργασίας και ενίσχυσης δράσεων που οι σύγχρονες ανάγκες και δυνατότητες αναδεικνύουν ως αμοιβαία επωφελείς.

2. Αμβρακικός: Ο παράκτιος χώρος του Αμβρακικού αποτελεί ένα τοπικό ανθρωπογεωγραφικό σύστημα με λιμναία μάλλον, παρά θαλάσσια χαρακτηριστικά, με ισχυρές συνδέσεις προς την ενδοχώρα και το οποίο περιλαμβάνει εκτός από τις Ηπειρωτικές παράκτιες περιοχές και τις αντίστοιχες Ακαρνανικές. Η παρουσία παραδοσιακών αλιευτικών δραστηριοτήτων στις εκτεταμένες λιμνοθάλασσες, οι συγκεντρώσεις σύγχρονων εντατικών υδατοκαλλιεργητικών μονάδων, οι υποδομές ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής, οι παράκτιοι μικροί οικισμοί αλλά και τα σημαντικά οικιστικά κέντρα της Πρέβεζας, της Βόνιτσας, της Αμφιλοχίας και το αεροδρόμιο του Ακτίου αποτελούν τα σημαντικότερα ανθρωπογενή στοιχεία που διαμορφώνουν την ανθρωπογεωγραφική ταυτότητα του συγκεκριμένου τόπου.

Βασική κατεύθυνση αφορά στην προστασία του οικοσυστήματος και στην ήπια τουριστική αξιοποίησή του με αποφυγή παρεμβάσεων που απαιτούν δόμηση.

3. Πίνδος: Συνολικά η Πίνδος αποτελεί μια ιδιαίτερη περιοχή με αναξιοποίητους πόρους που χρήζει ειδικής αντιμετώπισης. Η προοπτική ενίσχυσης της τουριστικής δραστηριότητας της Περιφέρειας μπορεί να συνεισφέρει στην αναζωογόνηση της Πίνδου υπό τον όρο ότι το πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης που θα εφαρμοστεί στην Ήπειρο δεν θα επαναλάβει τις αστοχίες του μοντέλου του μαζικού τουρισμού που κυριαρχεί

σε άλλες τουριστικές περιοχές της χώρας. Η διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας από την ακτή προς την ενδοχώρα, η συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων, η ενίσχυση ειδικών μορφών τουρισμού που αξιοποιούν πόρους του ορεινού χώρου, είναι δυνατόν να συμβάλλουν στη συγκράτηση της παραγωγικής και δημογραφικής συρρίκνωσης. Επιπλέον, η προώθηση της ζήτησης για παραθεριστική κατοικία στους φθίνοντες ή εγκαταλελειμμένους οικισμούς του ορεινού χώρου και όχι στο παράκτιο μέτωπο, είναι δυνατόν να συμβάλλει και στην αναζωογόνηση τους. Η ορεινή γεωργία και κτηνοτροφία και η ορθολογική εκμετάλλευση του δασικού πλούτου αποτελούν επίσης αναπτυξιακές προτεραιότητες για τον ορεινό χώρο. Τέλος η ενιαία αναπτυξιακή και περιβαλλοντική αντιμετώπιση της οροσειράς (Ήπειρος, Δ. Μακεδονία, Θεσσαλία) αποτελεί προτεραιότητα για τη βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων και την ολοκληρωμένη προστασία των φυσικών και πολιτισμικών πόρων.

4. Ημιορεινή και πεδινή ενδοχώρα: Ο χώρος ανάμεσα στο παράκτιο μέτωπο και την οροσειρά της Πίνδου, φιλοξενεί σήμερα τις δραστηριότητες εκείνες που συνιστούν την παραγωγική βάση της Περιφέρειας (γεωργία, κτηνοτροφία, μεταποίηση). Οι δυνατότητες διασυνδέσεων με την Αλβανία βελτιώνονται τα τελευταία χρόνια κυρίως σε τομείς όπως το εμπόριο και οι μεταφορές. Η κατασκευή του άξονα Ιωαννίνων – Κακκαβιάς, είναι δυνατόν να συμβάλλει σημαντικά στην περαιτέρω ανάπτυξη του διασυνοριακού εμπορίου, των μεταφορών αλλά και να βελτίωση την προσβασιμότητα των περιοχών της Νότιας Αλβανίας προς το σημαντικό αστικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής: τα Ιωάννινα. Ωστόσο, ο καθοριστικότερος παράγοντας ενοποίησης του συγκεκριμένου χώρου είναι η πιθανή ένταξη της Αλβανίας στην ΕΕ. Στην προοπτική αυτή, ο παραμεθόριος χώρος της Ηπείρου πρέπει να είναι προετοιμασμένος ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις από την άρση των διασυνοριακών περιορισμών που ισχύουν σήμερα.

Σε ό,τι αφορά τη Νότια διασύνδεση της παραγωγικής ενδοχώρας της Ηπείρου, η κατασκευή του Δυτικού άξονα είναι δυνατόν να βελτιώσει τη σύνδεση με ολόκληρο το χώρο της Δυτικής Ελλάδας (Αιτωλοακαρνανία, Αχαΐα, Ηλεία).

Γενικά ο συγκεκριμένος χώρος, ως παραγωγική και ανθρωπογεωγραφική ενότητα διατηρεί τα χαρακτηριστικά της παραδοσιακής παραγωγικής ραχοκοκαλιάς της δυτικής Ελλάδας. Για το τμήμα που περιέχεται στην Περιφέρεια Ηπείρου, ο ρόλος αυτός επιχειρείται να αναβαθμιστεί μέσα από δράσεις εκσυγχρονισμού, βελτίωσης της ποιότητας των προϊόντων και της παραγωγικότητας της εργασίας, καθετοποίησης των παραγωγικών συντελεστών και προστασίας των φυσικών πόρων. Επιπλέον επιχειρείται ο εμπλουτισμός του ρόλου με δραστηριότητες που σχετίζονται με την αξιοποίηση του φυσικού και πολιτισμικού κεφαλαίου της ενότητας, όχι κυρίως με τη συγκρότηση ισχυρών τουριστικών προορισμών, αλλά μέσα από την αξιοποίησή των υφιστάμενων πόρων και διαδρομών για τη βελτίωση της λειτουργικής διασύνδεσης παρακτίου μετώπου - Πίνδου.

Β. Χωρικές ενότητες Ηπείρου

1. Παράκτια δυναμική ζώνη μεθορίου (Ηγουμενίτσα – Σαγιάδα – Φιλιάτες): Η περιοχή έχει κατά την τελευταία δεκαετία αποκτήσει δυναμική χάρη στην ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών στη λωρίδα της Σαγιάδας ενώ διατηρεί τα χαρακτηριστικά ενός σημαντικού συστήματος αστικών εξυπηρετήσεων (Ηγουμενίτσα - Φιλιάτες) πολύ κοντά στην παραμεθόριο. Βασικές προτεραιότητες αποτελούν ο εκσυγχρονισμός και η ενίσχυση των παραγωγικών πόρων σε συνδυασμό με την αξιοποίηση του λιμανιού της Ηγουμενίτσας και την υλοποίηση της παράκτιας σύνδεσης με τη Νότια Αλβανία (Ηγουμενίτσα - Μαυρομάτι).

2. Ορεινός παραμεθόριος χώρος (Κόνιτσα - Καλπάκι - Δελβινάκι): Χαρακτηρίζεται από πληθυσμιακή στασιμότητα, αγροτικό χαρακτήρα, περιορισμένες παραγωγικές δραστηριότητες στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα. Περιλαμβάνει την κύρια πύλη σύνδεσης με την Αλβανία. Ο οικισμός της Κόνιτσας διατηρεί μια δυναμική και αναγνωρίζεται ως ο κύριος πόλος της ενότητας αυτής. Βασικούς άξονες παρέμβασης αποτελούν η βελτίωση της οδικής σύνδεσης Ηπείρου –Αλβανίας μέσω της κατασκευής του άξονα Ιωάννινα – Κακαβιά, η αναπτυξιακή ενίσχυση του παραμεθόριου χώρου και η ειδική χωροταξική αντιμετώπιση της περιοχής.

3. Βόρεια Πίνδος (Ζαγοροχώρια - Κόνιτσα - Μαστοροχώρια): Συνιστά ιδιαίτερη χωρική ενότητα με παραδοσιακή αγροτική ταυτότητα αλλά και δυνατότητες ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού, τάση η οποία έχει ήδη αναδειχθεί κυρίως στην περιοχή των Ζαγοροχωρίων και λιγότερο στα Μαστοροχώρια. Ο οικισμός της Κόνιτσας αποτελεί το βασικό πόλο εξυπηρέτησης των Μαστοροχωρίων και κόμβο σύνδεσης με την προηγούμενη ενότητα (ορεινός παραμεθόριος χώρος). Προτεραιότητα για την περιοχή αποτελεί η ενίσχυση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού (φυσιολατρικός, πολιτισμικός, αθλητικός, αγροτουρισμός) και της ποιοτικής πρωτογενούς παραγωγής, Η λειτουργική σύνδεση των δύο τομέων συνιστά επίσης σημαντική προτεραιότητα του σχεδίου. Τέλος η βελτίωση της προσβασιμότητας της περιοχής (Εγνατία, Δυτικός Άξονας) επιτρέπει την ένταξη των τουριστικών πόρων της περιοχής σε ευρύτερα πολυθεματικά τουριστικά δίκτυα.

4. Νότια Πίνδος (Μέτσοβο - Πράμαντα - Άγναντα - Βουλγαρέλι): Η ενότητα αναπτύσσεται πάνω στον «πράσινο» άξονα της Ηπείρου, την οροσειρά της Πίνδου. Το Μέτσοβο αποτελεί πρότυπο ορεινού οικισμού με συγκροτημένη και διαχρονική αναπτυξιακή πορεία στηριγμένη στους τοπικούς πόρους, αλλά και κέντρο υποστήριξης της επιχειρούμενης επέκτασης του συγκεκριμένου προτύπου στον υπόλοιπο ορεινό χώρο της Ανατολικής Ηπείρου. Ανάλογη, αν και μικρότερη, δυναμική εμφανίζει και το δίπολο Πράμαντα - Άγναντα.

Ο χώρος των Τζουμέρκων ο οποίος αναπτύσσεται κατά μήκος της οροσειράς της Πίνδου Νότια του Μετσόβου, πρέπει να ενισχυθεί ώστε να αξιοποιηθεί η παραγωγική του ταυτότητα στηριγμένη στα αγροτικά προϊόντα και τους τουριστικούς πόρους. Προτεραιότητα για την περιοχή αποτελεί η στοχευμένη βελτίωση του ορεινού

οδικού δικτύου ώστε να βελτιωθεί η προσβασιμότητα προς τους οικισμούς και τους φυσικούς και τουριστικούς πόρους, η ένταξή της σε ευρύτερα πολυθεματικά τουριστικά δίκτυα, η ενίσχυση του παραδοσιακού και ποιοτικού χαρακτήρα της πρωτογενούς παραγωγής και γενικότερα η χωρική, ποιοτική και θεματική διεύρυνση του προτύπου της περιοχής Μετσόβου στον υπόλοιπο ορεινό χώρο.

5. Βόρειο Παράκτιο μέτωπο (Πάργα - Πέρδικα - Σύβοτα - Πλαταριά - Ηγουμενίτσα): Πρόκειται για τη δυναμικότερη τουριστική περιοχή της Ηπείρου. Με βασικό τουριστικό πόλο την Πάργα, η οποία έχει κεκτημένη θέση στη διεθνή τουριστική αγορά και αναπτυσσόμενους προορισμούς την Πέρδικα, τα Σύβοτα και την Πλαταριά συγκροτείται ένα μέτωπο με προσανατολισμό την τουριστική ανάπτυξη. Η διατήρηση και ενίσχυση του χαρακτήρα του προορισμού και η διείσδυσή του στη διεθνή τουριστική αγορά, αποτελεί ζητούμενο. Επιπλέον στόχο αποτελεί η ένταξη της περιοχής στην ενιαία τουριστική αγορά της νότιας Αδριατικής. Οι ευνοϊκές συνθήκες ανάπτυξης θαλάσσιου τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή πρέπει να αξιοποιηθούν άμεσα. Στη συγκεκριμένη χωρική ενότητα, όπως και σ' αυτήν της επομένης παραγράφου, κατευθύνσεις υψηλής προτεραιότητας αποτελούν η σύνδεση του πρωτογενούς τομέα με τον τουρισμό, ο δραστικός περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης, ο έλεγχος των χρήσεων γης στην παράκτια ζώνη (περιορισμός της παραθεριστικής κατοικίας και άλλων ανταγωνιστικών προς τον τουρισμό δραστηριοτήτων και χωροθετήσεων), αλλά και η διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας από την ακτή προς την ενδοχώρα.

6. Νότιο Παράκτιο μέτωπο (Λούτσα - Λυγιά - Καστροσυκιά - Μύτικας - Πρέβεζα): Η περιοχή παρουσιάζει τουριστική δυναμική. Πρόκειται για σχεδόν ενιαία αμμώδη κυρίως ακτή, με μεγάλο πλάτος. Η τουριστική δραστηριότητα εμφανίζει τάσεις διάχυσης στο σύνολο του παράκτιου μετώπου, ενώ ό βασικός πόλος υποστήριξης είναι η πόλη της Πρέβεζας. Ο συγκεκριμένος παράκτιος χώρος, γειτνιάζει με το αεροδρόμιο του Ακτίου και τη Λευκάδα που αποτελεί διεθνή τουριστικό προορισμό. Πρώτη προτεραιότητα αποτελεί η προστασία των τουριστικών πόρων μέσα από τον έλεγχο της δόμησης και των χρήσεων γης, κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου. Η ανάδειξη - αξιοποίηση του αρχαιολογικού χώρου της Νικόπολης απαιτείται να αποτελέσει μοχλό αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος της ενότητας. Ειδικότερες κατευθύνσεις αποτελούν η λειτουργική σύνδεση με τον τουρισμό της Λευκάδας (yachting, πολιτισμικός τουρισμός), η διάχυση της τουριστικής κίνησης προς την ενδοχώρα της Περιφέρειας και η συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων.

7. Ακτές Αμβρακικού (Πρέβεζα - Κορωνησία - Κόπραινα): Ο κόλπος έχει χαρακτηριστεί «Εθνικό Πάρκο» και εφαρμόζεται καθεστώς προστασίας (απόφ. 11989, Δ' 123/2008). Ενώ τμήμα του κόλπου ανήκει στη γειτονική Περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας, οι περιβαλλοντικά αξιόλογες και ευαίσθητες περιοχές περιλαμβάνονται, κατά κύριο λόγο, στην περιφέρεια Ηπείρου. Η διαφοροποίηση του από το Ιόνιο παράκτιο μέτωπο αντανακλά τα ειδικά περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του. Προτεραιότητες αποτελούν η περαιτέρω προστασία του κόλπου από χερσαίες ανθρωπογενείς δραστηριότητες (γεωργία, πτηνοκτηνοτροφία), η ενιαία αντιμετώπισή του ως υποδοχέα ΠΟΑΥ και η ήπια ανάδειξη – αξιοποίησή του ως αξιόλογου οικοσυστήματος.

8. Πεδινές αρδευόμενες εκτάσεις Άρτας – Πρέβεζας – Φιλιππιάδος - Καναλακίου: Η περιοχή αυτή συγκεντρώνει εκτός από γεωργικές χρήσεις και άλλες παραγωγικές δραστηριότητες του πρωτογενούς (εντατική πτηνοτροφία) και του δευτερογενούς τομέα (μεταποίηση γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων). Η βασική αιτία της συγκεκριμένης συγκέντρωσης ανάγεται στο καθεστώς περιορισμένης προστασίας της αγροτικής γης, τη γειτνίαση με βασικούς οδικούς άξονες και αστικούς πόλους και την εγγύτητα προς τις πρώτες ύλες. Προτεραιότητες αποτελούν η προστασία της γεωργικής γης , η ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, η σταδιακή συγκέντρωση των παραγωγικών μονάδων σε οργανωμένους υποδοχείς και ο προσανατολισμός της αγροτικής παραγωγής σε προϊόντα ποιότητας.

9. Πεδινή και ημιορεινή ενδοχώρα: Δήμοι Ζηρού, Σουλίου, Δωδώνης και Ζίτσας: Η περιοχή αυτή αποτελεί το χώρο που συνδέει το παράκτιο μέτωπο με τον ορεινό όγκο της Πίνδου και το ανεπτυγμένο λεκανοπέδιο των Ιωαννίνων με τη γεωργική περιοχή της πεδιάδας της Άρτας. Σε μια λεπτομερέστερη προσέγγιση διακρίνονται ειδικότερες υποενότητες στο εσωτερικό της που οφείλονται κυρίως στις εξαρτήσεις από αστικούς πόλους – έδρες Περιφερειακών ενοτήτων. Η περιοχή φιλοξενεί στο εσωτερικό της αρκετούς δυναμικούς οικισμούς (Φιλιππιάδα, Θεσπρωτικό, Παραμυθιά, Αγ. Κυριακή, Ελεούσα, Ροδοτόπι, Ζίτσα). Βασική προτεραιότητα αποτελεί η στήριξη και ανάδειξη των γεωργοκτηνοτροφικών δραστηριοτήτων της ενότητας. Επιπλέον απαιτείται να δημιουργηθούν συμπληρωματικές αγροτουριστικές δραστηριότητες για την ενίσχυση του τοπικού εισοδήματος και τη διάχυση της τουριστικής κίνησης από τα παράλια στην ενδοχώρα με βασικούς πόλους τη Δωδώνη (πολιτιστικός τουρισμός - δίκτυο αρχαίων θεάτρων) και τη Ζίτσα (οινοπαραγωγή - αγροτουρισμός).

10. Αστική περιοχή Ιωαννίνων και περιαστικές ΔΕ: Η περιοχή ταυτίζεται με το όριο της περιοχής μελέτης του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ιωαννίνων (ΡΣΙ). Υιοθετούνται οι γενικές κατευθύνσεις και οι λεπτομερέστερες διατάξεις του ΡΣΙ, στο βαθμό που εξυπηρετούν τους γενικούς στόχους και το πρότυπο χωρικής οργάνωσης του παρόντος. Μεταξύ άλλων, προωθείται: (α) η ανάδειξη της θέσης και του ρόλου της πόλης των Ιωαννίνων σε περιφερειακό, διαπεριφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο, (β) η εξειδίκευση της οικονομίας της πόλης, αξιοποιώντας τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα μεταξύ των οποίων οι υποδομές και οι υπηρεσίες της, (γ) ο έλεγχος της εκτατικής οικιστικής ανάπτυξης μέσα από την αξιοποίηση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, (δ) η αναβάθμιση του οικιστικού χώρου με την οικολογική ανασυγκρότηση του δομημένου περιβάλλοντος και την προσαρμογή του στις νέες απαιτήσεις βιώσιμης ενεργειακής διαχείρισης και αστικής κινητικότητας, (ε) η ολοκλήρωση των υποδομών

κοινής ωφέλειας (π.χ. ορθολογική διαχείριση αποβλήτων και απορριμμάτων, (στ) η προστασία, αποκατάσταση και η ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, της ιστορικότητας της πόλης και της πολιτιστικής κληρονομιάς σε παράγοντες ελκυστικότητας και ανταγωνιστικότητας της πόλης, όπως π.χ. η ανάδειξη και διατήρηση του Ιστορικού Κέντρου της πόλης, η διαχείριση του παραλίμνιου χώρου με τη δημιουργία Μητροπολιτικού Πάρκου και αστικού πάρκου Αθλητισμού / Αναψυχής Λιμνοπούλας-Μάτσικα, κατόπιν ειδικής μελέτης. Επιπλέον, προωθείται κατά προτεραιότητα η θεσμοθετημένη προστασία της λίμνης Παμβώτιδας ως Περιφερειακού Πάρκου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄:
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Άρθρο 8
Διάρθρωση και ιεράρχηση
του οικιστικού δικτύου

Το οικιστικό δίκτυο της Περιφέρειας διαρθρώνεται στα εξής επίπεδα στη βάση των προβλέψεων του Γενικού Πλαισίου (Χάρτης Π.2.β):

1. Κέντρο 2ου επιπέδου

Τα Ιωάννινα, έδρα της Περιφέρειας, εξακολουθούν να αποτελούν τον κύριο πόλο ανάπτυξης της Ηπείρου, με βελτιωμένο διαπεριφερειακό ρόλο και εμβέλεια. Αποτελούν το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Περιφέρειας και το βασικό πόλο έλξης της εσωτερικής μετανάστευσης της Περιφέρειας. Σημειώνεται ότι η εμβέλεια των Ιωαννίνων επεκτείνεται και στις γειτονικές χώρες των Βαλκανίων λόγω κυρίως υπηρεσιών και υποδομών του τριτογενή τομέα, που αναμένεται να ενισχυθούν με την υλοποίηση του Δυτικού Άξονα και τη βελτίωση των διασυνοριακών οδικών συνδέσεων. Διαθέτουν υπηρεσίες περιφερειακού και διαπεριφερειακού επιπέδου (τριτοβάθμια εκπαίδευση, περίθαλψη) και ο κυρίαρχος τομέας απασχόλησης είναι ο τριτογενής και κατά δεύτερο λόγο ο δευτερογενής. Η λειτουργία της Εγνατίας Οδού διεύρυνε το χώρο επιρροής τους κατά τη διεύθυνση Ανατολής – Δύσης κυρίως προς Ηγουμενίτσα - Κέρκυρα και Δυτική Μακεδονία, ενώ διευκόλυνε και την προσβασιμότητά τους από το σύνολο του Βορειοελλαδικού χώρου και τις χώρες της Βαλκανικής.

Επιδιώκεται: (α) Η ανάδειξη σε διασυνοριακό πόλο ιδιαίτερα στη δυτική περιοχή των Βαλκανίων και στον Αδριατικό διάδρομο. Στην κατεύθυνση αυτή προκρίνεται η ενίσχυση της εξωστρέφειας στους τομείς εκπαίδευσης, έρευνας, καινοτομίας, εμπορίου, τουρισμού και παροχής υπηρεσιών υγείας. (β) Η ισχυροποίηση των συνεργασιών αφενός με το μητροπολιτικό κέντρο της Θεσσαλονίκης και αφετέρου με τους εθνικούς πόλους Λάρισας – Βόλου και Πάτρας. Παράλληλα, επιδιώκεται η ενίσχυση συνεργασιών, με τα αστικά κέντρα Κέρκυρας και Κοζάνης, Αγρινίου, Τρικάλων και Καρδίτσας (4ο επίπεδο, λοιποί εθνικοί πόλοι). (γ) Η ενίσχυση της συνεργασίας με τα νησιά του Ιονίου (Κέρκυρα, Λευκάδα), με έμφαση σε σημαντικούς τομείς αλληλεξάρτησης (π.χ. τουρισμός, υγεία). (δ) Η ενίσχυση στους τομείς της ανώτατης εκπαίδευσης, της έρευνας – τεχνολογίας, του αθλητισμού και της υγείας. (ε) Η ανάδειξη τους σε ευρύτερο κέντρο: εναλλακτικών, κυρίως, μορφών τουρισμού σε συνδυασμό με την ενδυνάμωση του αστικού τουρισμού, δραστηριοτήτων του πρωτογενούς τομέα (ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την παραγωγή προϊόντων με βιολογικές μεθόδους, ονομασίας προέλευσης, εξόρυξης μαρμάρων, κ.ά.) και καλλιτεχνικής επεξεργασίας ευγενών μετάλλων.

2. Κέντρα 5ου επιπέδου

Οι πόλεις Άρτα, Ηγουμενίτσα και Πρέβεζα είναι οι έδρες των Π.Ε. Άρτας, Θεσπρωτίας και Πρέβεζας αντιστοίχως και αποτελούν μαζί με τα Ιωάννινα τα κύρια αστικά κέντρα της Περιφέρειας. Τα κέντρα αυτά παρέχουν υπηρεσίες τοπικής και υπερτοπικής εμβέλειας σε όλη την Περιφερειακή τους Ενότητα.

Η Πρέβεζα είναι η έδρα της Π.Ε. Πρεβέζης και διοικητικό κέντρο αυτής και παρουσιάζει υπηρεσίες επιπέδου Π.Ε. (κοινωνικό εξοπλισμό τοπικής και υπερτοπικής σημασίας, περιορισμένες υπηρεσίες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης – τμήματα ΤΕΙ). Κυρίαρχος τομέας απασχόλησης είναι ο τριτογενής (υπηρεσίες, τουρισμός), με προοπτικές έντασης της τουριστικής ανάπτυξης ειδικώς στο παράκτιο μέτωπο που αποτελεί, δυνάμει, πόλο έλξης μαζικού τουρισμού. Αποτελεί αστικό κέντρο υποστήριξης της τουριστικής δραστηριότητας του μετώπου Λούτσα – Λυγιά – Καστροσυκιά – Μύτικας, αλλά παρουσιάζει δυνατότητες να αποτελέσει και η ίδια τουριστικό προορισμό yachting, αξιοποιώντας τμήμα του λιμανιού ως υποδομή αστικής μαρίνας, την εγγύτητα σε διεθνείς τουριστικές πύλες και προορισμούς (αεροδρόμιο Ακτίου, Λευκάδα), αλλά και γειτονικούς πολιτιστικούς πόρους (αρχ. Νικόπολη, αστικά μνημεία οθωμανικής περιόδου κ.λπ.). Η ζώνη επιρροής της Πρέβεζας εκτείνεται σε όλη την Π.Ε., έχει ωστόσο και διαπεριφερειακή ακτινοβολία (Λευκάδα, Δ.Ε. Ανακτορίου). Η ζεύξη Ακτίου – Πρέβεζας και η προγραμματιζόμενη αναβάθμιση της οδικής σύνδεσης με την Αμφιλοχία, θα μετατρέψει την Πρέβεζα σε εναλλακτικό «κόμβο» σύνδεσης της Περιφέρειας με τη Νότια Ελλάδα ενώ το αεροδρόμιο Ακτίου, αν και εκτός της διοικητικής επικράτειας της Περιφέρειας, προσδίδει στην Πρέβεζα επιρροή περιφερειακού επιπέδου.

Η Ηγουμενίτσα, είναι η έδρα και διοικητικό κέντρο της Π.Ε. Θεσπρωτίας με υπηρεσίες επιπέδου Π.Ε. (κοινωνικό εξοπλισμό τοπικής και υπερτοπικής σημασίας, υπηρεσίες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης). Ο τριτογενής τομέας είναι ο κυρίαρχος τομέας παραγωγής και σχετίζεται περισσότερο με τις μεταφορικές και τουριστικές δραστηριότητες οι οποίες επικεντρώνονται στο λιμάνι της Ηγουμενίτσας και στη σύνδεση με την Εγνατία Οδό. Η ανάδειξη της Ηγουμενίτσας σε δυτική πύλη της χώρας της προσδίδει ρόλο διαπεριφερειακό και διακρατικό, σε παράλληλη και συμπληρωματική λειτουργία με τα Ιωάννινα. Παράλληλα, παρουσιάζει αυξημένες αναπτυξιακές δυνατότητες σε σχέση με τη διαμετακόμιση και τις θαλάσσιες μεταφορές, αλλά και τον τουρισμό, καθώς βρίσκεται σε επαφή με τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και πάνω στον Αδριατικό Άξονα.

Η Άρτα, αποτελεί την έδρα και διοικητικό κέντρο της Π.Ε. Άρτας με εξυπηρετήσεις επιπέδου Π.Ε. (κοινωνικό εξοπλισμό τοπικής και υπερτοπικής σημασίας, υπηρε-

σίες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης). Η απασχόληση των κατοίκων επικεντρώνεται κατά πρώτο λόγο στον τριτογενή (υπηρεσίες - εμπόριο) και κατά δεύτερο λόγο στο δευτερογενή και πρωτογενή τομέα παραγωγής. Η ολοκλήρωση του Δυτικού Άξονα (Ιόνια Οδός) αναβαθμίζει το ρόλο της. Η Άρτα συνεχίζει να αποτελεί πόλο υποστήριξης της πρωτογενούς παραγωγής και με τη διέλευση του Δυτικού Άξονα έχει τη δυνατότητα να ενισχυθεί στους τομείς της μεταποίησης – βιομηχανίας και του εμπορίου. Οι δυνατότητες της πόλης της Άρτας και της ευρύτερης περιοχής επεκτείνονται και στους τομείς του τουρισμού (κέντρο βυζαντινών πολιτισμικών πόρων) της εκπαίδευσης, έρευνας και καινοτομίας. Παράλληλα, η πόλη θα πρέπει να αποκτήσει ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο τοπικού κανονιστικού σχεδιασμού και χρήσεων γης ώστε να αμβλυνθούν σημαντικά πολεοδομικά και περιβαλλοντικά ζητήματα (οριοθέτηση Αράχθου κ.λπ.).

3. Κέντρα 6ου επιπέδου

Τα κέντρα 6ου επιπέδου αναλαμβάνουν ένα σημαντικό αναπτυξιακό ρόλο στις περιοχές επιρροής τους, με στόχο την επιβράδυνση της τάσης αστικοποίησης και εγκατάλειψης των ορεινών και ημιορεινών περιοχών της Περιφέρειας και την κατά το δυνατόν ισόρροπη κατανομή του πληθυσμού στα μεγαλύτερα και μεσαία αστικά/ημιαστικά κέντρα. Συνεπικουρούνται σε πολλές περιπτώσεις από τα κέντρα 7ου επιπέδου, με τα οποία σχηματίζουν δυναμικά οικιστικά δίπολα και δίκτυα οικισμών (πολύπολα) όπως περιγράφεται κατωτέρω, τα οποία δύνανται να ενισχύσουν συνδυαστικά τις παρεχόμενες εξυπηρετήσεις τους.

Στην Π.Ε. Ιωαννίνων κέντρα με περιορισμένες αστικές λειτουργίες διακρίνονται αφενός στην περιοχή του λεκανοπεδίου Ιωαννίνων με άμεσες λειτουργικές εξαρτήσεις από τα Ιωάννινα, (οικισμοί Ανατολή, Πέραμα, Πεδινή, Κατσικάς, Ελεούσα) και αφετέρου ημιαστικά δυναμικά κέντρα (Μέτσοβο, Κόνιτσα) που παρέχουν αστικές λειτουργίες στην ευρύτερη περιοχή τους ή περιφερειακά κέντρα που συσπειρώνουν οικιστικές ενότητες εξυπηρέτησης (π.χ. Πράμαντα, δίπολο Καλπάκι-Δελβινάκι).

Το δίπολο Ελεούσας - Ζίτσας συνιστά ένα δυναμικό κέντρο πρωτογενούς παραγωγής με επίκεντρο την αμπελουργική παραγωγή. Σημαντική κρίνεται η προστασία, ενίσχυση και επέκταση της αμπελουργικής ζώνης και η ανάπτυξη νέων καλλιεργειών (αρωματικών – φαρμακευτικών φυτών κ.ά) με στόχο τη συγκράτηση του γεωργικού πληθυσμού και την υποβοήθησή του μέσα από την καλύτερη οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της κτηνοτροφικής παραγωγής, την προώθηση του αγροτουρισμού και την υλοποίηση έργων προστασίας του κάμπου από πλημμυρικά φαινόμενα.

Το Μέτσοβο αποτελεί παραδοσιακό δυναμικό οικιστικό κέντρο, το οποίο συσπειρώνει περιορισμένο αριθμό οικισμών μικρού μεγέθους, συμπεριλαμβανομένων των μεγαλύτερων πληθυσμιακά Μέγα Περιστερίου, Χρυσοβίτσας της Δ.Ε. Εγνατίας και Μηλιάς της ομώνυμης Δ.Ε. Η μεγάλη τουριστική ανάπτυξη του Μετσόβου, η σημαντική παραδοσιακή βιοτεχνία του, η πολιτιστική-συνεδριακή δραστηριότητα που έχει συγκεντρώσει και η βελτίωση της προσβασιμότητας του, δίνει στο Μέτσοβο διαπεριφερειακή σημασία και επιρροή. Ως εκ τούτου, στο πρότυπο χωρικής ανάπτυξης της Περιφέρειας αναδεικνύεται σε πέμπτο πόλο για την εξυπηρέτηση του ορεινού άξονα ήπιας ανάπτυξης της Πίνδου.

Η Κόνιτσα αποτελεί σημαντικό ημιαστικό κέντρο, με ικανοποιητικό επίπεδο κοινωνικού εξοπλισμού, γεγονός που της δίνει τη δυνατότητα να λειτουργήσει αυτόνομα ως δυναμικός πόλος ανάπτυξης με σημαντική επιρροή στην ευρύτερη περιβάλλουσα ζώνη της, που περιλαμβάνει το δίπολο Καλπακίου - Δελβινακίου του γειτονικού νέου Δήμου Πωγωνίου και το δίπολο Ασπράγγελοι - Τσεπέλοβο του Δήμου Ζαγορίου. Το πολύπολο αυτό αποτελεί κέντρο μιας ευρύτερης ενότητας οικισμών που περιλαμβάνει τα Μαστοροχώρια, τα Πωγωνοχώρια και τις τέως κοινότητες Διστράτου, Φούρκας, Αετομηλίτσας. Το τμήμα αυτό της Περιφέρειας αναμένεται να επωφεληθεί περαιτέρω από την ολοκλήρωση του κάθετου άξονα της Εγνατίας Οδού, ενισχύοντας τις δυνατότητες του να αναλάβει ένα σημαντικό διακρατικό ρόλο στην παραμεθόριο συνοριακή περιοχή με τη νότια Αλβανία.

Τα Πράμαντα είναι οικιστικό κέντρο με ιδιαίτερη δυναμική. Αποτελούν τον σημαντικότερο οικισμό της περιοχής των βόρειων Τζουμέρκων και συγκεντρώνουν αρκετά ικανοποιητικό κοινωνικό εξοπλισμό. Προτείνεται να λειτουργήσουν ως πολύπολο με τα Άγναντα και το Βουλγαρέλι των νοτίων Τζουμέρκων, ώστε να εξυπηρετήσουν και να συσπειρώσουν όλους τους οικισμούς των Τζουμέρκων (Καλαρίτες, Σιράκο, Μελλισουργούς, Ματσούκι, Καλέντζι, Καταρράκτης, Λεπιανά κ.λπ.).

Το δίπολο Αγία Κυριακή - Δερβίζιανα συνιστά μία σύνθετη ενότητα ορεινής ζώνης με δυνατότητες για οργανωμένη ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, προώθησης αγροτουριστικών δραστηριοτήτων σε συνδυασμό με τους πλούσιους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους της ευρύτερης περιοχής, καθώς και αξιοποίησης ΑΠΕ στο πλαίσιο της τοπικής φέρουσας ικανότητας.

Στην Π.Ε. Άρτας διακρίνεται το Πέτα με περιοχή λειτουργικής εξυπηρέτησης που εκτείνεται στο Νεοχώρι Δ.Ε. Αράχθου, στο Κομπότι και στο Κομμένο και σε Βουλγαρέλι-Άγναντα (πολύπολο με Πράμαντα, βλ. άνω αναφορά). Στον ευρύτερο περιαστικό χώρο της Άρτας, διακρίνονται επίσης κάποιοι οικισμοί με περιορισμένες αστικές λειτουργίες, όπως η Γραμμενίτσα και η Ανέζα. Όπως προαναφέρθηκε, τα Άγναντα και το Βουλγαρέλι αποτελούν πολύπολο σε συλλειτουργία με τα Πράμαντα συγκροτώντας δυνητικά το κεντρικό οικιστικό πλέγμα μίας ενιαίας αναπτυξιακής ενότητας στα Τζουμέρκα.

Στην Π.Ε. Πρέβεζας, οικιστικά κέντρα με περιορισμένες αστικές λειτουργίες, πέραν της πόλης της Πρέβεζας, είναι το δίπολο Καναλάκι-Πάργα, το Κανάλι που λόγω εγγύτητας και νέας διοικητικής συγκρότησης έλκεται σε σημαντικό βαθμό για εξυπηρετήσεις από την Πρέβεζα, και η Φιλιππιάδα (που μαζί με Θεσπρωτικό - Λούρο συνιστούν ένα δυναμικό οικιστικό δίκτυο που κυριαρχεί στην πρωτογενή παραγωγή της ανατολικής μεσόγειας ζώνης της Π.Ε. Πρέβεζας - αγροτικές δραστηριότητες και υδατοκαλλιέργειες σε εσωτερικά ύδατα).

Η Φιλιππιάδα με περιοχή λειτουργικής εξυπηρέτησης που εκτείνεται στο Θεσπρωτικό, το Γοργόμυλο Δ.Ε. Ανω-

γείου, την Κρανέα και τον Λούρο, αποτελεί πολύπολο με το Θεσπρωτικό που εξυπηρετεί την ορεινή ενδοχώρα του ανατολικού τμήματος της Π.Ε. Πρέβεζας και περιλαμβάνει τις Δ.Ε. Κρανέας και Ανωγείων, και με τον Λούρο, που εξυπηρετεί την ενδοχώρα της αντίστοιχης Δ.Ε., έλκεται ωστόσο λόγω εγγύτητας και διοικητικής ανασυγκρότησης και από την Πρέβεζα.

Το δίπολο Καναλάκι-Πάργα αποτελεί δυναμικό οικιστικό δίκτυο που κυριαρχεί στην παραλιακή ζώνη της Π.Ε. Πρέβεζας, με αναπτυξιακές προοπτικές. Το Καναλάκι αποτελεί το κέντρο ενός μεγάλου αριθμού οικισμών της ενδοχώρας και της παράκτιας ζώνης που εντάσσονται στη Δ.Ε. Φαναρίου και με την Πάργα συμπληρωματικό κέντρο ασκούν επιρροή και στο Μαργαρίτι και την Πέρδικα της Π.Ε. Θεσπρωτίας. Η Πάργα αποτελεί περίπτωση με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά καθώς ο πληθυσμός της πολλαπλασιάζεται κατά την τουριστική περίοδο και σε σημαντικό βαθμό συσπειρώνει τη μεγαλύτερη τουριστική κίνηση του παράκτιου χώρου της Περιφέρειας.

Στην Π.Ε. Θεσπρωτίας κέντρα με περιορισμένες αστικές λειτουργίες, πέραν της Ηγουμενίτσας, είναι η Παραμυθιά και οι Φιλιάτες, ενώ η περιοχή λειτουργικής εξυπηρέτησης της Ηγουμενίτσας εκτείνεται στην Πλαταριά, Σύβοτα, Πέρδικα και Μαργαρίτι.

Η Παραμυθιά αποτελεί παραδοσιακό κέντρο με μεγάλη επιρροή στο παρελθόν, η οποία όμως εξασθένησε με την ανάπτυξη της Ηγουμενίτσας. Εξυπηρετεί μια σχετικά περιορισμένη περιοχή η οποία εκτός από τους οικισμούς της Δ.Ε. Παραμυθιάς, συσπειρώνει το Γαρδίκι και τους οικισμούς των Δ.Ε. Αχέροντα και Σουλίου.

Οι Φιλιάτες είναι κέντρο με σημαντική κοινωνική υποδομή, η οποία ενισχύθηκε με την αναβάθμιση του Γενικού Νοσοκομείου - Κέντρου Υγείας που εξυπηρετεί το σύνολο της Π.Ε. Θεσπρωτίας. Εξυπηρετεί το σύνολο των οικισμών της Δ.Ε. Φιλιατών και το Ασπροκκλήσι και τους οικισμούς της Δ.Ε. Σαγιάδας, με την οποία αποτελεί μία σαφώς προσδιορισμένη οικιστική ενότητα κατά μήκος της παραμεθόριας περιοχής της ΠΕ. Θεσπρωτίας.

4. Κέντρα 7ου επιπέδου

Στο επίπεδο αυτό κατατάσσονται τα υπόλοιπα οικιστικά κέντρα της Περιφέρειας που αποτελούν κατά κύριο λόγο έδρες των πρώην Καποδιστριακών Δήμων.

Πίνακας 6: Διάρθρωση του οικιστικού δικτύου

Κέντρο 2ου Επιπέδου	Κέντρο 5ου Επιπέδου	Κέντρο 6ου Επιπέδου	Κέντρο 7ου Επιπέδου
Ιωάννινα			Ανατολή, Κατσικάς, Πέραμα, Πεδινή, Νήσος Ιωαννίνων
		Αγία Κυριακή -Δερβίζιανα [1]	Μάντρες, Τύρια
		Ασπράγγελοι -Τσεπέλοβο [1]	Μηλιωτάδες, Βοβούσα, Πάπιγκο
		Μέτσοβο	Μικρό Περιστέρι, Μηλιά
		Κόνιτσα	Πυρσόγιαννη, Αετομηλίτσα, Δίστρατο, Φούρκας
		Καλπάκι - Δελβινάκι 1	Κεφαλόβρυσο, Παρακάλαμος, Λάβδανη, Πωγωνιανή
		Ελεούσα - Ζίτσα [1]	Καρυές Ασφάκας, Κληματιά, Βουτσαράς
		Πράμαντα	Καλέντζι, Χουλιαράδες, Καλαρίτες, Σιράκο, Ματσούκι, Βαθύπεδο
	Πρέβεζα		Λούρος, Κανάλι
		Φιλιππιάδα	Θεσπρωτικό, Γοργόμυλος, Κρανέα
		Καναλάκι	
		Πάργα	
	Ηγουμενίτσα		Μαργαρίτι, Πλαταριά, Παραπόταμος, Πέρδικα
		Παραμυθιά	Γαρδίκι, Σαμονίδα Σουλίου
		Φιλιάτες	Ασπροκκλήσι
	Άρτα		Χαλκιάδες, Ανέζα, Αμμότοπος, Γραμμενίτσα
		Πέτα	Νεοχώρι, Κομπότι, Κομμένο, Άνω Καλεντίνη, Πηγές Τετραφυλίας, Διάσελλο
		Άγναντα - Βουλγαρέλι [1]	Θεοδώριανα, Μελισσουργοί

[1] Λειτουργούν σε δίπολο

Πίνακας 7: Σύνοψη κατευθύνσεων λειτουργικής ολοκλήρωσης οικιστικού δικτύου	
Οικιστικό κέντρο	Κατευθύνσεις
Ιωάννινα	• Η ανάδειξη της ταυτότητας των Ιωαννίνων σε διασυνοριακό πόλο ιδιαίτερα στη δυτική περιοχή των Βαλκανίων και στον Αδριατικό διάδρομο. Στην κατεύθυνση αυτή προκρίνεται η ενίσχυση της εξωστρέφειας στους τομείς εκπαίδευσης, έρευνας, καινοτομίας, εμπορίου, τουρισμού και παροχής υπηρεσιών υγείας. • Η ισχυροποίηση των συνεργασιών αφ' ενός με το μητροπολιτικό κέντρο της Θεσσαλονίκης (1ο επίπεδο) και αφ' ετέρου με τους εθνικούς πόλους Λάρισας - Βόλου (δίπολο) και Πάτρας (2ο επίπεδο). Παράλληλα, επιδιώκεται η δικτύωση, με τα αστικά κέντρα Κέρκυρας και Κοζάνης (3ο επίπεδο, δευτερεύοντες εθνικοί πόλοι) και τα αστικά κέντρα Αγρινίου, Τρικάλων και Καρδίτσας (4ο επίπεδο, λοιποί εθνικοί πόλοι). • Η ενίσχυση της συνεργασίας με τα νησιά του Ιονίου (Κέρκυρα, Λευκάδα), με έμφαση σε σημαντικούς τομείς αλληλεξάρτησης (π.χ. τουρισμός, υγεία). • Η ενίσχυση στους τομείς της ανώτατης εκπαίδευσης, της έρευνας - τεχνολογίας, του αθλητισμού και της υγείας. • Η ανάδειξη τους σε ευρύτερο κέντρο: α) εναλλακτικών, κυρίως, μορφών τουρισμού, σε συνδυασμό με την ανάδειξη των σημαντικών, τοπικών, φυσικών και πολιτιστικών πόρων για την ενδυνάμωση του αστικού τουρισμού, β) δραστηριοτήτων του πρωτογενούς τομέα (ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την παραγωγή προϊόντων με βιολογικές μεθόδους, ονομασίας προέλευσης, εξόρυξης μαρμάρων, κ.ά.) και γ) καλλιτεχνικής επεξεργασίας ευγενών μετάλλων.
Πρέβεζα	• Ένταση της τουριστικής ανάπτυξης ειδικώς στο παράκτιο μέτωπο που αποτελεί, δυνάμει, πόλο έλξης μαζικού τουρισμού. • Ανάδειξη σε τουριστικό προορισμό yachting. • Ανάδειξη σε εναλλακτικό κόμβος σύνδεσης της Περιφέρειας με τη νότια Ελλάδα και τα νησιά του Νοτίου Ιονίου. Το αεροδρόμιο Ακτίου, πρέπει να συμβάλλει στην ενίσχυση της επιρροής της Πρέβεζας σε περιφερειακή κλίμακα.
Ηγουμενίτσα	• Αναπτυξιακές δυνατότητες σε σχέση με τη διαμετακόμιση, τις θαλάσσιες μεταφορές και τον τουρισμό. • Προώθηση της εξωστρέφειας των συνεργασιών με, τη Νότια Αλβανία, το Ιόνιο και την Αδριατική
Άρτα	• Πόλος υποστήριξης της πρωτογενούς παραγωγής. Με τη διέλευση του Δυτικού άξονα πρέπει να ενισχυθεί στους τομείς της μεταποίησης - βιομηχανίας και του εμπορίου • Αξιοποίηση δυνατοτήτων στους τομείς του τουρισμού (κέντρο βυζαντινών πολιτισμικών πόρων, υποστήριξη ορεινού και φυσιολατρικού τουρισμού) της εκπαίδευσης, της έρευνας και καινοτομίας
Μέτσοβο	• Ανάδειξη σε πέμπτο οικιστικό πόλο της Περιφέρειας για την εξυπηρέτηση του ορεινού άξονα ήπιας ανάπτυξης της Πίνδου. • Απαιτείται να δοθεί προτεραιότητα στην κατεύθυνση της χωρικής διεύρυνσης του προτύπου ανάπτυξης του οικισμού στους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής προϊόντων ποιότητας, στην μεταποίηση τους και τη σύνδεσή τους με την τουριστική δραστηριότητα.
Κόνιτσα	• Ενίσχυση της δυνατότητας να αναλάβει ένα σημαντικό αναπτυξιακό ρόλο στον παραμεθόριο χώρο, αξιοποιώντας της παραγωγική και δημογραφική της ταυτότητα με στόχο την ενίσχυση της εξωστρέφειας. • Ο παραπάνω ρόλος πρέπει να υποστηριχθεί και από την σύνδεση Ιωαννίνων - Κακαβιάς αλλά και από την ενίσχυση της δικτύωσης της Κόνιτσας με οικισμούς του ευρύτερου παραμεθόριου χώρου (της Ηπείρου και της Δυτικής Μακεδονίας).
Ελεούσα -Ζίτσα	• Παραγωγική αναβάθμιση του πρωτογενή τομέα
	• Προώθηση του αγροτουρισμού.
	• Αντιπλημμυρική προστασία του κάμπου.
Αγία Κυριακή - Δερβίζιανα	• Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός της κτηνοτροφικής παραγωγής.
	• Προώθηση αγροτουριστικών δραστηριοτήτων την αξιοποίηση φυσικών και πολιτιστικών πόρων της ευρύτερης περιοχής.
	• Αξιοποίηση ΑΠΕ στο πλαίσιο της τοπικής φέρουσας ικανότητας.

Πίνακας 7: Σύνοψη κατευθύνσεων λειτουργικής ολοκλήρωσης οικιστικού δικτύου	
Οικιστικό κέντρο	Κατευθύνσεις
Πράμαντα	• Προτείνεται να λειτουργήσουν ως πολύπολο με τα Άγναντα και το Βουλγαρέλι των νοτίων Τζουμέρκων, ώστε να εξυπηρετήσουν τους οικισμούς της περιοχής.
Πέτα	• Παραγωγική αναβάθμιση του πρωτογενή τομέα • Προώθηση αγροτουριστικών δραστηριοτήτων. • Αξιοποίηση ΑΠΕ στο πλαίσιο της τοπικής φέρουσας ικανότητας.
Άγναντα - Βουλγαρέλι	• Προτείνεται να λειτουργήσουν ως πολύπολο με τα Πράμαντα, ώστε να εξυπηρετήσουν τους οικισμούς των Τζουμέρκων
Φιλιππιάδα	• Ενίσχυση του δυναμικού ρόλου στην πρωτογενή παραγωγή του ανατολικού τμήματος του κάμπου Άρτας - Πρέβεζας και της υδατοκαλλιέργειας στον Λούρο.
Πάργα - Καναλάκι	• Ενίσχυση του διπόλου Πάργα - Καναλάκι με στόχο την παραγωγική διασύνδεση τουρισμού και πρωτογενή τομέα
Παραμυθιά	• Παραγωγική αναβάθμιση της κτηνοτροφίας • Προώθηση αγροτουριστικών δραστηριοτήτων. • Αξιοποίηση ΑΠΕ στο πλαίσιο της τοπικής φέρουσας ικανότητας.

Σχετικά με τις βασικές κοινωνικές υποδομές οι οποίες θεωρούνται απαραίτητες για την επίτευξη βιώσιμων οικιστικών συνθηκών, εντοπίζονται οι κάτωθι ανάγκες ανά Καλλικρατικό δήμο:

• Λύκεια στους Δήμους Δωδώνης και Ζαγορίου. .

• Κέντρα υγείας στους Δήμους Ζαγορίου, Ζίτσας και Ν. Σκουφά.

• Υποδομές κοινωνικής πρόνοιας στους Δήμους Δωδώνης, Ζαγορίου, Ζηρού, Ζίτσας, Γ. Καραϊσκάκη, Μετσόβου, Πάργας, Ν. Σκουφά, Σουλίου, Βόρειων Τζουμέρκων και Κεντρικών Τζουμέρκων.

Άρθρο 9
Χωρικός προσδιορισμός των βιώσιμων αναπτυξιακών ενοτήτων

Ορίζονται οι βιώσιμες αναπτυξιακές και διοικητικές ενότητες της Περιφέρειας, με βάση τα διοικητικά όρια, τη διάρθρωση του οικιστικού δικτύου, καθώς και τη δυναμική, τη θέση και το ρόλο των βασικών οικισμών. Ειδικότερα:

1. Περιοχή λεκανοπεδίου Ιωαννίνων που περιλαμβάνει του Δήμους Ιωαννιτών, Ζίτσας και το ανατολικό τμήμα του Δ. Δωδώνης (Δ.Ε. Δωδώνης και Αγίου Δημητρίου). Οι κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης αφορούν στην ανάδειξη - αξιοποίηση του ειδικού αναπτυξιακού βάρους της περιοχής που συγκεντρώνει σημαντικά μερίδια όλων των παραγωγικών δραστηριοτήτων της Περιφέρειας Ηπείρου (πεδινές και ημιορεινές παραγωγικές γαίες που συνιστούν δυναμική ζώνη πρωτογενούς παραγωγής, προϊόντα ΠΟΠ/ΠΓΕ Δήμου Ζίτσας, παροχή υπηρεσιών τριτογενούς τομέα, συγκεντρώσεις μεταποιητικής και εξορυκτικής δραστηριότητας κ.λπ.) καθώς και διαπεριφερειακή ακτινοβολία και υπηρεσίες.

2. Περιοχή Μετσόβου και Τζουμέρκων. Η περιοχή αυτή καλύπτει το κεντρικό και νότιο τμήμα της ορεινής περιοχής της Π.Ε. Ιωαννίνων (Δήμοι Μετσόβου και Βόρειων Τζουμέρκων) και την ορεινή περιοχή της Π.Ε. Άρτας (Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων). Η περιοχή αυτή διαθέτει κοινή πολιτισμική ταυτότητα, στενούς κοινωνικοοικονομικούς δεσμούς και αποτελεί μια δυναμική περιοχή ανάπτυξης πολιτιστικού και οικολογικού τουρισμού. Για την αξιοποίηση των προοπτικών αυτών είναι σκόπιμη η οργανωμένη διαδημοτική συνεργασία για την προώθηση κοινών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών, με άξονα τη στοχευόμενη προβολή της ταυτότητας της περιοχής, τη διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας στο σύνολο του ορεινού όγκου της Πίνδου προς βορρά (Μαστοροχώρια, Πωγωνοχώρια) και νότο (Τζουμέρκα), την ποιοτική παραγωγή αγροτικών προϊόντων και τη διάθεσή τους στην τουριστική κατανάλωση. Οι κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης αφορούν στην ανάδειξη - αξιοποίηση του ορεινού χαρακτήρα και του αξιόλογου φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής που παρουσιάζει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα για την ανάπτυξη συγκεκριμένων παραγωγικών δραστηριοτήτων. Ειδικότερα, η περιοχή προσφέρεται για την ανάπτυξη τουριστικών και αγροκτηνοτροφικών δραστηριοτήτων. Κρίνεται σκόπιμη η σύνδεση οικοτουριστικών δραστηριοτήτων με την παράκτια τουριστική ζώνη. Απαιτείται η περαιτέρω ενίσχυση της παραγωγής ποιοτικών αγροκτηνοτροφικών προϊόντων (τυροκομικά και αμπελουργικά) τα οποία προσφέρουν τη δυνατότητα διαφοροποίησης του διατροφικού προτύπου στον τουριστικό κλάδο της Περιφέρειας, συμβάλλοντας καθοριστικά στην ποιοτική αναβάθμισή του.

3. Περιοχή Κόνιτσας, Πωγωνίου και Ζαγοροχωρίων (Καλλικράτειοι Δήμοι Κόνιτσας, Πωγωνίου και Ζαγορίου). Περιλαμβάνει την ανατολική παραμεθόρια ζώνη της Περιφέρειας με διαπεριφερειακές συσχετίσεις με την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και δυνατότητα προώθησης διασυνοριακών συνεργασιών στο δυτικό Βαλκανικό χώρο. Η περιοχή περιλαμβάνει και τα Ζαγοροχώρια που αποτελούν μια από τις πλέον δυναμικές περιοχές ορεινού τουρισμού σε εθνικό επίπεδο. Στην περιοχή αυτή, με κέντρο την Κόνιτσα, συσπειρώνονται οικιστικά σύνολα με κοινή πολιτιστική και κοινωνικοοικονομική ταυτότητα

(Μαστοροχώρια, Πωγωνοχώρια και Ζαγοροχώρια) και είναι σκόπιμη η οργανωμένη διαδημοτική συνεργασία για την προώθηση κοινών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών με κεντρική κατεύθυνση την ήπια τουριστική ανάπτυξη, την ποιοτική παραγωγή κτηνοτροφικών προϊόντων και την άρση της απομόνωσης. Οι κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης αφορούν στην αξιοποίηση των αναπτυξιακών πόρων της περιοχής στους οποίους περιλαμβάνονται το αξιόλογο ορεινό φυσικό περιβάλλον και οι οικισμοί αλλά και η ίδιος ο μεθοριακός χαρακτήρας της που παρέχει δυνατότητες εξωστρέφειας, διευρύνοντας τις αναπτυξιακές προοπτικές της Περιφέρειας. Ειδικότερα η περιοχή προσφέρεται για την ανάπτυξη του πρωτογενή με έμφαση στην εκτατική κτηνοτροφία, στην παραγωγή ενέργειας (ΑΠΕ) και στην μεταποίηση της αγροκτηνοτροφικής παραγωγής για την παραγωγή προϊόντων ποιότητας (ΠΟΠ/ΠΓΕ Δήμου Ζαγορίου). Στο επίπεδο της οικιστικής οργάνωσης η Κόνιτσα, δυναμικό και ανθεκτικό ημιαστικό κέντρο, μπορεί να αναδειχθεί σε κέντρο της περιοχής και να υποστηρίξει οικιστικά σύνολα με κοινή πολιτιστική και κοινωνικοοικονομική ταυτότητα (Μαστοροχώρια, Πωγωνοχώρια και Ζαγοροχώρια). Με βάση το ήδη υψηλό επίπεδο ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού στα Ζαγοροχώρια, προτείνεται η κατά προτεραιότητα στόχευση στην ήπια τουριστική ανάπτυξη με τη διάχυση σχετικών δραστηριοτήτων και στους άλλους οικισμούς της περιοχής.

4. Παράκτια και δυτική παραμεθόρια ζώνη στους Δ. Ηγουμενίτσας και Φιλιατών με διαφαινόμενους δυναμικούς τομείς τη διαμετακόμιση και παροχή υπηρεσιών εξωστρεφούς προσανατολισμού, με στόχο την προώθηση διασυνοριακών συνεργασιών με την Ιταλία και τη Νότια Αλβανία. Οι κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης αφορούν στην ενίσχυση της εξωστρέφειας της Περιφέρειας με βάση την αξιοποίηση των σημαντικών μεταφορικών υποδομών της περιοχής και την παραγωγική βάση που προσανατολίζεται σε συγκεκριμένους τομείς. Η περιοχή προσφέρεται για την ανάπτυξη εμπορευματικών – διαμετακομιστικών δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με τον λιμένα της Ηγουμενίτσας, αλλά και της μεταποίησης, ενώ στον πρωτογενή τομέα ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας. Δυνατότητες ανάπτυξης διαφαίνονται επίσης στους τομείς της εκτατικής κτηνοτροφίας και της παραγωγής ενέργειας (ΑΠΕ). Οι αναπτυξιακές προοπτικές της περιοχής ενισχύονται, με έμφαση στους κλάδους της διαμετακόμισης και των υπηρεσιών, από την προβλεπόμενη αναβάθμιση της μεθοριακής σύνδεσης στο Μαυρομάτι, που συμβάλλει γενικότερα στην εξωστρέφεια της Ηπείρου.

5. Παράκτια ζώνη Πρέβεζας και Θεσπρωτίας. Για τη ζώνη αυτή, που περιλαμβάνει τους Δήμους Πάργας, Πρέβεζας και Ηγουμενίτσας, και ειδικότερα για τις Δ.Ε. Πρέβεζας και Ζαλόγγου του Δ. Πρέβεζας και Δ.Ε. Συβότων και Πέρδικας του Δ. Ηγουμενίτσας, ο τουρισμός αποτελεί δυναμικό και ανερχόμενο κλάδο η προώθησή του οποίου μπορεί να ενισχυθεί σημαντικά μέσω κοινών δράσεων και συνεργασιών. Η ζώνη αυτή συνδέεται με τη Λευκάδα που είναι διεθνής τουριστικός προορισμός και το Άκτιο που αποτελεί διεθνή πύλη αερομεταφορών. Στην ενότητα αυτή οι κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης στρέφονται στην αξιοποίηση μέσω της ορθολογικής διαχείρισης των αναπτυξιακών πόρων της περιοχής. Ειδικότερα προτείνεται η ανάπτυξη-αναβάθμιση του τουρισμού, αλλά και της γεωργικής παραγωγής με ορθολογική αξιοποίηση των αρδευόμενων εκτάσεων. Η μεταποιητική δραστηριότητα θα πρέπει να στηρίξει την ανάπτυξή της στην τουριστική ζήτηση και στην τοπική αγροτική παραγωγή με διατροφικά προϊόντα ποιότητας (ΠΟΠ/ΠΓΕ Δήμου Πρέβεζας κ.α), υποστηρίζοντας παράλληλα την αναβάθμιση του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος. Προτεραιότητα αποτελεί επίσης η προστασία - ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της περιοχής (Νικόπολη, Αχέροντας κ.α) οι οποίοι μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά στην ανάπτυξη της περιοχής.

6. Δυναμική πεδινή ζώνη πρωτογενούς παραγωγής στους Δ. Αρταίων, Νικολάου Σκουφά, Ζηρού και στο δυτικό τμήμα του Δ. Πρέβεζας (Δ.Ε. Λούρου) και διασύνδεσή της με το παραλιακό τουριστικό μέτωπο, μέσω της κάλυψης της τουριστικής κατανάλωσης από τοπικά ποιοτικά προϊόντα. Ο Δ. Γεωργίου Καραϊσκάκη, ο οποίος χαρακτηρίζεται από αναπτυξιακή υστέρηση, εξυπηρετείται από την Άρτα. Παράλληλα, παρουσιάζει δυνητικά, δυνατότητες διαπεριφερειακών συνεργασιών στην ευρύτερη ορεινή ζώνη Αγράφων με τις όμορες Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας και Στερεάς Ελλάδας, για την ανάπτυξη ήπιων μορφών εναλλακτικού τουρισμού και την οργάνωση εκτεταμένων κτηνοτροφικών ζωνών. Οι κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης στην ενότητα αυτή βασίζονται στην αξιοποίηση της δυναμικής του πρωτογενούς τομέα που χαρακτηρίζει την περιοχή, με έμφαση στο γεωργοκτηνοτροφικό κλάδο (αρδευόμενες εκτάσεις, προϊόντα ΠΟΠ/ΠΓΕ Δ. Ν. Σκουφά) και στις υδατοκαλλιέργειες. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται επίσης στη μεταποίηση τοπικών αγροτικών προϊόντων για την κάλυψη αναγκών τροφοδοσίας τουριστικών επιχειρήσεων στο ανεπτυγμένο παραλιακό μέτωπο, με ποιοτικά τοπικά προϊόντα, σε συνδυασμό με δυνατότητες για οργανωμένη ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και για προώθηση αγροτουριστικών δραστηριοτήτων. Με την υλοποίηση του Δυτικού Άξονα βελτιώνεται η προσπελασιμότητα της περιοχής, παρέχοντας δυνατότητες ανάπτυξης της παραγωγικής βάσης και ανάδειξης των τοπικών φυσικών και πολιτιστικών πόρων. Η προοπτική διαπεριφερειακής συνεργασίας στην ευρύτερη ορεινή ζώνη Αγράφων με τις όμορες Περιφέρειες Δυτικής και Στερεάς Ελλάδας, παρέχει δυνητικά τη δυνατότητα ενίσχυσης της λιγότερο αναπτυγμένης περιοχής του Δ. Καραϊσκάκη. Στην κατεύθυνση αυτή είναι δυνατή η ανάπτυξη δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού, οργάνωσης εκτεταμένων κτηνοτροφικών ζωνών, αλλά και αξιοποίησης ΑΠΕ.

7. Ημιορεινή και ορεινή περιοχή Δωδώνης - Σουλίου (Δ.Ε. Δερβιζιάνων - Λάκκας Σουλίου και Σελλών), που συνιστούν μία ορεινή ζώνη με δυνατότητες για οργανωμένη ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και για προώθηση αγροτουριστικών δραστηριοτήτων. Οι κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης στην ενότητα αυτή βασίζονται στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων της περιοχής για την ανάπτυξη γεωργοκτηνοτροφικών δραστηριοτήτων και

στους πλούσιους φυσικούς και πολιτιστικούς της πόρους. Ειδικότερα, προτείνεται η οργανωμένη ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, η προώθηση αγροτουριστικών δραστηριοτήτων σε συνδυασμό με τους πλούσιους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους της ευρύτερης περιοχής, καθώς και η αξιοποίηση ΑΠΕ. Η ολοκλήρωση του Δυτικού Άξονα θα βελτιώσει την προσπελασιμότητα της περιοχής, συμβάλλοντας στις αναπτυξιακές προοπτικές της.

Άρθρο 10
Χωρική διάρθρωση των βασικών
δικτύων μεταφορικής υποδομής

Υιοθετούνται οι προγραμματισμένες από το Γενικό Πλαίσιο υποδομές, ως κρίσιμες για την αναπτυξιακή πορεία της Περιφέρειας, αλλά ταυτόχρονα διατυπώνεται μια στρατηγική η οποία κρίνεται εφικτή και αποτελεσματική, με δεδομένη την οικονομική συγκυρία και τους σχετικούς προγραμματισμούς (Χάρτης Π.2.γ).

Η κατασκευή και λειτουργία του Δυτικού Άξονα αποτελεί το σημαντικότερο έργο υποδομής για την Ήπειρο. Εκτός από τη βελτίωση της προσβασιμότητας ολόκληρης της Περιφέρειας αλλά κυρίως των νότιων περιοχών της, αναμένεται να αναβαθμίσει τη γεωπολιτική σημασία των Ιωαννίνων. Η προς βορρά επέκταση του Δυτικού Άξονα μέχρι την Κακκαβιά έχει επίσης ισχυρή συσχέτιση με τους στόχους του ΠΧΠ και συμβάλλει στην εξωστρέφεια των παραγωγικών δραστηριοτήτων αλλά και στην ανάδειξη των Ιωαννίνων σε σημαντικό αστικό κέντρο των δυτικών Βαλκανίων.

Οι περιοχές των κόμβων των κλειστών αυτοκινητοδρόμων (Δυτικός Άξονας και Εγνατία) αποκτούν σημαίνοντα ρόλο. Επομένως η πρόβλεψη υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων που ωφελούνται από τη γειτνίαση με μεγάλους μεταφορικούς άξονες είναι επιβεβλημένη.

Η ολοκλήρωση των έργων στο λιμένα της Ηγουμενίτσας θα πρέπει να διασφαλίσει τη δυνατότητα εναλλακτικών ρόλων του λιμένα στο μέλλον (λιμάνι κρουαζιέρας, πετρέλευση πλοίων, εμπορευματικός λιμένας, λιμένας υποστήριξης αναγκών που θα προκύψουν από πιθανή εξόρυξη υδρογονανθράκων στο χερσαίο χώρο της Ηπείρου ή στο βόρειο Ιόνιο).

Οι προοπτικές για ενίσχυση, εκσυγχρονισμό, εμπλουτισμό και αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της Ηπείρου και ένταξης της Περιφέρειας στη διεθνή τουριστική αγορά, υπαγορεύουν τη βελτίωση της προσβασιμότητας των κύριων τουριστικών πόλων της Ηπείρου. Συνεπώς τόσο οι παράκτιες οδικές υποδομές όσο και εκείνες της ενδοχώρας που συνδέουν συγκεκριμένους τουριστικούς πόλους είτε μεταξύ τους είτε με τους δύο μεγάλους άξονες, αποκτούν αναπτυξιακή προτεραιότητα.

Ήδη στην περιοχή του βορείου Ιονίου, με επίκεντρο την Κέρκυρα διαμορφώνονται οι συνθήκες για επαναλειτουργία υδατοδρομίων, καθώς και για σύνδεση με τα νησιά του Ιονίου, την Πάτρα και την Ήπειρο. Τα τρία αστικά κέντρα της Περιφέρειας (με εξαίρεση την Άρτα) πρέπει να αξιοποιήσουν τη δυνατότητα σύνδεσης όχι μόνο για την τουριστική κίνηση, αλλά και για άλλες υπηρεσίες και εξυπηρετήσεις.

Ειδικότερα, στη βάση της εξυπηρέτησης των στόχων και της στρατηγικής του ΠΧΠ στα έργα πρώτης προτεραιότητας που τοποθετούνται στο μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό περιλαμβάνονται τα εξής:

• Ολοκλήρωση της αναβάθμισης του παράκτιου άξονα Πρέβεζα - Ηγουμενίτσα.

• Ολοκλήρωση Δυτικού Άξονα (τμήμα Ιωάννινα - Κακκαβιά).

• Αναβάθμιση σύνδεσης Ηγουμενίτσας - Σαγιάδας - Μαυρоματίου.

• Σύνδεση Πρέβεζας με Δυτικό Άξονα.

• Σύνδεση Τζουμέρκων με Δυτικό Άξονα.

• Βελτίωση της παράκτιας σύνδεσης των τουριστικών προορισμών της ΠΕ Θεσπρωτίας:

• Πλαταριά -Σύβοτα -Πέρδικα -Πάργα.

• Βελτίωση της προσβασιμότητας σε σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας.

• Παράκαμψη αρχαιολογικού χώρου της Νικόπολης.

• Ολοκλήρωση του άξονα Κόνιτσα - Καλπάκι.

• Ολοκληρωμένη δράση βελτίωσης της ορεινής κινητικότητας μέσα από την ανάπτυξη του άξονα Μέτσοβο - Ορεινή Άρτα (Εγνατία - Πράμαντα- Άγναντα - Βουλγαρέλι).

• Λειτουργική αποκατάσταση (επισκευές, τοπικές αλλαγές στη χάραξη, σήμανση κ.λπ.) του ορεινού οδικού δικτύου με βασικές προτεραιότητες: το τμήμα: Μικρό Περιστέρι - Συρράκο - Πράμαντα, το τμήμα: Πέτα - Βουλγαρέλι, το τμήμα: Επάνω Σέση - Άνω Καλεντίνη - Ασφακερό και το τμήμα της ΕΟ Ηγουμενίτσας - Ιωαννίνων: Νεράιδα - Βροσίνα.

• Ολοκλήρωση των έργων αναβάθμισης του αεροδρομίου των Ιωαννίνων στην προοπτική να διατηρείται εφικτή η υποστήριξη διεθνών επιβατικών και εμπορευματικών πτήσεων.

• Ίδρυση και λειτουργία υδατοδρομίων σε Ιωάννινα, Ηγουμενίτσα Πρέβεζα και Μέτσοβο (τεχνητή λίμνη Αώου) με στόχο τη διασύνδεση με Κέρκυρα, Παξούς, Λευκάδα, Πάτρα και εφόσον δημιουργηθούν αντίστοιχες υποδομές, με τις τουριστικά αναπτυσσόμενες Αλβανικές ακτές.

• Ίδρυση και λειτουργία υποδομών ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής (μαρίνες (Μ) - αγκυροβόλια (Α)) στην Ηγουμενίτσα (Μ), την περιοχή Συβότων - Πέρδικας (Α), την Πάργα (Μ) την περιοχή Λούτσας - Λυγιάς (Α) και την Πρέβεζα (Μ).

• Διερεύνηση για την εγκατάσταση ηλεκτρικού Τραμ, ως βιώσιμο μέσο μεταφοράς στα Ιωάννινα (στην Γραμμή Πανεπιστήμιο - Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο - Βελισάριο - Κέντρο Πόλης - Μώλος και πρόβλεψη επέκτασης μέχρι το Αεροδρόμιο).

Τέλος, οι σιδηροδρομικές συνδέσεις προς Καλαμπάκα και Αντίρριο, ο Ε65 (ιδιαίτερα στο τμήμα Καλαμπάκα - Παναγιά) και η αναβάθμιση της οδικής σύνδεσης Άρτας - Τρικάλων τοποθετούνται στο μακροπρόθεσμο σχεδιασμό του ΠΧΠ.

Άρθρο 11
Χωρική διάρθρωση των βασικών
δικτύων τεχνικής υποδομής

Οι βασικές κατευθύνσεις του ΠΧΠ σχετικά με τις λοιπές τεχνικές υποδομές της Περιφέρειας, αφορούν: . Στην

έρευνα και πιθανή εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, ως δραστηριότητα με εν δυνάμει σημαντικές αναπτυξιακές διαστάσεις.

• Στη συμβατότητα των νέων χωροθετήσεων ΥΗΕ με το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων.

• Στην προώθηση της χρήσης φυσικού αερίου για αστική ή παραγωγική χρήση είτε μέσω της σύνδεσης με συστήματα αγωγών φυσικού αερίου είτε μέσω της αξιοποίησης τεχνολογιών αποκεντρωμένης χρήσης.

• Στη διερεύνηση της σύνδεσης της Περιφέρειας με αγωγούς φυσικού αερίου που προωθούνται σε επίπεδο διακρατικών συμφωνιών (Poseidon και East Med). Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις της κατασκευής των αγωγών στις υφιστάμενες χρήσεις και τα προγραμματισμένα έργα κοινωνικής και τεχνικής υποδομής και να περιορίζονται, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την κατασκευή και τη λειτουργία τους στις ζώνες διέλευσης.

• Στη διερεύνηση της σύνδεσης της Περιφέρειας με τον Διαδριατικό Αγωγό Φυσικού Αερίου (TAP), εφόσον το έργο κριθεί βιώσιμο από οικονομοτεχνική και αναπτυξιακή διερεύνηση μέσα από αντίστοιχη μελέτη.

• Στην ολοκλήρωση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης των τουριστικών οικισμών του παράκτιου χώρου και της αποχέτευσης των οικισμών αποδέκτες των οποίων είναι τα ευαίσθητα οικοσυστήματα του Αμβρακικού και της Παμβώτιδος.

• Στην υλοποίηση του έργου ύδρευσης Πρέβεζας, Άρτας, Λευκάδας.

• Στην ολοκλήρωση των έργων του ΠΕΣΔΑ, όπως ισχύει.

Άρθρο 12
Χωρική διάρθρωση, εξειδίκευση και συμπληρωματικότητα των παραγωγικών δραστηριοτήτων

Α. Περιοχές ανάπτυξης πρωτογενούς τομέα

1. Γεωργία

1.1. Εντατική - Αρδευόμενη γη. Προωθούνται ως κατευθύνσεις η διαφύλαξη της γεωργικής γης (ειδικά της αρδευόμενης) από ασύμβατες χρήσεις (κυρίως από την αστική ανάπτυξη) και ο εκσυγχρονισμός της γεωργικής παραγωγής μέσω ελέγχου των λιπάνσεων, των φυτοφαρμάκων κ.λπ.

Οι αρδευόμενες πεδινές εκτάσεις των ΠΕ Άρτας και Πρέβεζας, το λεκανοπέδιο των Ιωαννίνων, οι θύλακες στις περιοχές Καναλακίου, Φιλιππιάδας, Θεσπρωτικού, Λούρου, Φιλιατών, Καλπακίου και Κονίτσης καθώς και οι οριοθετημένες γεωγραφικές περιοχές παραγωγής γεωργικών προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ της Ηπείρου (αμπελοκαλλιέργειες στις περιοχές της Ζίτσας αλλά και του Μετσόβου, ελαιώνες στην Άρτα και στην Πρέβεζα) συνθέτουν τις ευρείες ζώνες αναζήτησης ΓΓΥΠ, με προτεραιότητα δυναμικής ανάπτυξης της γεωργίας (Χάρτης Π.2.α).

Σε ό,τι αφορά τις δράσεις εκσυγχρονισμού της γεωργικής παραγωγής, ειδικά στις αρδευόμενες περιοχές, απαιτείται να ολοκληρωθούν οι προσπάθειες αναδασμού ειδικά στις περιοχές με μικρό και κατακερματισμένο κλήρο. Ταυτόχρονα απαιτείται προστασία της παραγωγικής αξίας της γεωργικής γης τόσο σε σχέση με άλλες συγκρουόμενες χρήσεις (οικιστική ανάπτυξη, μεταποίηση, εντατική πτηνο-κτηνοτροφία κ.λπ.), όσο και σε σχέση με τις ίδιες τις διαδικασίες αγροτικής εκμετάλλευσης. Η εντατικοποίηση μέσω λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων και η μονοκαλλιέργεια, συνιστούν προβλήματα, η αντιμετώπιση των οποίων απαιτεί ενίσχυση αφενός των δράσεων επιστημονικής και τεχνικής στήριξης και αφετέρου των διαδικασιών ελέγχου και πιστοποίησης τελικών προϊόντων ποιότητας. Η βελτίωση πχ. των αρδευτικών δυνατοτήτων στον κάμπο της Κόνιτσας αποτελεί σημαντική ευκαιρία για την ανάπτυξη εναλλακτικών μεθόδων παραγωγής (βιολογικές καλλιέργειες, αρωματικά, φαρμακευτικά φυτά). Στην κατεύθυνση αυτή, η σταδιακή και στοχευμένη χωρικά και ποιοτικά, ενίσχυση της εναλλαγής των βασικών εκμεταλλεύσεων με κτηνοτροφικές καλλιέργειες δύναται υπό προϋποθέσεις να μειώσει την εξάρτηση της κτηνοτροφίας από εισαγόμενες ζωοτροφές βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα του κλάδου. Στην ίδια κατεύθυνση, απαιτείται η υποστήριξη της λειτουργικής διασύνδεσης των προγραμματιζόμενων υποδομών αξιοποίησης γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων (εγκαταστάσεις λιπασματοποίησης, κομποστοποίησης) της Περιφέρειας με τις ευρείες ζώνες αναζήτησης ΓΓΥΠ.

Οι δενδρώδεις και θαμνώδεις εκμεταλλεύσεις της περιοχής της Άρτας (εσπεριδοειδή -ακτινίδια) αποτελούν σημαντικό παραγωγικό κεφάλαιο. Η στρεμματική απόδοση των καλλιεργειών αυτών, εκπεφρασμένη σε εισόδημα, παραμένει υψηλότερη των αντίστοιχων αροτραίων αρδευομένων και, συνεπώς, η αναδιάρθρωσή τους δεν αποτελεί προτεραιότητα. Η ενίσχυση σύγχρονων συνεταιριστικών πρακτικών και εργαλείων διάθεσης (π.χ. συμβολαιακή γεωργία, τοπικά σύμφωνα ποιότητας για χρήση ποιοτικών τοπικών αγροτικών προϊόντων στην τουριστική κατανάλωση μπορεί να συντελέσει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα και στη βελτίωση του αγροτικού εισοδήματος. Η ενίσχυση των αρδευτικών υποδομών στον κάμπο της Άρτας μπορεί να υποστηρίξει αποτελεσματικά την παραπάνω κατεύθυνση. Αντίστοιχα, απαιτείται η προστασία, ενίσχυση και επέκταση της αμπελουργικής ζώνης Ζίτσας δεδομένης της υψηλής και αναγνωρισμένης ποιότητας του παραγόμενου τοπικού οίνου.

1.2. Λοιπή γεωργική γη: Σημαντικό τμήμα της μη αρδευόμενης γεωργικής γης εκτός οριοθετημένων περιοχών ΠΟΠ/ΠΓΕ αφορά σε παρόχθιες εκτάσεις με δυνατότητα βελτιωμένων επιδόσεων σε σχέση με τις ξηρικές. Οι εκτάσεις αυτές χρήζουν προστασίας από ασύμβατες χρήσεις γιατί παραμένουν εν δυνάμει αρδεύσιμες. Σημαντικό τμήμα της μη αρδευόμενης γεωργικής γης στις ΠΕ Πρέβεζας και Θεσπρωτίας καλύπτεται από ελαιώνες, όπου απαιτείται οι παρεμβάσεις να εστιάσουν στην ενίσχυση σύγχρονων συνεταιριστικών δράσεων και εργαλείων διάθεσης. Στη λοιπή γεωργική γη καθώς και στις οριοθετημένες γεωργικές εκτάσεις ΠΟΠ./ΠΓΕ ενθαρρύνεται η ανάπτυξη συμπληρωματικών αγροτουριστικών δραστηριοτήτων.

2. Κτηνοτροφία

Η κτηνοτροφία αποτελεί δυναμικό κλάδο της Περιφέρειας. Η πλειονότητα των μονάδων αφορούν στην

πτηνοτροφία και είναι κυρίως εγκατεστημένες εντός των παραγωγικών γεωργικών εκτάσεων της πεδιάδας Άρτας - Πρέβεζας και του λεκανοπεδίου των Ιωαννίνων. Η συνύπαρξη αρδευόμενης γεωργικής γης, εντατικής πτηνοτροφίας αλλά και το γεγονός ότι οι δύο αυτές δραστηριότητες επιβαρύνουν τους δύο σημαντικούς υδάτινους αποδέκτες (Αμβρακικό και Παμβώτιδα) συνιστούν πρόβλημα στην οργάνωση των χρήσεων γης. Απαιτείται συνεπώς να προβλεφθούν από τον υποκείμενο σχεδιασμό οι συγκεκριμένες χρήσεις, να θεσπιστούν περιορισμοί ώστε να αποτρέπεται η διασπορά των μονάδων και να επιταχυνθούν οι διαδικασίες για την θεσμοθέτηση, ίδρυση και λειτουργία των υποδοχέων. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι η συγκεκριμένη κατεύθυνση (ίδρυση κτηνοτροφικών πάρκων) αφορά στην εντατική σταβλισμένη κτηνοτροφία. Ένας σημαντικός παράγοντας επιτάχυνσης των διαδικασιών είναι η αξιοποίηση καταλλήλων, δημόσιων – δημοτικών εκτάσεων για τη συγκεκριμένη χωροθέτηση, δεδομένου ότι παρακάμπτεται το θέμα της μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος (απαλλοτριώσεις, ενστάσεις, κ.λπ.)

Σε ό,τι αφορά τις εκτατικές εκμεταλλεύσεις κρίνεται σκόπιμη κατά προτεραιότητα η ίδρυση και λειτουργία κτηνοτροφικών ζωνών. Απαιτείται για τις ζώνες αυτές η ενίσχυσή τους με υποδομές υποστήριξης της συγκεκριμένης δραστηριότητας (οδική πρόσβαση, ποτίστρες αποθήκες, παρασκευαστήρια ζωοτροφών κ.λπ.). Στον πίνακα που ακολουθεί διατυπώνονται τα βασικά χωροταξικά κριτήρια ορισμού και χωροθέτησης των κτηνοτροφικών υποδομών στην Περιφέρεια.

Πίνακας 8: Κριτήρια ορισμού και χωροθέτησης κτηνοτροφικών υποδομών

Κτηνοτροφικές ζώνες (εκτατική κτηνοτροφία)	Κτηνοτροφικά πάρκα (εντατική κτηνοτροφία)
Εντός υφισταμένων βοσκοτόπων και γενικά εκτάσεων που καλύπτονται από ποώδη βλάστηση.	Σε σχετική γειτνίαση (όχι σε επαφή) με βασικές οδικές αρτηρίες, πύλες ή κόμβους.
Σε επαφή με υφιστάμενο οδικό άξονα ή με δυνατότητες σχετικά εύκολης σύνδεσης.	Κατά προτεραιότητα σε αναξιοποίητες δημόσιες – δημοτικές εκτάσεις.
Σε θέσεις με δυνατότητες ύδρευσης. Να είναι εφικτή η πρόσβαση σε δίκτυα ενέργειας, τηλεπικοινωνιών.	Σε θέσεις όπου οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι από τη διαχείριση των αποβλήτων ελαχιστοποιούνται. Η ολοκληρωμένη αξιοποίηση των αποβλήτων (βιοαέριο, κομπόστ, νερό) πρέπει να επιδιώκεται.
Σε γειτνίαση (όχι όμως σε επαφή) με οικισμούς οι οποίοι έχουν κτηνοτροφική δραστηριότητα.	Σε συγκεκριμένες αποστάσεις κατά το νόμο από οικισμούς, αρχαιολογικούς χώρους, ευαίσθητα οικοσυστήματα, τουριστικούς πόρους κλπ.

Η επιλογή των συγκεκριμένων θέσεων, αποτελεί αντικείμενο του υποκείμενου σχεδιασμού. Ως κατάλληλες περιοχές για την ανάπτυξη εντατικής και εκτατικής κτηνοτροφίας θεωρούνται καταρχήν οι ημιορεινές και ορεινές περιοχές εκτός ευρειών ζωνών ανάπτυξης άλλων παραγωγικών δραστηριοτήτων (ΓΓΥΠ, τουρισμού κ.λπ.) και εκτός εκείνων των περιοχών προστασίας, στις οποίες εφαρμόζεται καθεστώς που δεν επιτρέπει τη χωροθέτηση τέτοιων χρήσεων (Χάρτης Π.2.α). Η περιοχή της Κόνιτσας π.χ. ενδείκνυται για την χωροθέτηση κτηνοτροφικής ζώνης ή πάρκου δεδομένης της έντασης της δραστηριότητας της περιοχής. Αντιστοίχως θεωρείται σκόπιμη η ίδρυση μελισσοκομικού πάρκου στο Δήμο Δωδώνης.

Τέλος, σε όλες τις περιοχές όπου σημειώνεται εκτατική κτηνοτροφία και ιδιαίτερα σε εκείνες που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για ίδρυση και λειτουργία κτηνοτροφικών πάρκων, απαιτείται οριοθέτηση των βοσκοτόπων και σύνταξη σχεδίων διαχείρισής τους με στόχο τη βελτίωση της απόδοσής τους και την προστασία του φυσικού πόρου. Επιπλέον απαιτείται η εκπόνηση ή η επικαιροποίηση μελετών βοσκοϊκανότητας για της περιοχές όπου η εκτατική κτηνοτροφία σημειώνει σημαντικές επιδόσεις, ειδικά για τις περιοχές Ματσούκι, Μελισσουργός, Θεοδώριανα, στα Τζουμέρκα.

Συνολικά, για τον πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας η προβολή, τυποποίηση και γενικότερα οι εξωστρεφείς ενέργειες εκσυγχρονισμού και προώθησης των προϊόντων (και ιδιαίτερα των επώνυμων) αποτελούν δράσεις υψηλής προτεραιότητας για το ΠΧΠ.

3. Υδατοκαλλιέργειες

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα είναι σημαντική για την Ήπειρο δεδομένου ότι εκτός από τις σύγχρονες εντατικές θαλάσσιες εκμεταλλεύσεις στη λωρίδα της Σαγιάδας και τον Αμβρακικό, διαθέτει πόρους αλλά και μονάδες που αξιοποιούν τα χερσαία υδατικά συστήματα. Οι συγκεντρώσεις στη Σαγιάδα και τον Αμβρακικό είναι υψηλές. Η σκοπιμότητα ίδρυσης ΠΟΑΥ (Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών) στις δύο αυτές θέσεις έγκειται στις δυνατότητες εκσυγχρονισμού των όρων λειτουργίας των εγκατεστημένων μονάδων σε σχέση με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις, την καθετοποίηση, τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας και τη διερεύνηση της χωρητικότητας σε μονάδες και δυναμικότητα. Στην χερσαία και θαλάσσια περιοχή των ΠΟΑΥ, οι δραστηριότητες της υδατοκαλλιέργειας, όπως και της επεξεργασίας και προώθησης των αλιευμάτων, θα πρέπει να είναι συμβατές με τις λοιπές δραστηριότητες.

3.1. Σαγιάδα: Προωθείται η θεσμοθέτηση ΠΟΑΥ στην περιοχή Σαγιάδας - Καλαμά -Βάλτος Ράγιου σύμφωνα με το Ειδικό Πλαίσιο για τις υδατοκαλλιέργειες. Η ίδρυση ΠΟΑΥ, αξιοποιώντας και τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. δ, είναι δυνατόν να αμβλύνει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και να αυξήσει και τη χωρητικότητα του υποδοχέα.

Προωθείται η σταδιακή μεταφορά των υφισταμένων μονάδων εντός της ΠΟΑΥ.

3.2. Αμβρακικός: Οι συγκεντρώσεις εντατικής υδατοκαλλιέργειας εντοπίζονται γύρω από το ακρωτήριο «Μυρτάβι» στην είσοδο του κόλπου, ανατολικά της Πρέβεζας. Η περιοχή βρίσκεται εντός του ορίου του εθνικού πάρκου Αμβρακικού, αλλά στην εξωτερική ζώνη στην οποία ισχύουν χαλαρότεροι όροι. Έτσι, έχει νόημα η χωροθέτηση ΠΟΑΥ γύρω από το Ακρωτήριο «Μυρτάβι» από τον κόλπο του Αγ. Θωμά μέχρι το μικρό λιμανάκι βόρεια του Νεοχωρίου. Η εναλλακτική δυνατότητα διαίρεσης της περιοχής σε δυο υποπεριοχές (Πογωνίτσα - Άγιος Θωμάς, στις Δυτικές ακτές του ακρωτηρίου με σχετικά περιορισμένο πλάτος και Σόγωνο - Γρύπος – Μυρτάβι στις Ανατολικές, με μεγαλύτερο πλάτος και χωρητικότητα) θα πρέπει να οδηγεί στην ζωνοποίηση εντός της ενιαίας ΠΟΑΥ και όχι στην ίδρυση δύο διαφορετικών. Αντίθετα, αποτελεί πρόταση του ΠΧΠ να συμπεριληφθούν στην ενιαία ΠΟΑΥ και οι απέναντι ακτές της Βόνιτσας. Μεταξύ των σκοπών της/των ΠΟΑΥ του Αμβρακικού πρέπει να τεθεί και η προώθηση των μικτών καλλιεργειών (ιχθύων και οστράκων), τακτική η οποία λειτουργεί επ' ωφελεία και των δύο μορφών εκμετάλλευσης και είναι και πιο συμβατή με την παραγωγή ποιοτικότερων αλιευμάτων και φιλικότερη στο περιβάλλον.

3.3. Λιμνοθάλασσες Αμβρακικού: Η ίδρυση ΠΟΑΥ στις περιοχές εκτατικής εκμετάλλευσης στις λιμνοθάλασσες του Αμβρακικού έχει περιορισμένη αξία αφενός διότι ήδη υφίστανται φορείς που έχουν την ευθύνη της συγκεκριμένης δραστηριότητας (αλιευτικοί συνεταιρισμοί) και αφετέρου γιατί οι παρεμβάσεις και αλλοιώσεις στο οικοσύστημα είναι περιορισμένες.

3.4. Εσωτερικά ύδατα: Εις ό,τι αφορά τα εσωτερικά ύδατα, σημαντικές συγκεντρώσεις εκμεταλλεύσεων πέστροφας σημειώνονται στις εξής θέσεις: (α) στα όρια των Δήμων Πωγωνίου και Κονίτσης στην περιοχή όπου ο Βοϊδομάτης συναντά τον Αώο, (β) ανάντη του οικισμού Μεσούρα του Δήμου Δωδώνης κατά μήκος του Λούρου σε μήκος περίπου 3.5 χλμ. και (γ) στην περιοχή του Αγ. Δημητρίου Φιλιππιάδος του Δήμου Ζηρού, επίσης κατά μήκος του ποταμού Λούρου. Από τις περιοχές αυτές μόνο η πρώτη φιλοξενεί ορισμένες μονάδες υψηλής δυναμικότητας. Δεδομένης ωστόσο της χαμηλής πυκνότητας των υφισταμένων εκμεταλλεύσεων, η ίδρυση ΠΟΑΥ, στην περιοχή Αώου-Βοϊδομάτη ενδείκνυται, αφενός για τη διευκόλυνση του εκσυγχρονισμού του συνόλου των μονάδων και αφετέρου για την (πιθανή) βελτίωση της χωρητικότητας. Στην περιοχή της Μεσούρας η πυκνότητα των εκμεταλλεύσεων είναι εξαιρετικά υψηλή άλλα οι δυναμικότητες των μονάδων μικρές έως μεσαίες. Η ίδρυση ΠΟΑΥ στην περιοχή ενδείκνυται και για λόγους ελέγχου και διασφάλισης της ποιότητας των υδάτων ιδίως στις κατάντη εκμεταλλεύσεις.

Β. Περιοχές ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα Βασικό στόχο του ΠΧΠ αποτελεί η υποστήριξη της λειτουργίας των υφιστάμενων μονάδων προκειμένου να αποφευχθεί η συρρίκνωση της μεταποιητικής δραστηριότητας της περιοχής. Η στήριξη αυτή ενισχύεται και από την αξιοποίηση των διατάξεων του Ειδικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία εις ό,τι αφορά τους μηχανισμούς και τα εργαλεία εξυγίανσης, μετασχηματισμού υφισταμένων μονάδων στις σημερινές τους θέσεις. Απαιτείται ταυτόχρονη αυστηροποίηση των διατάξεων του υποκείμενου σχεδιασμού με στόχο την αποτροπή της παρόδιας ανάπτυξης μονάδων στους μη κλειστούς αυτοκινητόδρομους και το λοιπό βασικό οδικό δίκτυο. Επιπλέον, απαιτείται η αποτροπή της χωροθέτησης νέων μονάδων στην περιοχή μελέτης του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ιωαννίνων και στις περιαστικές ζώνες των αστικών κέντρων σε θέσεις εκτός οργανωμένων υποδοχέων.

Ταυτόχρονα, κρίνεται αναγκαία η αξιοποίηση των σημαντικών μεταφορικών υποδομών (Εγνατία, λιμάνι Ηγουμενίτσας) αλλά και του Δυτικού Άξονα, για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής για επενδυτικές πρωτοβουλίες στον τομέα της μεταποίησης. Οι ήδη οριζόμενοι από τα θεσμοθετημένα σχέδια υποδοχείς μεταποιητικών δραστηριοτήτων κρίνονται επαρκείς και δεν προκύπτει αναγκαιότητα διεύρυνσης. Όμως, προωθείται η οργάνωση των περιοχών όπου σήμερα λειτουργούν μεταποιητικές επιχειρήσεις καθώς και η δημιουργία περιορισμένου αριθμού Επιχειρηματικών Πάρκων του ν. 3982/2011, όλων των τύπων (Α, Β, Γ) ή ειδικού τύπου, σε συνδυασμό με τα παραπάνω μεταφορικά δίκτυα (όπως σε κόμβους σύνδεσης, ή σε μικρή απόσταση από τους άξονες), σε επιλεγμένες περιοχές που διαθέτουν αξιόλογα συγκριτικά πλεονεκτήματα, χαρακτηρίζονται από αναβαθμισμένη προσπελασιμότητα ή/και από την τοπική αγροτική παραγωγή και αναπτυξιακή δυναμική των οικισμών τους, καθώς και στην ακτίνα επιρροής οικιστικών κέντρων που προσελκύουν επιχειρηματικές δραστηριότητες και προβλέπεται να διατηρήσουν τη δυναμική τους. Σε κάθε περίπτωση η σύνδεση των Επιχειρηματικών Πάρκων με τους κλειστούς αυτοκινητοδρόμους θα ακολουθεί τους προβλεπόμενους όρους και περιορισμούς για την αποφυγή κυκλοφοριακών προβλημάτων, ενώ αποκλείεται η ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων σε κόμβους που βρίσκονται σε περιοχές προστασίας.

Ειδικότερα, όσον αφορά βιομηχανικές συγκεντρώσεις που λειτουργούν εκτός των τριών οργανωμένων χώρων υποδοχής (ΒΙΠΕ Ιωαννίνων, ΒΙΟΠΑ Θεσπρωτίας, ΒΙΟΠΑ Πρέβεζας) και όπου εντοπίζονται συγκρούσεις χρήσεων γης και περιβαλλοντικά προβλήματα, όπως στην πεδιάδα της Άρτας κ.α., θα πρέπει να επιδιωχθεί η αξιοποίηση του θεσμικού πλαισίου του άρθρου 56 του ν.3982/2011 για άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις, με την ίδρυση Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης (ΕΠΕ).

Στην Π.Ε. Ιωαννίνων, τα Ιωάννινα παραμένουν ο βασικός πόλος συγκέντρωσης μεταποιητικών δραστηριοτήτων. Η στήριξη και περαιτέρω ισχυροποίησή του κρίνεται σκόπιμη και καθοριστική προκειμένου να διατηρηθεί η παραγωγή και να υπάρξουν προοπτικές ανάκαμψης. Στην κατεύθυνση αυτή απαιτείται η αξιοποίηση του εκπαιδευτικού – ερευνητικού τεχνολογικού δυναμικού της περιοχής για την ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών και συστημάτων, την αύξηση της εξωστρέφειας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Προω-

θείται η στήριξη και αναβάθμιση της ΒΙΠΕ Ιωαννίνων στο Ροδοτόπι και η διερεύνηση της δυνατότητας επέκτασής της, στη διαθέσιμη έκταση δυτικά της σημερινής ΒΙΠΕ. Επίσης προτείνεται η δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου ανατολικά του οικισμού της Τύριας, παραπλεύρως της Εγνατίας Οδού, το οποίο λόγω της στρατηγικής του θέσης αλλά και της σχετικά μεγάλης απόστασης από τη ΒΙΠΕ Ιωαννίνων θα μπορούσε να λειτουργήσει συμπληρωματικά. Επιπλέον, προτείνεται η ίδρυση Τεχνόπολης (Επιχειρηματικό Πάρκο Ειδικού Τύπου) νοτιοανατολικά του Πανεπιστημίου, για την εγκατάσταση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων νέας και υψηλής τεχνολογίας, ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών. Η λειτουργία της Τεχνόπολης θα αξιοποιήσει την υφιστάμενη εκπαιδευτική – ερευνητική υποδομή της πρωτεύουσας της Ηπείρου.

Στην Π.Ε. Ιωαννίνων, εκτός της ευρύτερης περιοχής της πόλης των Ιωαννίνων, προτείνεται η δημιουργία οργανωμένων χώρων εγκατάστασης μεταποιητικών επιχειρήσεων, σε περιοχές όπου λόγω της δυναμικής τους ή της θέσης τους εμφανίζουν συγκριτικό πλεονέκτημα.

Στο Μέτσοβο το οποίο ευνοείται από τη λειτουργία της Εγνατίας Οδού και διαθέτει αξιόλογη μεταποιητική δραστηριότητα σε σχέση με την επεξεργασία ξύλου και αγροτικών προϊόντων, προτείνεται η δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου Ειδικού Τύπου, μεταποιητικών μονάδων συναφών με την τοπική παραγωγή, νοτιοδυτικά του οικισμού, μεταξύ Ανηλίου και Ανθοχωρίου.

Στην παραμεθόρια περιοχή προτείνεται η δημιουργία δύο Επιχειρηματικών Πάρκων. Το ένα κοντά στο Καλπάκι στον κόμβο του Δυτικού Άξονα όπου η συγκεκριμένη θέση εμφανίζει αναπτυξιακές προοπτικές ως προς την υποστήριξη-ανάπτυξη της μεταποίησης στην ευρύτερη μεθοριακή ζώνη. Το άλλο στην Κόνιτσα, δυτικά του οικισμού Μαζίου, για την υποστήριξη της μεταποίησης στην ορεινή παραμεθόρια ζώνη με την εγκατάσταση μονάδων μεταποίησης τοπικών προϊόντων του πρωτογενή τομέα.

Στην Π.Ε. Θεσπρωτίας, παραμένει ζητούμενο η ενίσχυση του ρόλου της περιοχής στον τομέα της διαμετακόμισης, με την ανάπτυξη υποδομών εμπορευματικών μεταφορών. Το ΒΙΟ.ΠΑ. στη θέση «Γκιάτα» στη Δ.Ε. Παραμυθιάς λόγω της χαμηλής του πληρότητας έχει σημαντικά περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης. Προτείνεται η δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου Καστρίου στη Δ.Ε. Ηγουμενίτσας με σκοπό την αξιοποίηση της θέσης του κοντά στο λιμάνι και στην παραμεθόρια ζώνη.

Στην Π.Ε. Άρτας και στην Π.Ε. Πρέβεζας. όπου η σύνδεση της μεταποίησης με τον πρωτογενή τομέα είναι σημαντική και η χωροθέτηση των μονάδων είναι διάσπαρτη, η προτεινόμενη οργάνωση της μεταποιητικής δραστηριότητας στοχεύει στην άμβλυνση περιβαλλοντικών προβλημάτων και συγκρούσεων με χρήσεις γης, ενώ στις ορεινές περιοχές επιδιώκεται η ανάπτυξη μεταποιητικών δραστηριοτήτων για την αξιοποίηση της τοπικής αγροτικής και δασικής παραγωγής με στόχο τη διαφοροποίηση και στήριξη του τοπικού εισοδήματος.

Στην Π.Ε. Πρέβεζας, το υφιστάμενο ΒΙΟΠΑ εξακολουθεί να έχει χαμηλή πληρότητα. Δεδομένης της μειωμένης ζήτησης για βιομηχανική γη, το ΒΙΟΠΑ αυτό πρέπει να καλύψει σημαντικό μέρος των αναγκών για εγκατάσταση μεταποιητικών μονάδων. Προτείνεται η δημιουργία δύο νέων Επιχειρηματικών Πάρκων. Το πρώτο στο νότιο τμήμα της Δ.Ε. Φιλιππιάδας, νότια της Εθνικής Οδού Πρέβεζας - Φιλιππιάδας και στην ευρύτερη περιοχή της Γέφυρας Καλογήρου, εκεί όπου υπάρχει σήμερα συγκέντρωση μονάδων επεξεργασίας γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων. Το δεύτερο, του οποίου η σκοπιμότητα – βιωσιμότητα διερευνάται, προτείνεται στον Ωρωπό, της Δ.Ε. Λούρου Δήμου Πρέβεζας. Το Πάρκο αυτό προορίζεται να καλύψει τοπικές ανάγκες σε σχέση και με τον σχετικά ανεπτυγμένο πρωτογενή τομέα της περιοχής.

Στην Π.Ε. Άρτας, η οποία είναι και η μόνη που δεν διαθέτει σήμερα οργανωμένο χώρο υποδοχής μεταποιητικών μονάδων, προτείνεται η οργάνωση δύο Επιχειρηματικών Πάρκων: το πρώτο στην Καλαμιά, στη Δ.Ε. Φιλοθέης, σε συσχέτιση με τον Δυτικό Άξονα και το δεύτερο νοτιοανατολικά της Άρτας, νότια του οικισμού Λιμίνης, σε συσχέτιση με τον Δυτικό Άξονα.

Γ. Βασικές μονάδες ενέργειας

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας: Η ανάπτυξη έργων υποδομής όπως ιδίως υδροηλεκτρικών και αιολικών σταθμών θα πρέπει να σχεδιάζεται λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και τις δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής τους (Χάρτης Π.2.γ). Οι κατευθύνσεις του ΠΧΠ στοχεύουν στην ανάδειξη ευρειών ζωνών με συγκριτικά πλεονεκτήματα για χωροθέτηση νέων εγκαταστάσεων ανά κατηγορία ΑΠΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις καθώς και τις συγκρούσεις με άλλες χρήσεις και προτεινόμενες αναπτυξιακές ζώνες:

Μικρά Υδροηλεκτρικά Έργα (Μ.Υ.Η.Ε.): Ως καταρχήν κατάλληλες περιοχές θεωρούνται όλοι οι κλάδοι του υδρογραφικού δικτύου των ορεινών και ημιορεινών όγκων της Περιφέρειας, ιδίως στην ευρύτερη περιοχή της Πίνδου από την Κόνιτσα έως και το Βουλγαρέλι, με εξαίρεση τα υδατορέματα ή τμήματα αυτών τα οποία εντάσσονται στον κατάλογο υδάτων αναψυχής ή και σε ζώνες προστασίας (Εθνικά Πάρκα, Περιοχές προστασίας της Φύσης) εντός των οποίων δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση Μ.Υ.Η.Ε.

Αιολικές εγκαταστάσεις: Ως καταρχήν κατάλληλες περιοχές θεωρούνται οι οροσειρές στα Ανατολικά της Π.Ε. Άρτας (Γάβροβο – Όρη Βάλτου, Κοκκινόλακκος των Δήμων Γ. Καραϊσκάκη και Κεντρικών Τζουμέρκων) στο Ξεροβούνι (όρια ΠΕ Άρτας – Ιωαννίνων, Δ. Ζηρού, Αρταίων και Β. Τζουμέρκων) οι ορεινοί όγκοι του Κασσιδιάρη και των Τσαμαντών (Δ. Πωγωνίου, Ζίτσας, Φιλιατών) καθώς και οι ορεινοί όγκοι της ενδοχώρας της Π.Ε. Θεσπρωτίας και Πρεβέζης. Για λόγους προστασίας των τουριστικών πόρων δεν συνιστάται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων στις κορυφογραμμές των ορεινών όγκων των Π.Ε. Θεσπρωτίας και Πρεβέζης που γειτνιάζουν με τις ευρείες ζώνες τουριστικής ανάπτυξης.

Εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από βιομάζα ή βιοαέριο: Προτείνεται η χωροθέτησή τους κατά προτεραιότητα σε σχέση με τις υπό καθορισμό κτηνοτροφικές ζώνες και τα κτηνοτροφικά πάρκα, τις υφιστάμενες και

προγραμματιζόμενες εγκαταστάσεις ΧΥΤ (Ελληνικού, Παραμυθιάς, Βλαχέρνας) και ΕΕΛ, σε βιομηχανικές περιοχές, καθώς και πλησίον των κύριων ζωνών ΓΓΥΠ (Πεδιάδα Άρτας, Λεκανοπέδιο Ιωαννίνων). Σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η υλοποίηση των προτεινόμενων κτηνοτροφικών ζωνών και πάρκων, απαιτείται η χωροθέτηση των εγκαταστάσεων σε θέσεις που ευνοούν την συλλογή των αξιοποιήσιμων υλών από τις υφιστάμενες κτηνοτροφικές μονάδες.

Εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης Ηλιακής Ενέργειας: Λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές καταλληλότητες και τις ισχύουσες δεσμεύσεις, προτείνεται: (α) η απαγόρευση εγκατάστασης φωτοβολταϊκών όπου αυτό επιβάλλεται από τα θεσμοθετημένα θεσμικά πλαίσια χρήσεων γης, (β) η αποφυγή χωροθέτησης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης ηλιακής ενέργειας στη γεωργική γη εντός των προτεινόμενων ευρειών ζωνών αναζήτησης ΓΓΥΠ, (γ) η αξιοποίηση κατά προτεραιότητα της ηλιακής ενέργειας στις χωρικές υποενότητες ορεινού παραμεθορίου χώρου και Νότιας Πίνδου, χωρίς επιπλέον αποκλεισμούς ή περιορισμούς των υπολοίπων περιοχών που πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης περιοχών προτεραιότητας του Ειδικού Πλαισίου ΑΠΕ.

Εγκαταστάσεις αξιοποίησης γεωθερμικής ενέργειας: Απαιτείται η άμεση αξιοποίηση του γεωθερμικού πεδίου Συκεών Άρτας.

Εξόρυξη: Απαιτείται η συμμόρφωση με τις γενικές κατευθύνσεις της εθνικής πολιτικής για την αξιοποίηση των ορυκτών πρώτων υλών (λατομικών ορυκτών, υδρογονανθράκων) ιδιαίτερα όσον αφορά στην εξασφάλιση της πρόσβασης στα κοιτάσματα (έρευνα και εκμετάλλευση), λαμβάνοντας υπόψη την επίλυση ζητημάτων συγκρούσεων χρήσεων γης και την εξασφάλιση της προστασίας των περιβαλλοντικών πόρων της Περιφέρειας.

Ειδικότερα, απαιτείται κατά την εκπόνηση των τοπικών σχεδίων η προώθηση της θεσμοθέτησης λατομικών περιοχών και η, κατά το δυνατόν, ένταξη των ενεργών λατομείων σε αυτές.

Δ. Περιοχές ανάπτυξης τουρισμού

Σε ό,τι αφορά την οργάνωση της τουριστικής δραστηριότητας, το ΠΧΠ προωθεί δύο βασικούς στρατηγικούς στόχους: (α) την αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος και (β) τη χωρική, θεματική και χρονική διεύρυνση της τουριστικής δραστηριότητας.

Ως ειδικότερες κατευθύνσεις δίδονται: (α) Έλεγχος ανταγωνιστικών χρήσεων (οικιστικοί υποδοχείς παραθεριστικής κατοικίας, εκτός σχεδίου δόμηση κ.λπ.). (β) Συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων, εξασφάλιση της λειτουργικής σύνδεσης των «κόμβων», εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας τους, ενίσχυση δράσεων που διευκολύνουν την κινητικότητα των επισκεπτών. (γ) Βελτίωση τουριστικών υποδομών και μονάδων, αναβάθμιση υφισταμένων, έλεγχος νέων, προσαρμογή στις απαιτήσεις της διεθνούς αγοράς. (δ) Βελτίωση δημόσιων υποδομών και υπηρεσιών ιδίως αυτών που αφορούν στους επισκέπτες (κοινωφελή δίκτυα, υγεία, απορρίμματα, ΒΙΚΑ, δημοτικές υπηρεσίες πληροφόρησης κ.λπ.). Ένταξη δημόσιων υποδομών, πολιτισμού, αθλητισμού, αναψυχής κ.λπ. στο τουριστικό προϊόν. (ε) Αναβάθμιση της τοπικής ταυτότητας των παρεχομένων υπηρεσιών (πιστοποίηση προϊόντων, τοπικά σύμφωνα ποιότητας, σύνδεση με την πρωτογενή παραγωγή, αυτοτελής προώθηση μέσω του τουριστικού κυκλώματος, προϊόντων ποιότητας). (στ) Ενίσχυση ειδικών μορφών τουρισμού, με έμφαση στον τουρισμό υπαίθρου (ορεινό, αγροτοτουρισμό, φυσιολατρικό, αθλητικό), πολιτισμικό, γαστριμαργικό, αστικό, συνεδριακό, ιατρικό. (ζ) Σύνδεση με την τουριστική δραστηριότητα γειτονικών καταξιωμένων προορισμών (Κέρκυρα, Παξοί, Λευκάδα) στην κατεύθυνση συμπληρωματικότητας. (η) Ενίσχυση των δράσεων διασυνοριακής συνεργασίας, στην κατεύθυνση δημιουργίας ενιαίας αγοράς (παράκτιος χώρος, πολιτισμικές διαδρομές, yachting κ.λπ.).

Σε ό,τι αφορά τη χωρική οργάνωση της δραστηριότητας (Χάρτης Π.2.α):

1. Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές.

1.1 Ιόνιο Παράκτιο Μέτωπο: μαζικός - οργανωμένος τουρισμός: Συγκεντρώνεται κατά μήκος του Ιόνιου παρακτίου μετώπου. Βασικός πόλος είναι η Πάργα, προορισμός ενταγμένος στη διεθνή τουριστική αγορά. Άλλοι σημαντικοί πόλοι η Πλαταριά, τα Σύβοτα και η Πέρδικα βόρεια της Πάργας και η Λούτσα, η Λυγιά, η Καστροσυκιά, ο Μύτικας και η πόλη της Πρέβεζας νότια. Στόχος είναι να αποφευχθεί η αναπαραγωγή ενός προτύπου μαζικής τουριστικής ανάπτυξης και να διαμορφωθεί μια ταυτότητα στηριγμένη στην ποικιλία των τουριστικών, φυσικών και πολιτιστικών πόρων της Ηπείρου, τη διευκόλυνση της κινητικότητας των επισκεπτών, τη σύνδεση με την πρωτογενή παραγωγή και την εξατομικευμένη παροχή υπηρεσιών, τουριστικών προγραμμάτων και δυνατοτήτων. Προωθείται ο εμπλουτισμός του μαζικού - οργανωμένου προτύπου τουρισμού αφενός μέσω της παρακολούθησης, προστασίας και αναβάθμισης των πόρων οι οποίοι εντάσσονται χωρικά στο παράκτιο μέτωπο και, αφετέρου, της συστηματικής προώθησης τμήματος της τουριστικής ζήτησης στην ενδοχώρα.

Οι αρχαιολογικοί χώροι της Νικόπολης, της Κασσώπης, των Γιτάνων και του Νεκρομαντείου αποτελούν πόρους οι οποίοι μπορούν να ενταχθούν στο τουριστικό προϊόν του παρακτίου μετώπου. Ειδικά ο Αρχαιολογικός χώρος και το μουσείο της Νικόπολης μπορεί να λειτουργήσει ως κεντρική πολιτιστική υποδομή σε ένα δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών σε περιφερειακή κλίμακα (Κασσώπη, Ζάλογγο, κάστρα Ανθούσας, Πάργας, Ρηνιάσας, Πρέβεζας). Ομοίως, ο αρχαιολογικός χώρος της Κασσώπης μπορεί να συνδεθεί με το μνημείο του Ζαλόγγου και την ευρύτερη περιοχή. Αντίστοιχα, ο βιότοπος του Αμβρακικού, οι Βυζαντινές αρχαιότητες της Άρτας κ.λπ. εντάσσονται στον ίδιο τουριστικό χώρο και μπορούν να αποτελέσουν στοιχεία της ταυτότητας του προορισμού.

Τυχόν ζήτηση για χωροθέτηση οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων ή συνθέτων τουριστικών καταλυμάτων, ή ΠΟΤΑ για μεν τη νότια ενότητα (ΠΕ Πρέβεζας - νότια της Λούτσας) προτείνεται να κατευθυνθεί σε θέσεις ανάντη του άξονα Πρέβεζας– Ηγουμενίτσας, για δε τη βόρεια (βόρεια της Πάργας), προτείνεται είτε ανάντη του άξονα σε όλο του το μήκος, είτε και κατάντη στην περιοχή μεταξύ Πάργας και Πλαταριάς.

Στις θέσεις όπου επιτρέπεται η χωροθέτηση μεγάλων τουριστικών επενδύσεων δεν αποκλείεται και η χωροθέτηση τυπικών μονάδων. Για τις περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός ορίου οικισμών προτείνεται η χωροθέτηση μονάδων 4 ή 5 αστέρων, ενώ εντός σχεδίου και εντός ορίου οικισμών είναι αποδεκτές και μονάδες 3 αστέρων.

Τυχόν ζήτηση για μονάδες εξυπηρέτησης εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμός, ιαματικός, κ.λπ.) καλύπτεται σύμφωνα με τις γενικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Η ανάπτυξη υποδομών θαλάσσιου τουρισμού (yachting) κατά μήκος του Ιόνιου παρακτίου μετώπου αποτελεί στοιχείο εμπλουτισμού και αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας αλλά και αναγκαιότητα που υπαγορεύεται από τα διεθνή πρότυπα ναυσιπλοΐας με ιστιοφόρα σκάφη αναψυχής. Με βάση αυτή την απαίτηση καθώς και τις υφιστάμενες υποδομές των νησιών του Ιονίου (Κέρκυρα, Παξοί, Λευκάδα), προτείνεται η δημιουργία δύο αγκυροβολίων (ένα στην περιοχή Πέρδικας – Συβότων και ένα στην περιοχή της Λούτσας - Λυγιάς), μιας μαρίνας στην περιοχή της Ηγουμενίτσας, μιας στην περιοχή της Πάργας και μιας ακόμα στην Πρέβεζα. Περαιτέρω πύκνωση του δικτύου έχει νόημα μόνο στο βαθμό που παρατηρηθεί αυξημένη ζήτηση για αντίστοιχες υποδομές και υπηρεσίες. Επιπλέον, τα λιμάνια της Ηγουμενίτσας και της Πρέβεζας εντάσσονται στις υποδομές υποστήριξης του τουρισμού κρουαζιέρας, στο βαθμό που ολοκληρώνονται οι υποδομές και τα αντίστοιχα τοπικά πολυθεματικά τουριστικά δίκτυα της Περιφέρειας και της ευρύτερης περιοχής.

Τέλος, το Ιόνιο παράκτιο μέτωπο διαθέτει πόρους για την ανάπτυξη αλιευτικού και καταδυτικού τουρισμού. Ειδικά για την ανάπτυξη καταδυτικού τουρισμού προτείνεται καταρχάς δυνατότητα ίδρυσης θαλάσσιου πάρκου στην περιοχή Συβότων στο πλαίσιο προώθησης του καταδυτικού τουρισμού την ευρύτερη ζώνη Συβότων - Πλαταριάς.

2. Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

2.1 Ακτές Αμβρακικού Κόλπου και λωρίδα της Σαγιάδας: Προωθείται ο ήπιος, φυσιολατρικός, εκπαιδευτικός, αλιευτικός, γαστριμαργικός τουρισμός. Η περιοχή του Αμβρακικού Κόλπου δεν ενδείκνυται για την ανάπτυξη υποδομών (διανυκτέρευση, εστίαση κ.λπ.) παρά μόνο εντός των παράκτιων οικισμών του Αμβρακικού. Ακόμα και σ' αυτούς, οι δυνατότητες χωροθέτησης καταλυμάτων είναι περιορισμένες, με βάση το καθεστώς προστασίας του Κόλπου. Συνεπώς η περιοχή απαιτείται να λειτουργήσει κυρίως ως στοιχείο εμπλουτισμού και αναβάθμισης του προϊόντος των γειτονικών προορισμών (Λευκάδα, ακτές Π.Ε. Πρέβεζας), αλλά και ως παράγων διευκόλυνσης της κινητικότητας των επισκεπτών. Αντιστοίχως, ο παράκτιος χώρος βόρεια της Ηγουμενίτσας μέχρι τη λωρίδα της Σαγιάδας προτείνεται ως κατάλληλος για την ανάπτυξη φυσιολατρικού - αλιευτικού - εκπαιδευτικού τουρισμού (Δέλτα Καλαμά - Λωρίδα Σαγιάδας).

2.2. Ορεινός χώρος - Πίνδος: Τουρισμός υπαίθρου, αγροτοτουρισμός, ορειβατικός, φυσιολατρικός, αθλητικός, πολιτισμικός, εκπαιδευτικός: Ο ορεινός χώρος της Ηπείρου και ιδιαίτερα το πινδαϊκό τόξο συνιστά ιδανικό πεδίο για τη συγκρότηση «τοπικών πολυθεματικών δικτύων». Βασικές επιδιώξεις είναι: η χωρική διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας, η ανάδειξη και προστασία των πόρων και ο θεματικός εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος. Ο βασικός πόλος του δικτύου και κύριος οικισμός υποστήριξης είναι η πόλη των Ιωαννίνων. Με κέντρο τα Ιωάννινα αναπτύσσονται δύο διακριτοί κλάδοι: Ο βόρειος (Πωγωνοχώρια, Ζαγοροχώρια, Μαστοροχώρια) και ο νότιος (Μέτσοβο, Τζουμέρκα). Η χωρική και θεματική διεύρυνση του δικτύου με αφετηρία τα Ζαγοροχώρια προϋποθέτει την ενίσχυση του ρόλου τους. Η τουριστική ισχυροποίηση των Ζαγοροχωρίων αλλά και των λοιπών οικισμών του ορεινού χώρου που παρουσιάζουν τουριστική κίνηση πρέπει να στηριχθεί στην ανάδειξη της αυθεντικότητας των πόρων, των προσφερόμενων υπηρεσιών και των εμπειριών των επισκεπτών. Είναι συνεπώς απαραίτητη η ενίσχυση της ποιοτικής πρωτογενούς παραγωγής και η σύνδεσή της με την τουριστική κατανάλωση. Η συγκράτηση του πληθυσμού στους οικισμούς θα διευκολύνει και το στόχο αναζωογόνησης των ορεινών οικισμών, βασική προϋπόθεση για ποιοτικό και ανταγωνιστικό αγροτουρισμό. Η επιθυμητή επέκταση του συγκεκριμένου δικτύου βορειότερα προς τα Πωγωνοχώρια και τα Μαστοροχώρια συναρτάται από την αναπτυξιακή επιβεβαίωση του ολοκληρωμένου και αυθεντικού προτύπου αναζωογόνησης των οικισμών. Η Κόνιτσα, θα πρέπει να αναδειχθεί σε πόλο υποστήριξης της τουριστικής δραστηριότητας στο χώρο της Βόρειας Πίνδου και να συνδεθεί με προορισμούς της Δυτικής Μακεδονίας (προς Βόιο, Σιάτιστα ή Καστοριά, Φλώρινα, Πρέσπες).

Η ανάπτυξη του βασικού τουριστικού δικτύου της Νότιας Πίνδου με βασικό πόλο το Μέτσοβο και δευτερεύοντες τα Πράμαντα, τα Άγναντα και το Βουλγαρέλι, μέχρι την Άνω Καλεντίνη έχει γραμμική μορφή (κεντρικός κορμός με κλάδους) κατά μήκος του κύριου οδικού άξονα. Το Μέτσοβο αποτελεί πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης για όλους τους ορεινούς οικισμούς της Ηπείρου, κυρίως για τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα της τοπικής παραγωγής και οικονομίας. Προϋπόθεση για την ανάπτυξη του δικτύου αποτελεί η βελτίωση του οδικού άξονα Μέτσοβο – ορεινή Άρτα, με σημειακές παρεμβάσεις. Το ορεινό οδικό δίκτυο είναι επαρκές για την ανάπτυξη ήπιων τουριστικών δράσεων, χρήζει όμως συστηματικότερης συντήρησης. Επιπλέον, προωθούνται διαπεριφερειακές δράσεις με τις Περιφέρειες Θεσσαλίας, (Τζουμέρκα, Ασπροπόταμος) και Δυτικής Μακεδονίας (Β. Πίνδος, Γράμμος) για την από κοινού αξιοποίηση των τουριστικών πόρων του ορεινού χώρου της Πίνδου μέσα από την ανάπτυξη ήπιων και εναλλακτικών τουριστικών δραστηριοτήτων.

Σε ό,τι αφορά το είδος των τουριστικών μονάδων που είναι επιθυμητές στον ορεινό χώρο της Πίνδου για μεν τα καταλύματα η χωροθέτησή τους είναι επιθυμητή εντός των υφισταμένων οικισμών, ενώ μονάδες εστίασης και αναψυχής είναι αποδεκτό να χωροθετούνται και εκτός σχεδίου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Σε περίπτωση καταλυμάτων ειδικού θεματικού ενδιαφέροντος με

ισχυρή χωρική εξάρτηση από συγκεκριμένους πόρους (ιαματικά λουτρά, αγροτουριστικές μονάδες, χιονοδρομικά κέντρα, κλπ) είναι αποδεκτή η χωροθέτησή τους σε κοντά στους πόρους που αξιοποιούν, υπό την προϋπόθεση ότι η συγκεκριμένη χωροθέτηση δεν απαγορεύεται από άλλα καθεστώτα προστασίας ή ειδικότερες για την περιοχή διατάξεις. Σύνθετα τουριστικά καταλύματα και επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα μπορούν να αναπτυχθούν εντός εγκαταλελειμμένων ή φθινόντων οικισμών του ορεινού χώρου. Μικροί αγροτουριστικοί ξενώνες, είναι δυνατόν να χωροθετούνται εκτός οικισμών υπό την προϋπόθεση της ουσιαστικής αγροτουριστικής τους λειτουργίας (πρωτογενής παραγωγή με δυνατότητες βιωματικής – εμπειρικής αξιοποίησης από επισκέπτες).

2.3. Πεδινή και ημιορεινή ενδοχώρα: Η περιοχή (δήμοι Αρταίων, Ζηρού, Δωδώνης, Σουλίου, Ζίτσας), παρουσιάζει εξειδίκευση στην πρωτογενή παραγωγή και τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων. Η ποιότητα και η πυκνότητα των τουριστικών πόρων που διαθέτει, επιτρέπει τη διαμόρφωση διαδρόμων σύνδεσης του παρακτίου μετώπου με την Πίνδο. Η σύνδεση των επιμέρους κόμβων, σε μια λογική διευκόλυνσης της συνολικότερης κινητικότητας των επισκεπτών από την ακτή στον ορεινό χώρο, αποτελεί στόχο του ΠΧΠ. Η πρωτοβουλία της Περιφέρειας για τη συγκρότηση και προβολή της «πολιτιστικής διαδρομής στα αρχαία θέατρα της Ηπείρου», εντάσσεται σε μια τέτοια γενικότερη στρατηγική. Θα πρέπει, συνεπώς, να ενταχθούν στην πολιτιστική αυτή διαδρομή και άλλοι παρεμφερείς πόροι της Ηπείρου, όπως τα κάστρα Ανθούσας, Πάργας Ρηνιάσας και Πρέβεζας, τα πέτρινα γεφύρια, οι παραδοσιακοί οικισμοί, ή τα βυζαντινά μνημεία. Η διασπορά των στοιχείων αυτών δημιουργεί την απαίτηση διαδρομών τμήμα των οποίων διέρχεται από την πεδινή και ημιορεινή ενδοχώρα της Περιφέρειας και συνεπώς διευκολύνει την αξιοποίηση των τουριστικών πόρων που η τελευταία διαθέτει. Σε κάθε περίπτωση, οι αγροτοτουριστικές δράσεις και υποδομές είναι επιθυμητές στην περιοχή, διότι πολλοί από τους οικισμούς της διατηρούν πραγματικό πληθυσμό και πραγματική αγροτική δραστηριότητα, γεγονός που διευκολύνει την ολοκληρωμένη ένταξη του επισκέπτη στην ζωή της υπαίθρου.

Η χωροθέτηση τουριστικών μονάδων στην περιοχή διέπεται από τις γενικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και τους τυχόν περιορισμούς που τίθενται για τις προστατευόμενες περιοχές. Ειδικά στην αρδευόμενη γεωργική γη, δεν είναι επιθυμητή η χωροθέτηση τουριστικών μονάδων (καταλυμάτων). Ωστόσο, μικροί αγροτουριστικοί ξενώνες και υποδομές εστίασης και αναψυχής που συνδέονται με την τοπική πρωτογενή παραγωγή δεν αποκλείονται από τις περιοχές αυτές.

3. Σε ό,τι αφορά στους όρους της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

• αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δέκα (10) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8 και 9 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5 και 4 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

• περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δεκαπέντε (15) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

4. Αστικός τουρισμός: Τα Ιωάννινα μπορούν να αποτελέσουν αυτοτελή προορισμό αστικού, συνεδριακού, εκπαιδευτικού και ιατρικού τουρισμού, αξιοποιώντας τους φυσικούς και πολιτισμικούς πόρους που διαθέτουν και τις δημόσιες υποδομές υγείας, εκπαίδευσης και έρευνας. Η κατάκτηση ενός τέτοιου χαρακτήρα εντάσσεται στη γενικότερη κατεύθυνση του ΠΧΠ για την αναβάθμιση του ρόλου των Ιωαννίνων στο χώρο της Βόρειας Ελλάδας και των Δυτικών Βαλκανίων. Συναρτάται δε με ενέργειες, δράσεις και έργα που σχετίζονται τόσο με τη βελτίωση της ταυτότητας του αστικού πόλου (εξωραϊσμοί, παραγωγική ταυτότητα, υπερτοπικής κλίμακας αστικός εξοπλισμός), όσο και με την αναβάθμιση των μεταφορικών υποδομών (Αεροδρόμιο, Δυτικός Άξονας, σύνδεση με Κακαβιά).

5. Ιαματικός τουρισμός: Ειδικά σε σχέση με τους διατιθέμενους πόρους που σχετίζονται με τον ιαματικό τουρισμό στην Ήπειρο (π.χ. Χανοπούλου Άρτας, Αμαράντου, Καβασίλων Πυξαριάς κ.λπ.) δίδεται η κατεύθυνση της διερεύνησης των θεραπευτικών ιδιοτήτων, της πιστοποίησής τους, καθώς και της αξιοποίησής τους, με ενίσχυση του εξοπλισμού και της στελέχωσής τους. Η ένταξη του συγκεκριμένου στοιχείου στο τουριστικό προϊόν της Ηπείρου απαιτείται να γίνει με τους όρους που επιβάλλει ο διεθνής ανταγωνισμός.

6. Παραθεριστική κατοικία: Στόχο προτεραιότητας αποτελεί η αξιοποίηση του οικιστικού κεφαλαίου των εγκαταλελειμμένων ή φθινόντων ορεινών οικισμών για την κατά προτεραιότητα κάλυψη της ζήτησης για παραθεριστική κατοικία. Δίδεται η κατεύθυνση προς τον υποκείμενο σχεδιασμό για περιορισμό των οικιστικών αναπτύξεων στον παράκτιο χώρο.

Άρθρο 13
Βασικές προτεραιότητες για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς

Η στρατηγική κατεύθυνση του ΠΧΠ αντιμετωπίζει το φυσικό και πολιτισμικό κεφάλαιο της Περιφέρειας Ηπείρου ως βασικό αναπτυξιακό πλεονέκτημα (Χάρτης Π.2.δ). Στο πλαίσιο αυτό, δίδεται κατεύθυνση κατά την εκπόνηση του υποκείμενου σχεδιασμού να υιοθετηθούν διατάξεις με στόχο τον περιορισμό και τη σταδιακή κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης, έλεγχο των επιτρεπομένων χρήσεων και κατάργηση των παρεκκλίσεων.

1. Προστασία: Σε ό,τι αφορά τους φυσικούς πόρους απαιτείται, ως αναπτυξιακή δράση, η συγκρότηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος που θα στοχεύει: (α) Στην προστασία τοπίων, δασών, γεωργικής γης, παράκτιων ζωνών κ.λπ. από την άναρχη διασπορά δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων, από την ευκαιριακή και χωρίς συγκροτημένο σχέδιο επέκταση της τουριστικής και οικιστικής δραστηριότητας, από την αποσπασματική διάνοιξη οδικών δικτύων, από τη βόσκηση, από πυρκαγιές και από διάφορες άλλες ανθρωπογενείς πιέσεις. (β) Στην αποκατάσταση και προστασία, με εφαρμογή της κατάλληλης αντιρρυπαντικής πολιτικής, των εδαφών, των υπόγειων υδροφορέων, καθώς και στην προστασία των ποταμών, λιμναίων και θαλάσσιων υδάτων από την χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, από την υπερεκμετάλλευση των υδάτινων πόρων, από την διάθεση αστικών λυμάτων και απορριμμάτων, κτηνοτροφικών αποβλήτων, υγρών βιομηχανικών αποβλήτων χωρίς προηγούμενη επεξεργασία κ.λπ. (γ) Στην ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων με στόχο τη βελτιστοποίηση του συστήματος αξιοποίησης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων. (δ) Στην αποφυγή πρόκλησης τυχόν επιπτώσεων στις προστατευόμενες περιοχές.

Ειδικότερα, για τις προστατευόμενες φυσικές περιοχές της Περιφέρειας ορίζονται οι εξής κατευθύνσεις: (α) Διατήρηση και αύξηση (αν και όπου είναι δυνατή) της επιφάνειας των οικοτόπων προτεραιότητας του παραρτήματος Ι της ΟΔΗΓΙΑΣ92/43/ΕΟΚ. Η προστασία σε ποσοτικό και ποιοτικό επίπεδο επιδιώκει την άρτια οικολογική κατάσταση του συνόλου των περιοχών. (β) Διασφάλιση της οικολογικής συνεκτικότητας των προστατευόμενων περιοχών και αποφυγή κάθε περαιτέρω κατακερματισμού τους από έργα ή υποδομές. (γ) Διατήρηση ή ίδρυση νέων φυσιολατρικών διαδρόμων σύνδεσης των προστατευόμενων περιοχών. (δ) Ένταξη της έννοιας του περιβαλλοντικού ισοδύναμου για Στρατηγικές Επενδύσεις που επηρεάζουν προστατευόμενες περιοχές και αποκατάσταση οικοσυστημάτων που έχουν υποβαθμιστεί από ανθρωπογενείς δραστηριότητες. (ε) Διατήρηση και βελτίωση των βασικών οικολογικών λειτουργιών των προστατευόμενων περιοχών. (στ) Διατήρηση της γενετικής ποικιλότητας. (ζ) Αειφόρος διαχείριση των ειδών και των οικοσυστημάτων των προστατευόμενων περιοχών. (η) Εφαρμογή προγραμμάτων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των επισκεπτών.

Η προστασία αλλά και ανάδειξη-αξιοποίηση των ποταμών της Ηπείρου ως σημαινόντων στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου επιβάλλει τη λήψη μέτρων για τη διασφάλιση της ποιότητας του νερού αλλά και τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος στις παρόχθιες περιοχές. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να καθοριστούν από τον υποκείμενο σχεδιασμό ζώνες προστασίας και ζώνες περιορισμών δόμησης εκατέρωθεν της κοίτης Αράχθου, Λούρου και Αχέροντα, με προτεραιότητα στα τμήματα που ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000. Επίσης, στον ορεινό χώρο της Ηπείρου θα πρέπει να προστατευθούν τα ποτάμια οικοσυστήματα, που αποτελούν σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα για την ανάπτυξη οικοτουριστικών δραστηριοτήτων στις περιοχές αυτές, με τη λήψη μέτρων για την αποχέτευση των παρόχθιων οικισμών, την αποτροπή της ανεξέλεγκτης απόρριψης απορριμμάτων κ.α.

Οι ελαιώνες που αναπτύσσονται παράλληλα στο παράκτιο μέτωπο του Ιονίου (ειδικά ο ελαιώνας δυτικά της Πάργας) απαιτείται να προστατευτούν τόσο ως παραγωγικές οντότητες όσο και ως στοιχεία του Ηπειρωτικού παράκτιου τοπίου.

2. Ανάδειξη - Αξιοποίηση: Προωθείται η συγκρότηση και ανάδειξη δικτύων, οι κόμβοι των οποίων συνίστανται από διακριτούς και ενδιαφέροντες προορισμούς. Μια πιο λεπτομερής εξειδίκευση της παραπάνω κατεύθυνσης υπαγορεύει τη συγκρότηση πολυθεματικών δικτύων με την έννοια της ποικιλίας, της πυκνότητας και της συμπληρωματικότητας των κόμβων που τα συγκροτούν.

Τα Ιωάννινα, λόγω μεγέθους, ρόλου και σημασίας ως κέντρο αστικού τουρισμού, κατέχουν κεντρικό ρόλο. Μπορούν να αποτελέσουν τον κεντρικό πόλο εξυπηρέτησης αλλά και την αφετηρία των δικτύων που καλύπτουν τον ορεινό χώρο της Πίνδου. Σημειώνεται ότι ιδιαίτερα σημαντικό πόρο ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής αποτελεί ο αρχαιολογικός χώρος της Δωδώνης, ο οποίος χωρικά εντάσσεται στην περιοχή άμεσης επιρροής των Ιωαννίνων. Στον ορεινό χώρο της Πίνδου είναι δυνατόν να αναδειχθούν- αξιοποιηθούν δικτυώσεις που καλύπτουν τις παρακάτω περιοχές: (α) Παραμεθόρια ορεινή Ήπειρος η οποία περιλαμβάνει τις επιμέρους διακριτές ενότητες των Πωγωνοχωρίων, Ζαγοροχωρίων και Μαστοροχωρίων. (β) Κεντρική Πίνδος η οποία περιλαμβάνει το Μέτσοβο και τα Τζουμέρκα.

Στον ορεινό χώρο της Ηπείρου απαιτείται η προώθηση, εκπόνηση και εφαρμογή διαχειριστικών μελετών για την αειφορική εκμετάλλευση των δασικών οικοσυστημάτων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ΥΠΕΝ, αλλά και η οριοθέτηση βοσκοτόπων, σύμφωνα με τα Διαχειριστικά Σχέδια Βόσκησης, για τη συνολικότερη οργάνωση του ορεινού χώρου και την αποφυγή συγκρούσεων στις χρήσεις γης. Η διαχείριση του δασικού πλούτου της Πίνδου συνιστά αναπτυξιακό εργαλείο που μέσω της ορθολογικής και σχεδιασμένης υλοτόμησης, φέρει όχι μόνο παραγωγικά αποτελέσματα, αλλά και διαρκή ανανέωση των δασών. Επιπλέον, διερευνάται η πύκνωση του δικτύου και των υποδομών δασοπροστασίας για την καλύτερη διαχείριση των δασών (π.χ. Τζουμέρκα).

Η συνολικότερη αξιοποίηση του φυσικού πλούτου της Ηπείρου και η ένταξη των αντίστοιχων πόρων σε ευρύτερα χωρικά και θεματικά δίκτυα δικαιολογεί την ανάπτυξη πρωτοβουλιών σε μια τέτοια κατεύθυνση. Για παράδειγμα, η διασυνοριακή συνεργασία (Ελλάδα – Αλβανία) για την αξιοποίηση του Γεωπάρκου Βίκου – Αώου, και της ευρύτερης περιοχής του Γράμμου, καθώς και η εισαγωγή του όρου «Οικομουσείο» στη διαμόρφωση της τουριστικής ταυτότητας των παραπάνω περιοχών του αποτελούν κατευθύνσεις του παρόντος σχεδίου ώστε να υπηρετηθεί ο στόχος της διαμόρφωσης πολυθεματικών τουριστικών δικτύων στην Περιφέρεια.

Για κάθε επιφανειακή λατομική δραστηριότητα που προτείνεται ή γίνεται αποδεκτή από τον υποκείμενο σχεδιασμό θα πρέπει να προβλέπεται η αποκατάσταση και

η νέα χρήση των εκτάσεων μετά το πέρας της εξόρυξης.

Ταυτόχρονα, το ΠΧΠ στοχεύσει στην ποιοτική προστασία του οικιστικού αποθέματος και του πολιτισμικού κεφαλαίου της περιοχής που περιλαμβάνει ιδιαίτερα αξιόλογα παραδοσιακά σύνολα όσο και μεμονωμένα μνημεία (γεφύρια, νερόμυλους, πλακόστρωτα κ.α.). Πέραν των πιο επώνυμων παραδοσιακών οικισμών της περιοχής, προωθείται η προστασία και ανάδειξη των οικισμών στις περιοχές Κόνιτσας – Μαστοροχωρίων – Γράμμου, στην περιοχή των Τζουμέρκων καθώς και των πυρόπληκτων κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου οικισμών του ανατολικού Ζαγορίου. Οι παρεμβάσεις στους οικισμούς αυτούς θα πρέπει να σέβονται τον παραδοσιακό τους χαρακτήρα και το φυσικό περιβάλλον, αποφεύγοντας κατασκευές και παρεμβάσεις που αλλοιώνουν τα χαρακτηριστικά αυτά.

Ειδικότερα, διερευνάται η αναθεώρηση του προεδρικού διατάγματος Ζαγορίου (ΦΕΚ Δ' 615/1979 όπως τροποποιήθηκε με το ΦΕΚ Δ' 423/1995), τόσο σε σχέση με την κατάταξη των οικισμών όσο και σε σχέση με το συνολικό πνεύμα ορισμού της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα μορφολογικής μίμησης. Επιπλέον, υπάρχει ανάγκη αποσαφήνισης των όρων της εκτός σχεδίου χωροθέτησης παραγωγικών δραστηριοτήτων του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα.

Διακριτή ενότητα αποτελεί ο παράκτιος χώρος της Ηπείρου που περιλαμβάνει τις παρακάτω περιοχές: (α) Παράκτιο μέτωπο του Ιονίου και (β) Αμβρακικός Κόλπος.

Στην ενότητα αυτή η δικτύωση έχει γραμμική μορφή, σε αντίθεση με την ακτινωτή του ορεινού χώρου της Πίνδου, με αφετηρίες την Ηγουμενίτσα και την Πρέβεζα και σημαντικό ενδιάμεσο πόλο την Πάργα που αποτελεί προορισμό ήδη εντεταγμένο στη διεθνή τουριστική αγορά. Αξιόλογους κόμβους του δικτύου αποτελούν οι σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι της Νικόπολης και του Νεκρομαντείου στον Αχέροντα. Στο πλαίσιο αυτό προωθείται η δημιουργία ενιαίου αρχαιολογικού πάρκου στη Νικόπολη, που μπορεί να αναδειχθεί σε πολιτιστικό προορισμό διεθνούς εμβέλειας. Επιπλέον, ο Αμβρακικός Κόλπος, με την ιδιαίτερη περιβαλλοντική και οικοτουριστική του σημασία, εμπλουτίζει θεματικά την εν λόγω ενότητα.

Τα δύο διακριτά δίκτυα που περιγράφονται παραπάνω έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν κυρίως μέσω της Εγνατίας Οδού και δευτερευόντως μέσω του Δυτικού Άξονα. Η Άρτα θα πρέπει να αναπτύξει έναν αναβαθμισμένο ρόλο ως πόλος σύνδεσης των δύο δικτύων (παράκτιου και ορεινού) και να αξιοποιήσει το σημαντικό πολιτισμικό κεφάλαιο που σχετίζεται κυρίως με τα Βυζαντινά της μνημεία και την άμεση γειτνίαση της με το σημαντικό υγρότοπο του Αμβρακικού Κόλπου.

Άρθρο 14
Κατευθύνσεις στρατηγικής για το Τοπίο

Οι ζώνες τοπίου που εντοπίζονται στην Περιφέρεια χαρακτηρίζονται και αξιολογούνται με βάση την αξία τους σε Διεθνούς, Εθνικής και Περιφερειακής αξίας ή σε Ιδιαίτερα Υποβαθμισμένων, όπως φαίνονται στον παρακάτω Πίνακα (βλ. Χάρτης Π.2.δ).

Πίνακας 9: Κατηγορίες τοπίων με βάση την αξία τους	
Διεθνούς αξίας (ΔΑ)	Ζώνη περιοχής Αμβρακικού Κόλπου Ζώνη Αρχαιολογικού Χώρου (Α.Χ.) κοιλάδας Δωδώνης Ζώνη Αρχαιολογικού Χώρου (Α.Χ.) Νικόπολης
Εθνικής αξίας (ΕΑ)	Ζώνη ευρύτερης περιοχής Ζαγορίου Ζώνη Ευρύτερης Περιοχής Μετσόβου Ζώνη Ευρύτερης Περιοχής ΒορείωνΤζουμέρκων Ζώνη Ευρύτερης Περιοχής Κόνιτσας – Μαστοροχωρίων – Γράμμου Ζώνη Ευρύτερης Περιοχής Πωγωνίου
	Ζώνη περιοχής Λίμνης Παμβώτιδας και πόλης Ιωαννίνων
Περιφερειακής αξίας (ΠΑ)	Ζώνη ευρύτερης περιοχής Νοτίων Τζουμέρκων (Π.Ε.. Άρτας) Ζώνη Παράκτιου Χώρου Ιονίου Πελάγους (Π.Ε. Πρέβεζας) Ζώνη Παράκτιου Χώρου Πάργας – Πέρδικας – Συβότων Ζώνη Παράκτιου Χώρου Δέλτα Καλαμά – Σαγιάδας
Ιδιαίτερα υποβαθμισμένων (ΙΥ)	Γραμμικές Ζώνες Εισόδων πόλεων Ιωαννίνων, Πρέβεζας, Άρτας, Ηγουμενίτσας Ζώνη Υποβαθμισμένου Τοπίου Παράκτιων οικισμών Παραλία Βράχου – Λούτσα Πρέβεζας Ζώνη εκτεταμένης επιφανειακής εξόρυξης και εγκαταλειμμένων Λατομείων Ιωαννίνων

Α. Ζώνες τοπίων Διεθνούς, Εθνικής και Περιφερειακής αξίας

1. Γενικές κατευθύνσεις

Για τις ζώνες Διεθνούς, Εθνικής και Περιφερειακής αξίας δίδονται οι εξής κατευθύνσεις: (α) Ακριβής καθορισμός ζωνών προστασίας του τοπίου, στις οποίες θα περιορίζεται ή/και θα απαγορεύεται η δυνατότητα δόμησης. (β) Η ίδρυση και λειτουργία οργανωμένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων πρέπει να αποτελεί υψηλή προτεραιότητα στις περιοχές προστασίας τοπίου ανεξάρτητα από την κατάταξή τους. Στις περιοχές όπου υφιστάμενοι οργανωμένοι υποδοχείς μπορούν να καλύψουν τη ζήτηση για εγκατάσταση νέων μονάδων, απαιτείται να θεσπιστούν αντικίνητρα (έλεγχος χρήσεων, κατάργηση παρεκκλίσεων, παρόδιες δεσμεύσεις κ.λπ.) για χωροθέτηση των μονάδων αυτών εκτός των υποδοχέων. Οι κατευθύνσεις αυτές έχουν κυρίως εφαρμογή στους τομείς της μεταποίησης και της εντατικής κτηνο-πτηνοτροφίας. Αντίστοιχα απαιτείται η παροχή κινήτρων και η θέσπιση περιορισμών με στόχο τη σταδιακή μεταφορά των υφισταμένων μονάδων σε οργανωμένους υποδοχείς. (γ) Αποθάρρυνση νέων οικιστικών χωροθετήσεων και η αυστηροποίηση του ελέγχου της εκτός σχεδίου δόμησης, ειδικά για τον παράκτιο χώρο. (δ) Δημιουργία νέων και επεξεργασία ψηφιακών γεωχωρικών δεδομένων και υποβάθρων. (ε) Ενίσχυση των υποδομών ερμηνείας περιβάλλοντος με στόχο την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση επισκεπτών και κατοίκων (π.χ. κέντρα πληροφόρησης και οικομουσεία, παρατηρητήρια, ενημερωτική σήμανση, χάρτες, ειδικές διαδρομές, μονοπάτια κ.α.).

2. Ζώνες προστασίας τοπίου στον παράκτιο χώρο

Κρίνεται απαραίτητη η σύνταξη επικαιροποιημένης μελέτης για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης της Περιφέρειας, στην οποία θα περιλαμβάνεται και σχέδιο τουριστικής ανάπτυξης με ειδική μέριμνα για την αξιοποίηση και προστασία του τοπίου και σεβασμό στη φέρουσα ικανότητα των τουριστικών πόρων.

2.1. Ζώνη Περιοχής Αμβρακικού Κόλπου: (α) Προτείνεται η εκπόνηση ΕΧΣ για τη χωροθέτηση νέων πτηνοτροφικών μονάδων, στην πεδιάδα Άρτας – Πρέβεζας και ειδικότερα στις περιοχές που ανήκουν στη λεκάνη απορροής του Αμβρακικού. Μέχρι τη θεσμοθέτησή του, απαιτείται έλεγχος της χωροθέτησης νέων μονάδων εντός περιοχής που περιλαμβάνει τη Δ.Ε Άρτας, τη Δ.Ε. Αμβρακικού, τη Δ.Ε. Αράχθου, τη Δ.Ε. Κομμένου, τη Δ.Ε. Κομποτίου (πλην της Δ.Κ. Φωτεινού), τη Δ.Κ. Πέτα Δ.Ε. Πέτα, τη Δ.Κ. Χαλκιάδων Δ.Ε. Φιλοθέης. (β) Κατά την έκδοση νέας αδείας λειτουργίας πτηνοκτηνοτροφικών μονάδων ή την ανανέωση υφιστάμενης κρίνεται σκόπιμη η επιβολή περιμετρικής φύτευσης των γηπέδων τους, με φυτοφράχτες ή υψηλή βλάστηση για περιορισμό της οπτικής ρύπανσης. (γ) Απαιτείται η αποφυγή πρόσθετης επιβάρυνσης με επεκτάσεις ή νέες χωροθετήσεις υδατοκαλλιεργειών στον Αμβρακικό εκτός οργανωμένων υποδοχέων (ΠΟΑΥ Αμβρακικού). (δ) Απαιτείται ο καθορισμός ζωνών προστασίας και όρων δόμησης εκατέρωθεν της κοίτης των ποταμών Αράχθου και Λούρου με προτεραιότητα στα τμήματα που ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 και δέχονται τις μεγαλύτερες πιέσεις. Προτείνεται η απαγόρευση της δόμησης στις εκβολές των ποταμών επί του Αμβρακικού Κόλπου, μέσω θεσμοθέτησης ζωνών ΠΕΠ. (ε) Επιβάλλεται η λήψη μέτρων περιβαλλοντικού χαρακτήρα που συμβάλλουν στη δραστική μείωση του ρυπαντικού φορτίου από βιοτεχνικά και αγροτικά απόβλητα σε όλους τους υδάτινους αποδέκτες του Αμβρακικού Κόλπου.

2.2. Ζώνη Παράκτιου Χώρου Ιονίου Πελάγους της Π.Ε. Πρέβεζας: (α) Προωθείται ο περιορισμός νέων οικιστικών χωροθετήσεων (παραθεριστική κατοικία) και η αυστηροποίηση του ελέγχου της εκτός σχεδίου δόμησης κατοικίας. (β) Κρίνεται σκόπιμη η αξιοποίηση του οικιστικού κεφαλαίου των εγκαταλελειμμένων ή φθινόντων οικισμών της ενδοχώρας, στους οποίους απαιτείται κατά προτεραιότητα να κατευθυνθεί η ζήτηση για παραθεριστική κατοικία. (γ) Απαιτείται η λήψη μέτρων περιβαλλοντικού χαρακτήρα που συμβάλλουν στη δραστική μείωση του ρυπαντικού φορτίου από βιοτεχνικά και αγροτικά απόβλητα σε όλους τους υδάτινους αποδέκτες του δέλτα του Αχέροντα.

2.3. Ζώνη Παράκτιου Χώρου Πάργας - Πέρδικας - Συβότων: (α) Προωθείται η ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού ρόλου της Πάργας μέσα από τη βελτίωση του επιπέδου των παρεχομένων υπηρεσιών. Οι σχετικές παρεμβάσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη φέρουσα ικανότητα του τόπου και τους φυσικούς περιορισμούς χωρικής επέκτασης. (β) Απαιτείται η λήψη μέτρων περιβαλλοντικού χαρακτήρα που συμβάλλουν στη δραστική μείωση του ρυπαντικού φορτίου από βιοτεχνικά και αγροτικά απόβλητα στους υδάτινους αποδέκτες που καταλήγουν στο έλος Καλοδικίου.

2.4. Ζώνη Παράκτιου Χώρου Δέλτα Καλαμά - Σαγιάδας: Απαιτείται η λήψη μέτρων περιβαλλοντικού χαρακτήρα που συμβάλλουν στη δραστική μείωση του ρυπαντικού φορτίου από βιοτεχνικά και αγροτικά απόβλητα στους υδάτινους αποδέκτες του ποταμού Καλαμά.

3. Ζώνες προστασίας τοπίου Αρχαιολογικών χώρων

3.1. Ζώνη Αρχαιολογικού Χώρου (Α.Χ.) Νικόπολης. Προωθείται: (α) Η υλοποίηση της μετατόπισης της ανοικτού τύπου Ε.Ο. Ιωαννίνων - Πρέβεζας εκτός του ανατολικού τμήματος του αρχαιολογικού χώρου. (β) Η δημιουργία ενιαίου αρχαιολογικού πάρκου στην ευρύτερη περιοχή του αρχαιολογικού χώρου της Νικόπολης, με τοπιοτεχνικές ρυθμίσεις - δράσεις. (γ) Η αποθάρρυνση κατασκευής νέων θερμοκηπιακών μονάδων εντός της Β΄ ζώνης του Αρχαιολογικού Χώρου μέσα από αυστηροποίηση των όρων και περιορισμών χωροθέτησης.

3.2. Ζώνη Αρχαιολογικού Χώρου (Α.Χ.) κοιλάδας Δωδώνης: Προωθείται η λήψη μέτρων ώστε τυχόν νέες εντατικότερες δραστηριότητες να ενταχθούν στο τοπίο χωρίς να το αλλοιώνουν. Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται σκόπιμη η έγκαιρη εκπόνηση μελέτης για την προστασία και ανάδειξη του τοπίου της Δωδώνης.

4. Ζώνες προστασίας τοπίου στον ορεινό χώρο.

Ως γενικές κατευθύνσεις δίδονται: (α) Η διαπεριφερειακή συνεργασία με τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας για την από κοινού αντιμετώπιση της τουριστικής ανάπτυξης και διαχείρισης τοπίου

του ορεινού χώρου της Πίνδου. (β) Η άμεση εκπόνηση και εφαρμογή διαχειριστικών σχεδίων για τις θεσμοθετημένες προστατευόμενες περιοχές που εμπίπτουν στις ζώνες προστασίας τοπίου. (γ) Η οριοθέτηση των μη οριοθετημένων οικισμών, με πρόβλεψη αποφυγής οριοθέτησης εκτεταμένων εκτάσεων πέριξ των οικιστικών συνόλων. (δ) Η εκπόνηση και εφαρμογή διαχειριστικών μελετών για την αειφορική διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων, με έμφαση στη διατήρηση της βιοποικιλότητάς τους και της οικολογικής τους ισορροπίας. (ε) Η οριοθέτηση και σύνταξη - εφαρμογή σχεδίων διαχείρισης των βοσκοτόπων, στις περιοχές που υπάρχει εκτατική κτηνοτροφία με προτεραιότητα στις περιοχές που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για ίδρυση και λειτουργία κτηνοτροφικών πάρκων. Παράλληλα, προτείνεται η στήριξη της ελεύθερης ή ημιεσταυλισμένης κτηνοτροφίας, κατά προτίμηση βιολογικής, στις ορεινές ή ημιορεινές περιοχές, καθώς και σε ευαίσθητες περιβαλλοντικά περιοχές. (στ) Η προστασία και ανάδειξη του παραδοσιακού χαρακτήρα των οικισμών. Προτείνεται προσαρμογή των τουριστικών κατασκευών στην κλίμακα και τη φυσιογνωμία του τόπου, με χρήση παραδοσιακών υλικών και φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών. (ζ) Η προστασία, συντήρηση και ανάδειξη των παραδοσιακών κατασκευών της ορεινής υπαίθρου (αλώνια, πηγάδια, βρύσες, ξερολιθιές, εικονοστάσια, γέφυρες κ.λπ.). (η) Η μελέτη, προβολή και διατήρηση δεξιοτήτων που σχετίζονται με την κατεργασία της πέτρας και ειδικότερα ξερολιθικών κατασκευών με στόχο τη διατήρηση του παραδοσιακού αγροτικού τοπίου. (θ) Ο περιορισμός της δόμησης νέων υποδομών φιλοξενίας και εστίασης αποκλειστικά εντός των οικισμών. (ι) Ο προσδιορισμός επιμέρους υποζωνών προστασίας του τοπίου, στις οποίες θα περιορίζεται ή/και θα απαγορεύεται η δυνατότητα δόμησης. (ια) Η υπογειοποίηση των δικτύων της ΔΕΗ στους παραδοσιακούς οικισμούς των ζωνών προστασίας τοπίου. (ιβ) Ως προς τις χωροθετήσεις εγκαταστάσεων υποδομών (π.χ. κεραίες τηλεπικοινωνιών, γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος, πυλώνες και πύργοι, κτλ.) αυτές θα πρέπει κατά προτεραιότητα να εγκαθίστανται εκτός δασών και δασικών εκτάσεων και σε κάθε περίπτωση προτείνεται να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η αλλοίωση του δασικού τοπίου. (ιγ) Όσον αφορά στην εγκατάσταση Αιολικών Σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η εγκατάστασή τους εντός των δασικών περιοχών και των δασικών οικοσυστημάτων προτείνεται να γίνεται με τις λιγότερες δυνατές επιπτώσεις στα δασικά οικοσυστήματα. Θα πρέπει να αποψιλώνεται η μικρότερη δυνατή δασική έκταση και το οδικό δίκτυο πρόσβασης να ακολουθεί κατά το δυνατόν υφιστάμενους δασικούς δρόμους και να επιτρέπονται μόνον οι απολύτως αναγκαίες νέες διανοίξεις. Οι γραμμές μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να ακολουθούν το οδικό δίκτυο ώστε να αποφεύγεται η επιπλέον αποψίλωση των εκτάσεων. (ιδ) Για κάθε προτεινόμενη νέα εγκατάσταση ενεργειακού έργου και στα πλαίσια των υποχρεωτικών ΜΠΕ, θα πρέπει να απαιτείται ανάλυση και εκτίμηση του τοπίου και διερεύνηση της φέρουσας ικανότητάς του λαμβάνοντας υπόψη και την αθροιστική από άλλες δράσεις κατάστασή του. (ιε) Ο κατά προτεραιότητα εκσυγχρονισμός του αποχετευτικού συστήματος (δίκτυα και βιολογικοί καθαρισμοί) των οικισμών που περιλαμβάνονται στις λεκάνες απορροής των προστατευόμενων υποδοχέων. Ειδικότερα προβλέπεται:

4.1 Ζώνη ευρύτερης περιοχής Ζαγορίου: Κρίνεται σκόπιμη η ανάπλαση των οικισμών της Β' ζώνης του Π.Δ. Ζαγορίου (Δ' 615/1979, Δ' 423/1995), στα οποία παρουσιάζεται αλλοίωση του χαρακτήρα τους.

4.2 Ζώνη ευρύτερης περιοχής Μετσόβου: Προωθείται απαγόρευση δόμησης σε ζώνη περιμετρικά της τεχνητής λίμνης Αώου, εκτός ελάχιστων, δημόσιας ή δημοτικής αξιοποίησης, υποδομών εστίασης και αναψυχής, οι οποίες απαιτείται να εντάσσονται λειτουργικά και αισθητικά το τοπίο της λίμνης.

4.3 Ζώνη ευρύτερης περιοχής Κόνιτσας – Μαστοροχωρίων - Γράμμου: Προωθείται η ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας διαχείρισης και προστασίας τοπίου με την Αλβανία. Επιπλέον, προωθείται ο περιορισμός των δραστηριοτήτων αμμοχαλικοληψίας εντός της κοίτης των ποταμών Αώου, Βοϊδομάτη και Σαραντάπορου.

4.4 Ζώνη ευρύτερης περιοχής Πωγωνίου: Προωθείται η ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας διαχείρισης και προστασίας τοπίου με την Αλβανία.

5. Ζώνη περιοχής Λίμνης Παμβώτιδας και πόλης Ιωαννίνων

Για την περιοχή της Λίμνης Παμβώτιδας δίδονται οι κατευθύνσεις: (α) Η οικολογική προστασία, ανασυγκρότηση και ανάδειξη του τοπίου, των περιαστικών δασών, του υδάτινου δυναμικού και της γεωργικής γης του λεκανοπεδίου με δημιουργία «πράσινης ζώνης» με κύρια χρήση τη γεωργική, γύρω από το ευρύτερο αστικό σύμπλεγμα των Ιωαννίνων. (β) Η βελτίωση των υποδομών αναψυχής, αθλητισμού και οικολογικής προστασίας της λίμνης Παμβώτιδας, με στόχο την οικολογική και αισθητική προστασία της λίμνης και την ανάδειξή της ως πόρου ζωής και φυσικού κάλλους. (γ) Η εκπόνηση ΕΧΣ για τη χωροθέτηση νέων πτηνοτροφικών μονάδων, στο λεκανοπέδιο Ιωαννίνων και ο έλεγχος της χωροθέτησης νέων μονάδων μέχρι τη θεσμοθέτηση του ανωτέρω ΕΧΣ. (δ) Η επιβολή περιμετρικής φύτευσης των γηπέδων των πτηνοκτηνοτροφικών μονάδων, με φυτοφράχτες ή υψηλή βλάστηση κατά την έκδοση νέας αδείας λειτουργίας ή την ανανέωση υφιστάμενης ώστε να περιορίζεται η οπτική ρύπανση. (ε) Η λήψη μέτρων περιβαλλοντικού χαρακτήρα που συμβάλλουν στη δραστική μείωση του ρυπαντικού φορτίου από βιοτεχνικά και αγροτικά απόβλητα σε όλους τους υδάτινους αποδέκτες της λίμνης Παμβώτιδας.

Επιπλέον, για την πόλη των Ιωαννίνων απαιτείται: (α) Η εντατικοποίηση των ενεργειών με στόχο την ανάδειξη της πόλης των Ιωαννίνων σε διεθνές πολιτιστικό κέντρο με ενίσχυση και εξασφάλιση νέων υποδομών, προβολή των σημαντικών αστικών και περιαστικών αρχαιολογικών χώρων, αναστηλώσεις μνημείων και συνόλων. (β) Η ανασυγκρότηση του αστικού ιστού με την

ανάσχεση της εξάπλωσης της πόλης, την αναβάθμιση της κεντρικής περιοχής και τη δημιουργία πολυκεντρικής δομής εκτεινόμενης στο χώρο του λεκανοπεδίου. (γ) Η σταδιακή συγκέντρωση της μεταποιητικής και της χονδρεμπορικής – εφοδιαστικής δραστηριότητας σε οργανωμένους υποδοχείς και η ανάδειξη του Τεχνολογικού Πάρκου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ως υψηλής εμβέλειας κέντρου προηγμένης τεχνολογίας σε εξειδικευμένους τομείς.

Β. Ζώνες ιδιαίτερα υποβαθμισμένων τοπίων

1. Γραμμικές Ζώνες Εισόδων Πόλεων Ιωαννίνων, Πρέβεζας, Άρτας, Ηγουμενίτσας Κατά την εκπόνηση του τοπικού σχεδιασμού απαιτείται να εφαρμοστούν αυστηρότεροι κανόνες και περιορισμοί σε ό,τι αφορά την αρτιότητα και τις επιτρεπόμενες χρήσεις, να αρθούν οι παρεκκλίσεις για την παρόδια δόμηση και να επιβληθούν ειδικοί μορφολογικοί κανόνες για τα κτίσματα και τον περιβάλλοντα χώρο τους. Η αποτελεσματικότητα των ανωτέρω προβλέψεων αυστηροποίησης του καθεστώτος χωροθετήσεων παραγωγικών δραστηριοτήτων, εξαρτάται και από την αντίστοιχη εξασφάλιση της δυνατότητας ικανοποίησης τυχόν νέας ζήτησης σε οργανωμένους υποδοχείς. Αντίστοιχες ρυθμίσεις θα πρέπει να περιληφθούν στο σχεδιασμό των προβλεπόμενων νέων εισόδων των πόλεων (πχ. σύνδεση με το Δυτικό άξονα και την Εγνατία). Σε κάθε περίπτωση απαιτείται ανάπλαση των κοινόχρηστων παροδίων χώρων, με ανακατασκευές και διαμορφώσεις πεζοδρομίων και χώρων στάθμευσης, φυτοτεχνικές παρεμβάσεις, ηλεκτροφωτισμό κ.λπ. για τις εισόδους των τεσσάρων πόλεων.

2. Ζώνη Υποβαθμισμένου Τοπίου Παράκτιων οικισμών Παραλία Βράχου – Λούτσα Πρέβεζας

Ως κατευθύνσεις για ανάδειξη, προστασία και αειφορική διαχείριση δίνονται: (α) Η οδική παράκαμψη του παραλιακού μετώπου του οικισμού, μέσω περιφερειακής οδού και η πεζοδρόμηση του παραλιακού τμήματος του υφιστάμενου οδικού δικτύου. (β) Η ανάπλαση του παραλιακού μετώπου του οικισμού, λαμβάνοντας υπόψη και τον τοπικό και ευρύτερο κυκλοφοριακό σχεδιασμό. (γ) Η διάχυση των τουριστικών υποδομών στους λοιπούς οικισμούς της περιοχής ώστε να αντιμετωπιστούν προβλήματα φόρτισης σε περιόδους αιχμής. (δ) Ο προσδιορισμός ζωνών προστασίας του τοπίου, στις οποίες θα περιορίζεται ή/και θα απαγορεύεται η δυνατότητα δόμησης. (ε) Η αυστηροποίηση των όρων χωροθέτησης παραθεριστικής κατοικίας στο παράκτιο μέτωπο και η διοχέτευση της ζήτησης στους οικισμούς της ενδοχώρας. (στ) Κατά τη σύνταξη της επικαιροποιημένης μελέτης για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης, θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικές ρυθμίσεις για τη συνολική προστασία του τοπίου μέσα από τον έλεγχο της φέρουσας ικανότητας των τουριστικών πόρων, ενώ για τη συγκεκριμένη ζώνη Βράχου – Λούτσας απαιτείται επιπλέον να προβλεφθούν δράσεις για τη σταδιακή αποκατάσταση του τοπίου.

3. Ζώνη εκτεταμένης επιφανειακής εξόρυξης και εγκαταλειμμένων Λατομείων Ιωαννίνων

Ως κατευθύνσεις για ανάδειξη, προστασία και αειφορική διαχείριση δίνονται: (α) Η εξομάλυνση - αποκατάσταση του ανάγλυφου όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό μέσα από τη θεσμοθέτηση της δυνατότητας διάθεσης σε ανενεργά λατομεία, προϊόντων κατεδαφίσεων, εκσκαφών σε δημόσια και ιδιωτικά έργα και χρήσης τυχόν υφισταμένων υπολειμμάτων των ίδιων των λατομείων. Η αποκατάσταση τέτοιου τύπου ολοκληρώνεται με την τελική κάλυψη με φυτικές γαίες και φύτευση. (β) Για το σύνολο των λατομείων (ανενεργών και εν λειτουργία) απαιτείται η άμεση υλοποίηση φυτοτεχνικών διαμορφώσεων για τον περιορισμό της ορατότητας ώστε να αμβλυνθεί η οπτική υποβάθμιση του τοπίου. Οι διαμορφώσεις αυτές δεν είναι απαραίτητο να υλοποιηθούν σε θέσεις εντός των λατομικών χώρων, αλλά αρκεί να μεγιστοποιούν τον οπτικό αποκλεισμό του υποβαθμισμένου τοπίου. (γ) Η επανάχρηση των λατομικών περιοχών μέσα από την αξιοποίησή τους, με νέες χρήσεις (πολιτισμός, αναψυχή, αθλητισμός, κ.λπ.) είναι επιθυμητή, σε κάθε περίπτωση όμως απαιτείται και η τοπιολογική φροντίδα κατά τα αναφερόμενα ανωτέρω. (δ) Ο επανακαθορισμός και χωροθέτηση λατομικών ζωνών για την αντιμετώπιση των παράνομων αμμοληψιών και η σύνταξη συνολικής διαχειριστικής μελέτης για υπόδειξη χώρων που μπορεί να γίνονται αμμοληψίες και μετά από εξασφάλιση όλων των αδειών (π.χ. περιβαλλοντική αδειοδότηση). (ε) Κατά τις αδειοδοτήσεις νέων ή τις ανανεώσεις αδείας υφιστάμενων λατομικών μονάδων απαιτείται να εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις ώστε η αποκατάσταση μετά τη χρήση να είναι οικονομικά και τεχνικά εφικτή. (στ) Προτεραιότητα στις δράσεις αποκατάστασης των ανενεργών λατομείων απαιτείται να δοθεί σε αυτά που βρίσκονται εντός προστατευόμενων περιοχών, σε εκείνα που είναι άμεσα ορατά από σημαντικούς τουριστικούς πόρους (οικισμούς, μνημεία, διαδρομές κ.λπ.) και το εθνικό οδικό δίκτυο.

Άρθρο 15
Καθορισμός περιοχών για την εφαρμογή ΠΕΧΠ, ΣΟΑΠ και ΕΧΣ

Α. Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ)

Οι περιοχές στις οποίες απαιτείται κατά προτεραιότητα η ενεργοποίησή τους ως ΠΕΧΠ είναι (Χάρτης Π.2.α):

1. Ο ορεινός παραμεθόριος χώρος, με δυνατότητα σχετικά εύκολης πρόσβασης στην Αλβανία. Η περιοχή αυτή περιλαμβάνεται στο βορειοδυτικό παραμεθόριο τμήμα του Δήμου Κόνιτσας και στο Δήμο Πωγωνίου και έχει ως κύριους οικισμούς την Κόνιτσα, το Καλπάκι και το Δελβινάκι. Η περιοχή αυτή, παρά τα ευνοϊκά κίνητρα του αναπτυξιακού νόμου, εξακολουθεί να εμφανίζει σημαντική αναπτυξιακή υστέρηση με την εικόνα να επιδεινώνεται περαιτέρω λόγω της οικονομικής κρίσης. Στην περιοχή οι παρεμβάσεις πρέπει να εστιάζουν στην αξιοποίηση των τοπικών αγροτικών – δασικών προϊόντων και στις δυνατότητες ήπιας αγροτουριστικής ανάπτυξης.

2. Η κεντρική ημιορεινή ζώνη Σουλίου – Δερβίζιανων, δυτικά του Δυτικού Άξονα. Η περιοχή αυτή η οποία παρουσιάζει αναπτυξιακή υστέρηση, εξακολουθεί να μην

διαθέτει πόλους ανάπτυξης και δεν φαίνεται να έχει τη δυνατότητα αξιοποίησης των μεγάλων κυκλοφοριακών αξόνων. Οι παρεμβάσεις πρέπει κατά κύριο λόγο να εστιάζουν στην αξιοποίηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής και ειδικότερα στην εκτατική κτηνοτροφία. Επίσης πρέπει να αντιμετωπιστούν και προβλήματα που σχετίζονται με την οργάνωση των οικισμών καθώς και με την αντιμετώπιση κατολισθήσεων.

3. Ο ορεινός όγκος της Πίνδου, ο οποίος αποτελεί την πλέον δυσπρόσιτη περιοχή όπου η πληθυσμιακή συρρίκνωση στους περισσότερους οικισμούς δημιουργεί προβλήματα αναπτυξιακής υστέρησης με περιορισμένες δυνατότητες υπέρβασής της. Ο ορεινός όγκος περιλαμβάνει δύο υποπεριοχές που διαχωρίζονται από την Εγνατία οδό: (α) Την υποπεριοχή της Νότιας Πίνδου, με τους ορεινούς όγκους Περιστερίου, Τζουμέρκων, Κοκκινόλακου και Βάλτου. Η ευρύτερη περιοχή στην οποία θα καθοριστούν ΠΕΧΠ, περιλαμβάνεται στα όρια των Καλλικράτειων Δήμων Γεωργίου Καραϊσκάκη, Αρταίων (τμήμα της Δ.Ε. Ξηροβουνίου), Κεντρικών Τζουμέρκων, Βόρειων Τζουμέρκων με εξαίρεση τμήμα της Δ.Ε. Κατσανοχωρίων, και Δήμου Μετσόβου, καθώς και μικρό τμήμα του Δ. Ιωαννιτών της Δ.Ε. Παμβώτιδας. Διαθέτει αξιόλογους παραδοσιακούς οικισμούς (Συρράκο, Καλαρύτες κ.α) και ενδιαφέρον φυσικό περιβάλλον που προσφέρεται για την ανάπτυξη ορεινού τουρισμού. Οι παρεμβάσεις πρέπει να εστιάζουν στη στήριξη του τοπικού πληθυσμού, στην ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας στον τομέα του ορεινού τουρισμού, στη διάχυση της τουριστικής κίνησης από την περιοχή του Μετσόβου με την οργάνωση τουριστικών δικτύων και στην προστασία – προβολή του φυσικού περιβάλλοντος που αποτελεί τον κύριο αναπτυξιακό πόρο της περιοχής. (β) Την υποπεριοχή της Βόρειας Πίνδου, με τους ορεινούς όγκους Σμόλικα, Τύμφης, Τσούκα Ρόσα, Μιτσικέλι. Η ευρύτερη περιοχή, μέσα στην οποία θα καθοριστούν ΠΕΧΠ περιλαμβάνεται στα όρια των Καλλικράτειου Δήμου Ζαγορίου και στο βόρειο και ανατολικό τμήμα του Δήμου Κόνιτσας. Η υποπεριοχή αυτή, με ιδιαίτερα ελκυστικό φυσικό περιβάλλον και παραδοσιακούς οικισμούς, περιλαμβάνει τα Ζαγοροχώρια, αλλά και οικισμούς με σχετικά δύσκολη προσπελασιμότητα, ιδιαίτερα στο Δήμο Κόνιτσας, όπου η διάχυση της τουριστικής κίνησης είναι σχετικά περιορισμένη και υστερούν σε αναπτυξιακές προοπτικές. Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να εστιάσουν στην ανάπτυξη των μειονεκτικών οικισμών και στη διάχυση της τουριστικής ανάπτυξης.

4. Ζώνες της Εγνατίας Οδού και του Δυτικού Άξονα. Προτείνεται ο χαρακτηρισμός ΠΕΧΠ κατά μήκος και εκατέρωθεν των αξόνων (ανάλογα με τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά, τις συνδέσεις, τις θέσεις κόμβων κ.λπ.) με προτεραιότητα στη ζώνη της Εγνατίας, με στόχους: τον έλεγχο της οικιστικής ανάπτυξης και την ρύθμιση των συγκρούσεων χρήσεων, την άμβλυνση των επιπτώσεων από την κατασκευή των οδικών αξόνων, καθώς και την ενίσχυση της ανάπτυξης των μειονεκτικών περιοχών.

Σημειώνεται, τέλος, ότι όσον αφορά στις περιοχές όπου προτείνεται η εκπόνηση μελέτης ΠΕΧΠ, θα πρέπει να διασφαλιστεί η συμβατότητα της μελέτης αυτής με τον αντίστοιχο τοπικό σχεδιασμό. Προτεραιότητα δίδεται στα ΠΕΧΠ του ορεινού και παραμεθόριου χώρου, και ακολουθούν οι μελέτες ΠΕΧΠ για την Εγνατία Οδό και, στη συνέχεια, για τον Δυτικό Άξονα.

Β. Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ)

Κρίνεται σκόπιμο να προχωρήσει η εφαρμογή ΣΟΑΠ στην Κόνιτσα, η οποία βρίσκεται σε παραμεθόρια και μειονεκτική περιοχή.

Επιπλέον, προωθείται η κατάρτιση ΣΟΑΠ για το Μέτσοβο, προκειμένου να προστατευθεί η φυσιογνωμία του οικισμού και να αποτραπούν εξελίξεις που θα είχαν αρνητικές επιπτώσεις στην τουριστική κίνηση και στην τοπική οικονομία. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να ληφθεί για την αντιμετώπιση των σημαντικών γεωλογικών προβλημάτων κατολισθήσεων, ιδιαίτερα στη συνοικία του Αγίου Χαραλάμπους.

Προωθείται, επίσης η ένταξη σε ΣΟΑΠ της περιοχής του μητροπολιτικού κέντρου στα Ιωάννινα. Στο ίδιο σχέδιο θα πρέπει να περιληφθεί και η παραλίμνια ζώνη βορειοδυτικά του Κάστρου (περιοχή Λιμνοπούλας – Μάτσικα). Σημειώνεται ότι το αποτέλεσμα της οργάνωσης της συγκεκριμένης περιοχής επηρεάζει συνολικότερα τη φυσιογνωμία της πόλης, παρέχοντας τη δυνατότητα για την ανάδειξη-προβολή της μέσω της περιβαλλοντικής αναβάθμισης του παραλίμνιου μετώπου της. Η βελτίωση των υποδομών αναψυχής και αθλητισμού ή η χωροθέτηση υποδομών περιβαλλοντικής παιδείας αποτελούν στοιχεία που πρέπει να ενταχθούν στη γενικότερη στρατηγική του ΣΟΑΠ. Εναλλακτικά, η περιοχή Λιμνοπούλας – Μάτσικα μπορεί να ενταχθεί σε ΕΧΣ.

Τέλος, προωθείται ΣΟΑΠ για τον οικισμό της Δωδώνης, καθώς αποτελεί το βασικό οικισμό υποστήριξης της τουριστικής και πολιτισμικής δραστηριότητας με επίκεντρο το αρχαίο θέατρο, στην προοπτική απόδοσης ενός ακόμα πιο δυναμικού ρόλου στο πλαίσιο της υλοποίησης του δικτύου των αρχαίων θεάτρων της Ηπείρου.

Γ. Ειδικά Χωρικά Σχέδια (ΕΧΣ)

Ειδικά Χωρικά Σχέδια (ΕΧΣ) δύνανται να εκπονηθούν για το σύνολο των θέσεων της Περιφέρειας όπου νέες χωροθετήσεις, συμβατές με το ΠΧΠ δεν προβλέπονται από τον θεσμοθετημένο τοπικό σχεδιασμό ή ο τοπικός σχεδιασμός που τις περιλαμβάνει δεν έχει ολοκληρωθεί. Τέτοια σχέδια απαιτούνται για σημαντικές σημειακές χωροθετήσεις, για περιαστικές παρεμβάσεις σε επίπεδο χρήσεων γης και λειτουργίας κ.λπ. Ειδικά στην περιοχή των Ιωαννίνων ΕΧΣ μπορούν να ενταχθούν σε ΕΧΣ το Μητροπολιτικό Πάρκο της Λίμνης, το Πάρκο Βελισαρίου και η περιοχή Λιμνοπούλας - Μάτσικα.

Στο παράκτιο μέτωπο της Περιφέρειας και ιδιαίτερα από το Μύτικα μέχρι τη Λούτσα προωθείται η εκπόνηση και θεσμοθέτηση ΕΧΣ με περιεχόμενο την ορθολογική αξιοποίηση των τουριστικών πόρων (αποφυγή μεμονωμένων χωροθετήσεων κατοικίας και παραγωγικών δραστηριοτήτων, προώθηση των οργανωμένων υποδοχέων κλπ) μέσα από τον έλεγχο των χρήσεων γης και την κατάργηση των παρεκκλίσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Άρθρο 16 Πρόγραμμα Δράσης

Το Πρόγραμμα Δράσης του ΠΧΠ έχει τομεακή διάρθρωση και περιλαμβάνει το σύνολο των προτεινόμενων παρεμβάσεων στο ΠΧΠ. Η υλοποίηση των έργων - παρεμβάσεων διακρίνεται σε δύο χρονικές περιόδους: (α) τη μεσοπρόθεσμη 5ετή περίοδο και (β) τη μακροπρόθεσμη 15ετή περίοδο, σύμφωνα με τον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 10: Πρόγραμμα Δράσης		
ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	Μεσοπρόθεσμα	Μακροπρόθεσμα
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ		
Κατασκευή Δυτικού Άξονα (τμήμα Αντίρριο - Ιωάννινα)	☐	
Ολοκλήρωση Β΄ και Γ φάσης λιμένα Ηγουμενίτσας	☐	
Ολοκλήρωση Δυτικού Άξονα (τμήμα Ιωάννινα -Κακκαβιά)	☐	
Κατασκευή Αυτοκινητόδρομου Δυτικής Ελλάδας Ε65		☐
Σιδηροδρομική σύνδεση Ηπείρου		☐
Αναβάθμιση οδικής σύνδεσης Άρτας - Τρικάλων		☐
Αναβάθμιση του οδικού άξονα Μεσόπυργος Άρτας - Όρια Ν. Αιτωλοακαρνανίας και Ν. Καρδίτσας		☐
Ολοκλήρωση της αναβάθμισης του παράκτιου άξονα Πρέβεζα - Ηγουμενίτσα	☐	
Αναβάθμιση του άξονα Ηγουμενίτσας - Σαγιάδα -Μαυρομάτι	☐	
Σύνδεση Πρέβεζας με Δυτικό Άξονα	☐	
Σύνδεση Τζουμέρκων με Δυτικό Άξονα	☐	
Παράκαμψη αρχαιολογικού χώρου Νικόπολης	☐	
Βελτίωση οδικής σύνδεσης αρχαίων θεάτρων Ηπείρου (Δίκτυο θεάτρων)	☐	
Βελτίωση οδικής σύνδεσης λοιπών αρχαιολογικών χώρων Ηπείρου		☐
Βελτίωση της παράκτιας σύνδεσης Πλατάρια - Σύβοτα -Πέρδικα - Πάργα	☐	
Λειτουργική αποκατάσταση ορεινού οδικού δικτύου με προτεραιότητα στα τμήματα: 1. Μικρό Περιστέρι -Συρράκο - Πράμαντα, 2. Πέτα - Βουλγαρέλι, 3. Επάνω Σέση - Άνω Καλεντίνη - Ασφακερό, 4. Τμήμα της Ε.Ο. Ηγουμενίτσας - Ιωαννίνων (Νεράιδα - Βροσίνα)	☐	
Ολοκλήρωση των έργων αναβάθμισης του αεροδρομίου Ιωαννίνων	☐	
Δημιουργία υδατοδρομίων σε Ιωάννινα, Ηγουμενίτσα και Πρέβεζα	☐	
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		
Δημιουργία Επιχειρηματικών Πάρκων (Πρόβλεψη για 10 νέα Επιχειρηματικά Πάρκα)	☐	☐
Ενέργειες βελτίωσης της ελκυστικότητας των οργανωμένων υποδοχέων (ΒΙΠΕ Ιωαννίνων και Πρέβεζας, ΒΙΟΠΑ Θεσπρωτίας)	☐	☐
Ενέργειες ανάδειξης των Ιωαννίνων σε κέντρο αργυροχρυσοχοΐας.	☐	☐
ΕΡΕΥΝΑ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ		
Δημιουργία Τεχνόπολης Ιωαννίνων	☐	☐
Προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης εφαρμογών στους τομείς της κλιματικής αλλαγής, της αγροτικής παραγωγής, της υγείας, της ενέργειας, του ορυκτού πλούτου και των υδρογονανθράκων από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και το ΤΕΙ Ηπείρου.	☐	☐
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ		
Ενέργειες προβολής και προώθησης αγροτικών προϊόντων στην αγορά (συμβολαιακή γεωργία, τοπικά σύμφωνα ποιότητας, σύνδεση με τουριστική ζήτηση κ.α.)	☐	☐

Πίνακας 10: Πρόγραμμα Δράσης		
ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	Μεσοπρόθεσμα	Μακροπρόθεσμα
Ενέργειες διάδοσης σύγχρονων καλλιεργητικών πρακτικών με έμφαση στην ποιότητα και στην προστασία του περιβάλλοντος (ορθές γεωργικές πρακτικές, εξοικονόμηση νερού, πιστοποιήσεις προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, βιολογικές καλλιέργειες κ.α.)	☐	☐
Υποστήριξη της ανάπτυξης συμπληρωματικών-εναλλακτικών δραστηριοτήτων στους αγροτικούς οικισμούς (αγροτουρισμός, παραγωγή ενέργειας, κ.ο.κ.)	☐	☐
Εξειδίκευση ευρύτερης περιοχής Άρτας και Ιωαννίνων σε παραγωγή υψηλής ποιότητας γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντα καθώς και προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ.	☐	☐
Προστασία ΓΓΥΠ (οριοθέτηση, ρυθμίσεις κ.α.)	☐	☐
Οργάνωση κτηνοτροφικών πάρκων	☐	☐
Οργάνωση - εξοπλισμός κτηνοτροφικών ζωνών (Δ. Γεωργίου Καραϊσκάκη κ.α.)	☐	☐
Οργάνωση βοσκοτόπων (οριοθέτηση - διαχειριστικά σχέδια)	☐	☐
Ενισχύσεις για μετεγκατάσταση κτηνοτροφικών μονάδων σε οργανωμένους υποδοχείς	☐	☐
Υποστήριξη οργανωμένης ανάπτυξης κτηνοτροφίας σε Δ. Σουλίου και δυτικό τμήμα Δ. Δωδώνης (Δ.Ε. Δερβιζιάνων - Λάκκας Σουλίου και Σελλών)	☐	☐
Υποστήριξη ανάπτυξης - ποιοτικής βελτίωσης κτηνοτροφικών προϊόντων σε Δήμους Κόνιτσας, Πωγωνίου και Ζαγορίου	☐	☐
Οργάνωση θαλάσσιων ΠΟΑΥ (Σαγιάδα - Πρέβεζα)	☐	☐
Οργάνωση χερσαίων ΠΟΑΥ σε ποτάμια της Ηπείρου (Λούρος, Αώος, Βοϊδομάτης)	☐	☐
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
Δράσεις διασυνοριακής συνεργασίας με στόχο τη δημιουργία ενιαίας αγοράς (παράκτιος χώρος, πολιτισμικές διαδρομές, yachting κλπ)	☐	
Δράσεις διαπεριφερειακής δικτύωσης για τουρισμό κρουαζιέρας από το λιμάνι της Ηγουμενίτσας (Δωδώνη, Ιωάννινα, Μέτσοβο)	☐	
Ανάπτυξη υποδομών θαλάσσιου τουρισμού (yachting) στο Ιόνιο. Περιλαμβάνονται δύο αγκυροβόλια (ένα στην περιοχή Πέρδικας – Συβότων και ένα στην περιοχή της Λούτσας - Λυγιάς) και τρεις μαρίνες (μια στο λιμάνι Ηγουμενίτσας, μία στην Πάργα και μία στο λιμάνι της Πρέβεζας)	☐	
Προώθηση της αναγνωρισιμότητας (brand) της παράκτιας ζώνης του Ιονίου, με αναβάθμιση-αξιοποίηση υφιστάμενων επώνυμων τουριστικών προορισμών (Πάργα, Σύβοτα), καθώς και του αξιόλογου νοτιότερου παραλιακού μετώπου.	☐	
Ανάπτυξη αλιευτικού και καταδυτικού τουρισμού (ΠΟΑΚΠ Πάργας)	☐	
Τουριστική προβολή (Ιωαννίνων και Άρτας, πολυθεματικών δικτύων, διαδρομών (αρχαία θέατρα, παράκτια κάστρα), ειδικών μορφών τουρισμού κ.α.	☐	☐
Δράσεις ανάπτυξης αστικού τουρισμού στα Ιωάννινα	☐	☐
Δράσεις ένταξης σημαντικών αρχαιολογικών χώρων της περιφέρειας σε δίκτυα τουριστικών διαδρομών (Δωδώνη, Αχέροντας, Νικόπολη)	☐	☐
Δράσεις οργάνωσης τουριστικού δικτύου με πόλους την πόλη της Πρέβεζας, τον Αρχαιολογικό χώρο της Νικόπολης, τον βιότοπο του Αμβρακικού και τις βυζαντινές αρχαιότητες της Άρτας και της Αρχαίας Αμβρακίας	☐	☐
Δράσεις υποστήριξης ολοκληρωμένων συμπλεγμάτων ειδικών και ήπιων μορφών τουρισμού (ορεινός, πολιτιστικός, οικολογικός τουρισμός) στις ορεινές περιοχές	☐	☐

Πίνακας 10: Πρόγραμμα Δράσης		
ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	Μεσοπρόθεσμα	Μακροπρόθεσμα
Δράσεις διαδημοτικής συνεργασίας των Δήμων Μετσόβου και Βορείων Τζουμέρκων για την ανάπτυξη ορεινού τουρισμού	☐	
Δράσεις διαδημοτικής συνεργασίας των Δήμων Κόνιτσας - Ζαγορίου - Πωγωνίου για την ανάπτυξη ορεινού τουρισμού	☐	
Δράσεις διαπεριφερειακής συνεργασίας με περιφέρειες Δυτικής και Στερεάς Ελλάδας, για την ανάπτυξη ήπιου εναλλακτικού τουρισμού στο Δήμο Γεωργίου Καραϊσκάκη (ευρύτερη ζώνη των Αγράφων)	☐	
Δράσεις προώθησης αγροτουριστικών δραστηριοτήτων στο Δήμο Σουλίου και στο δυτικό τμήμα του Δ. Δωδώνης (Δ.Ε. Δερβιζιάνων - Λάκκας Σουλίου και Σελλών).	☐	☐
Δημιουργία παρατηρητηρίου τουριστικών πόρων Ηπείρου	☐	☐
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ		
Δικτύωση σημαντικών αρχαιολογικών χώρων της Ηπείρου	☐	
Ανάδειξη και αξιοποίηση πολιτιστικών πόλων έλξης επισκεπτών που είναι διασκορπισμένοι στην ύπαιθρο και συνδέονται με τουριστικές διαδρομές και τοπία φυσικού κάλους (Ζαγόρια, Κασσώπη, Τζουμέρκα πέτρινα γεφύρια κλπ).	☐	
Ανάδειξη και αξιοποίηση υπερτοπικής σημασίας πόλων έλξης επισκεπτών (π.χ. Δωδώνη, Νικόπολη, Αρχαία Αμβρακία).	☐	☐
Ανάδειξη και αξιοποίηση ιστορικών κέντρων και μνημείων στα αστικά κέντρα της Περιφέρειας (π.χ. Ιωάννινα, Άρτα).	☐	☐
Δράσεις προβολής πολιτιστικής παράδοσης (παραδοσιακές παραγωγικές δραστηριότητες, τοπική γαστρονομία, λαϊκή παράδοση κλπ)	☐	☐
Δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου Νικόπολης	☐	
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
Ύδρευση τουριστικών οικισμών παράκτιου μετώπου	☐	
Ύδρευση Πρέβεζας - Άρτας - Λευκάδας	☐	
Ολοκλήρωση έργων ύδρευσης οικισμών (έργα -γέφυρες)	☐	
Αποχέτευση οικισμών παράκτιου μετώπου	☐	
Αποχέτευση οικισμών Αμβρακικού	☐	
Αποχέτευση Ιωαννίνων και λοιπών παραλίμνιων οικισμών Παμβώτιδας		
Αποχέτευση λοιπών οικισμών που βαρύνουν ευαίσθητους υδάτινους αποδέκτες	☐	
Οριοθέτηση του ποταμού Άραχθου με τα έργα διευθέτησής του και την εξασφάλιση πλήρους προσβασιμότητας εκατέρωθεν αυτού	☐	
Ολοκλήρωση ΠΕΣΔΑ	☐	
Δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης (monitoring), προστασίας και αξιοποίησης των φυσικών πόρων και οικισμών.	☐	
Εκπόνηση και εφαρμογή διαχειριστικών σχεδίων για τις ζώνες τοπίου και τις λοιπές προστατευόμενες περιοχές.	☐	
Εκπόνηση και εφαρμογή διαχειριστικών σχεδίων για την προστασία και αξιοποίηση των δασών της Ηπείρου	☐	
Αναπλάσεις εισόδων αστικών κέντρων (Ιωάννινα, Άρτα, Πρέβεζα, Ηγουμενίτσα)	☐	
Περιβαλλοντική αποκατάσταση – αξιοποίηση ανενεργών λατομικών περιοχών		
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
Αναβάθμιση υποδομών και εξοπλισμού Πανεπιστημίου Ιωαννίνων	☐	
Αναβάθμιση και ολοκλήρωση υποδομών του ΤΕΙ Ηπείρου	☐	

Πίνακας 10: Πρόγραμμα Δράσης		
ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	Μεσοπρόθεσμα	Μακροπρόθεσμα
Συμπλήρωση υποδομών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Λύκειο στους Δήμους Ζαγορίων και Δωδώνης)	☐	
Ειδικό Σχολείο Άρτας, Μουσικό Σχολείο και το 5° Γυμνάσιο Άρτας	☐	
ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ		
Αναβάθμιση υποδομών νοσοκομειακής περίθαλψης Ιωαννίνων	☐	
Αναβάθμιση των υποδομών του Γενικού Νοσοκομείου Άρτας και προώθηση της συνεργασίας του με το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων	☐	
Συμπλήρωση υποδομών πρωτοβάθμιας περίθαλψης (Κέντρα Υγείας Δήμων Ζαγορίων, Ζίτσας, Ν. Σκουφά)	☐	
ΕΝΕΡΓΕΙΑ - ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ		
Σύνδεση Ηπείρου με αγωγό TAP (υπό διερεύνηση)		☐
Αξιοποίηση γεωθερμικού πεδίου Συκεών Άρτας (θέρμανση θερμοκηπίων, ιχθυοκαλλιέργεια, αντιπαγετική προστασία, κάλυψη θερμικών αναγκών πτηνοτροφικών μονάδων, θέρμανση οικισμών κ.α.)		☐
Χωροθέτηση εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας από βιομάζα ή βιοαέριο στα ΧΥΤΑ Παραμυθιάς και Βλαχέρνας (Ειδικό Πλαίσιο),		☐
Ολοκλήρωση της κατασκευής του ΥΗΣ της ΔΕΗ Μετσοβίτικος – ΙΙ στην Άρτα	☐	
Συμπλήρωση ευρυζωνικών δικτύων στις έδρες των Καλλικρατικών Δήμων	☐	
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΜΕΛΕΤΕΣ		
Χωρικές ρυθμίσεις οργάνωσης και προστασίας περιοχών παραγωγής επώνυμων αγροτικών προϊόντων περιφέρειας Ηπείρου	☐	
Χωροταξική μελέτη τουριστικής ανάπτυξης μεγα-Περιφέρειας Αδριατικής - Ιονίου	☐	
Χωροταξική οργάνωση δραστηριοτήτων ορεινού τουρισμού στη Πίνδο	☐	
Χωροταξικό - αναπτυξιακό παρατηρητήριο Ηπείρου	☐	
Μελέτη βοσκοϊκανότητας για τις περιοχές Ματσούκι, Μελισσουργούς και Θεοδώριανα των Δήμων Βορείων και Κεντρικών Τζουμέρκων	☐	
ΠΕΧΠ Εγνατίας	☐	
ΠΕΧΠ Δυτικού άξονα	☐	
ΠΕΧΠ παραμεθόριας ζώνης Ηπείρου	☐	
ΠΕΧΠ Αμβρακικού	☐	
Επεξεργασία ειδικών δορυφορικών δεδομένων για την χωρική καταγραφή και την ποσοτική και ποιοτική εκτίμηση των φυσικών διαθεσίμων. (Δυνατότητα εξειδίκευσης σε ανάλυση Καταλληλότητας - Ικανότητας για την εφαρμογή χωρικών πολιτικών).	☐	
Μελέτες ΓΠΣ / ΣΧΟΟΑΠ (ολοκλήρωση), μελέτες ΤΧΣ, ΕΧΣ	☐	
Μελέτες ΣΟΑΠ (Ιωάννινα, Μέτσοβο, Κόνιτσα, Δωδώνη)	☐	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Άρθρο 17
Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος

1. Κατά το σχεδιασμό των έργων και δράσεων που αφορούν την υλοποίηση του Σχεδίου, να λαμβάνονται υπόψη:

1.1. Η διασφάλιση, κατά το δυνατόν, των φυσικών διεργασιών, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και η εξέλιξη των οικοσυστημάτων καθώς και η διατήρηση της ποικιλομορφίας, ιδιαιτερότητας ή μοναδικότητάς τους.

1.2. Η απορρέουσα από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία υποχρέωση της χώρας για την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας (διατήρηση και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, των οικοτόπων και των πληθυσμών των ειδών).

1.3. Η αρχή της πρόληψης.

1.4. Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί των θεσμοθετημένων γενικών και ειδικών χωροταξικών σχεδίων, όπως εκάστοτε ισχύουν.

1.5. Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί που επι-

βάλλονται από τα Προεδρικά Διατάγματα (π.δ.) του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 του ν. 3937/2011 (Α' 60/2011) και ισχύει, που εκδίδονται επί τη βάσει των συμπερασμάτων των προς εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ).

2. Το Σχέδιο πρέπει να προσαρμόζεται στις προβλέψεις των εκάστοτε εν ισχύ σχεδίων και προγραμμάτων με αυξημένη ισχύ έναντι αυτού σε περιπτώσεις διαφοροποίησής του.

3. Για την υλοποίηση των έργων και δράσεων που αφορούν το Σχέδιο σε προστατευόμενες περιοχές, όπως περιοχές του δικτύου Natura 2000, στο στάδιο της τελικής αξιολόγησης των προτάσεων να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

3.1. Τα οικολογικά χαρακτηριστικά της εκάστοτε περιοχής και η συμβατότητα των στόχων διατήρησης και διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών με τα προτεινόμενα έργα ή δράσεις του Σχεδίου.

3.2. Οι όροι και περιορισμοί που προβλέπονται από τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις προστασίας και διαχείρισης.

4. Για την προστασία της βιοποικιλότητας, των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας να τηρούνται τα ακόλουθα:

4.1. Στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του Σχεδίου να ενσωματωθούν κατάλληλα κριτήρια επιλογής προτάσεων οι οποίες να περιλαμβάνουν σαφείς απαιτήσεις ως προς τη συμβατότητα της αξιολογούμενης πρότασης με την διατήρηση της βιοποικιλότητας στην περιοχή ανάπτυξής της. Επίσης να δίνεται προτεραιότητα στην προώθηση εκείνων των δράσεων που ενισχύουν της προστασία και ανάδειξη φυσικών ενδιαιτημάτων.

4.2. Ιδιαίτερη προσοχή να δίνεται στην ελαχιστοποίηση της κατάληψης αδόμητου χώρου για την επέκταση ή ανάπτυξη νέων οικιστικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων, η οποία θα πρέπει να γίνεται κατόπιν επαρκούς τεκμηρίωσης και με συνεκτίμηση των χωρικών και περιβαλλοντικών δεδομένων σε επίπεδο Χωρικής Ενότητας και Δήμου.

4.3. Εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών σε έργα και δραστηριότητες προκειμένου να ελαχιστοποιείται η προκαλούμενη περιβαλλοντική υποβάθμιση.

4.4. Εφαρμογή συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.

4.5. Οι όροι και περιορισμοί που απορρέουν τόσο από την εθνική νομοθεσία όσο και από την νομοθεσία της ευρωπαϊκής ένωσης για την προστασία των περιοχών του δικτύου Natura 2000.

4.6. Να αξιοποιείται η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων του Σχεδίου για την αποφυγή ή κατά το δυνατόν μείωση επιπτώσεων σε φυσικές περιοχές, περιοχές του δικτύου Natura 2000 και βιοτόπους.

5. Στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων και δράσεων του Σχεδίου να ενσωματώνονται κατευθύνσεις προσαρμοσμένες στην αντιμετώπιση και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και να τηρούνται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

5.1. Οποιεσδήποτε εγκαταστάσεις ΑΠΕ υλοποιηθούν στην περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου (αιολικά συστήματα, φωτοβολταϊκά συστήματα, ΜΥΗΕ, αξιοποίηση γεωθερμίας, αξιοποίηση βιομάζας) να υπόκειται στους κανόνες, τους όρους και τους περιορισμούς του ισχύοντος Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

5.2. Κατά την ανάπτυξη αιολικών συστημάτων (μεμονωμένων ή σε συστοιχίες) προς παραγωγή ενέργειας να λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την αξιολόγηση των επιπτώσεων στο τοπίο.

6. Για την προστασία των εδαφών σε προστατευόμενες ή μη περιοχές και την αποφυγή απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους, ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:

6.1. Στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, καθώς και κατά την υλοποίηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση μεμονωμένων έργων, να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή της επιβάρυνσης του εδάφους, ιδιαίτερα στις περιοχές των αναπτυξιακών πόλων του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.

6.2. Η χωροθέτηση των έργων και δραστηριοτήτων που θα προκύψουν από την εφαρμογή του Σχεδίου να πραγματοποιείται κατά προτεραιότητα σε ειδικά θεσμοθετημένες περιοχές, αντί φυσικών ή αγροτικών περιοχών γης υψηλής παραγωγικότητας.

Ειδικά, κατά την επιλογή θέσεων για την εγκατάσταση νέων βιομηχανικών μονάδων, πρέπει ως προτεραιότητα να εξετάζεται η δυνατότητα εγκατάστασης σε οργανωμένους και θεσμοθετημένους χώρους ειδικής χρήσεως όπως Επιχειρηματικά Πάρκα προκειμένου να περιορίζεται σε μικρότερη γεωγραφική ζώνη ο κίνδυνος από πιθανά ατυχήματα και η διασπορά ρύπων.

6.3. Για τις προβλεπόμενες στο Σχέδιο χρήσεις, όπως οικιστικές, βιοτεχνικές-βιομηχανικές και τουριστικές, κατά την χωροθέτησή τους να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να αποφεύγονται οποιουδήποτε είδους αστοχίες όπως ερπυσμός, πτώση βράχων, απόπλυση ή διαρροή εδαφών λόγω υλοποίησης των προβλεπόμενων από τις ως άνω χρήσεις έργων ή δραστηριοτήτων.

6.4. Για την άρση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων σε τοπικό επίπεδο από τα επιμέρους έργα /δραστηριότητες επιβάλλεται η λήψη των κατάλληλων μέτρων μέσω της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, καθώς και κατά την υλοποίηση επιμέρους έργων.

7. Για τα θέματα που αφορούν στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων:

7.1. Οι δράσεις του Σχεδίου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων να προωθούνται κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και τον αντίστοιχο Περιφερειακό Σχεδιασμό. Να ενθαρρύνονται κατά το δυνατόν παρεμβάσεις ανάκτησης, ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης των αποβλήτων.

7.2. Να προωθούνται έργα, δράσεις και παρεμβάσεις που ενθαρρύνουν την χρήση καθαρών τεχνολογιών, πρακτικών μείωσης αποβλήτων και αποφυγής διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων, ελαιωδών ουσιών, αλάτων, ή άλλων ρύπων στο έδαφος.

7.3. Για την συνολική διαχείριση των αποβλήτων, έτσι όπως αυτά ορίζονται στην Οδηγία Πλαίσιο 2008/98/ΕΚ «για τα απόβλητα» και στον ν. 4042/2012, να λαμβάνεται υπόψη και το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων της Περιφέρειας Ηπείρου.

7.4. Να εφαρμόζονται και προωθούνται προς υλοποίηση κατά προτεραιότητα τα προβλεπόμενα από το Ειδικό Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων .

8. Για την περιβαλλοντικά ασφαλή διαχείριση των υγρών αποβλήτων:

8.1. Να προωθηθεί κατά προτεραιότητα η προβλεπόμενη αποπεράτωση και άμεση λειτουργία όλων των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και της κοινής υπουργικής απόφασης 5673/400/1997 (ΦΕΚ Β' 192/1997)

8.2. Να εκπονηθεί σχέδιο εναλλακτικών επιλογών ανάπτυξης υποδομών διαχείρισης των αστικών λυμάτων για οικισμούς < 2.000 κατοίκων. Να προωθηθεί κατά προτεραιότητα η ολοκλήρωση των δικτύων αποχέτευσης όλων των οικισμών, η κατάργηση των βόθρων κ.λπ.

8.3. Να προωθηθούν κατάλληλα έργα/ δράσεις με στόχο την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης 145116/2011 (ΦΕΚ Β' 354/2011), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την υπουργική απόφαση 191002/2013 (ΦΕΚ Β' 2220/2013).

9. Για την προστασία και αξιοποίηση του δασικού πλούτου, να ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:

9.1. Η αξιοποίηση - εκμετάλλευση του δασικού αποθέματος θα πρέπει να στηρίζεται στις προβλέψεις των διαχειριστικών μελετών σύμφωνα με τις νέες προδιαγραφές του ΥΠΕΝ, αλλά και με τα οριζόμενα στην Εθνική Στρατηγική για τα Δάση.

9.2. Στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου να λαμβάνεται μέριμνα για την μικρότερη δυνατή επέμβαση στα δάση και στις δασικές εκτάσεις και να συντάσσονται ειδικές μελέτες αποκατάστασης του περιβάλλοντος.

9.3. Να ολοκληρωθεί η κατάρτιση, ανάρτηση και ολική κύρωση των δασικών χαρτών, με στόχο την πληρέστερη εφαρμογή του χωροταξικού σχεδιασμού, ώστε να αποσαφηνίζεται το πλαίσιο χωροθέτησης έργων και δραστηριοτήτων.

9.4. Να προωθηθεί η σύνταξη και εφαρμογή των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης ώστε να ρυθμίζεται ορθολογικά η βόσκηση στα δασικά οικοσυστήματα και να προσδιορίζεται το μέγεθος του πληθυσμού των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων εκτατικής μορφής.

9.5. Σε περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων προς υλοποίηση σε περιοχές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας, και ασχέτως των προβλεπόμενων από το Σχέδιο χρήσεων για την περιοχή υλοποίησής τους, θα πρέπει είτε να γίνει προσαρμογή αυτών στις προβλέψεις της δασικής νομοθεσίας, είτε να επιτραπεί η υλοποίησή τους κατόπιν τήρησης των προβλεπόμενων από τη δασική νομοθεσία διαδικασιών.

10. Για την προστασία της Αγροτικής Γη Υψηλής Παραγωγικότητας στην περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου, να εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

10.1. Η Αγροτική Γη και ιδιαίτερα η Αγροτική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας (ΑΓΥΠ) πρέπει να προστατεύεται και να διαφυλάσσεται εξυπηρετώντας την αγροτική εκμετάλλευση όπως αυτή ορίζεται στο ν. 3874/2010 όπως ισχύει, αποκλείοντας την αλλαγή χρήσης της παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις μη δυνάμενες να καλυφθούν κατά άλλον τρόπο.

10.2. Οι δραστηριότητες που επιτρέπεται να χωροθετηθούν σε ΑΓΥΠ είναι αυτές που συνάδουν με τον χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης (όπως αυτή ορίζεται στον ν. 3874/2010 (ΦΕΚ Α' 151/06.09.2010)) καθώς και ορισμένες μορφές ΑΠΕ (Άρθρο 39 του ν. 4062/2012 και Άρθρο 8 του ν. 4203/2013).

10.3. Ο καθορισμός των γεωγραφικών ορίων των ΑΓΥΠ γίνεται με έκδοση Κοινής Απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατόπιν εισήγησης των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων. Μέχρι την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης αυτής ο χαρακτηρισμός γίνεται από τις αρμόδιες ΠΕΧΩΠ των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής.

10.4. Να προωθηθεί η οργάνωση της βιομηχανικής δραστηριότητας σε ειδικά ελεγχόμενες ζώνες, με σταδιακή μετεγκατάσταση και των λοιπών διάσπαρτων βιοτεχνικών και βιομηχανικών μονάδων, μέσης και χαμηλής όχλησης, ώστε να ανασχεθεί η αλλοίωση των γεωργικών περιοχών.

11. Για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

11.1. Για τα όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα του πεδίου εφαρμογής του Σχεδίου καθώς και εκείνων που επηρεάζουν αυτό, οποιοδήποτε έργο αξιοποίησης υδατικών πόρων συμπεριλαμβανομένων και των μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος θα πρέπει να είναι συμβατό με τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης των Υδατικών Πόρων Λεκανών Απορροής.

11.2. Τα έργα, δράσεις του Σχεδίου να εναρμονίζονται με το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (Β' 2684/2018), σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ και της κοινής υπουργικής απόφασης Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010.

11.3. Προτεραιότητα στις δράσεις/κατευθύνσεις/ έργα του Σχεδίου να δίνεται σε εκείνες που αφορούν στην κάλυψη των υδρευτικών αναγκών του πληθυσμού, όπου εντοπίζονται προβλήματα επάρκειας και ποιότητας.. Επιπλέον θα πρέπει να διασφαλίζονται οι απαιτούμενες ποσότητες αρδευτικού νερού για τη λειτουργία των υφιστάμενων και προγραμματισμένων συλλογικών συστημάτων άρδευσης, και άλλων παραγωγικών αναγκών σε νερό.

11.4. Ο έλεγχος της συμβατότητας των έργων και δράσεων του ΠΧΠ με τα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών και με το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας θα γίνεται, πριν την έγκριση ένταξης των δράσεων/έργων του ΠΧΠ, από την αρμόδια Δ/νση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

11.5. Κατά τον σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων στην περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου να λαμβάνονται υπόψη ο ενιαίος χαρακτήρας των ρεμάτων, η κατά το δυνατόν προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή τους ως φυσικό στοιχείο μέσα στους οικισμούς/πόλεις.

11.6. Να παρακολουθούνται τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων της Περιφέρειας.

12. Για την αξιοποίηση και προστασία των ορυκτών πόρων στην περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου, να τηρούνται τα ακόλουθα:

12.1. Να προταθεί ο καθορισμός ειδικών ζωνών εκμετάλλευσης ορυκτών πόρων για την ορθολογικότερη εκμετάλλευση και την οικονομία των κοιτασμάτων με παράλληλη προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

12.2. Να καθορίζεται για κάθε ζώνη η μέγιστη δυνατή χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης.

12.3. Να αξιοποιείται η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων έρευνας και εκμετάλλευσης ορυκτών πρώτων υλών.

12.4. Να προτείνεται ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός και η εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών των μονάδων παραγωγικής αξιοποίησης των ορυκτών πρώτων υλών με στόχο τη βελτίωση των αποδόσεων, την προστασία των πόρων, τη μείωση των επιπτώσεων στους αποδέκτες και την εν γένει επίτευξη βιώσιμων συνθηκών αναπαραγωγής σε οικονομικούς - κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς όρους.

12.5. Εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ορυκτών πόρων πρωτίστως με την αξιοποίηση και βελτίωση του υφιστάμενου οδικού δικτύου.

13. Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, να διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι οι δράσεις του Σχεδίου δε θα ενέχουν κινδύνους για την υποβάθμιση θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, θα πρέπει στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του , να ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:

13.1. Να λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του ν. 3028/2002 (Α' 153/2002) «Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», και σε περίπτωση χρηματοδότησης έργων ή/ και δραστηριοτήτων από Κοινοτικούς πόρους, οι διατάξεις του ν. 3840/2010 (Α' 53/2010) «Αποκέντρωση, απλοποίηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007 - 2013 και άλλες διατάξεις».

13.2. Η πραγματοποίηση έργων και η άσκηση δραστηριοτήτων να γίνεται κατόπιν έγκρισης από τα αρμόδια Όργανα και Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ σε συμμόρφωση με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του ν. 3028/2002 (Α' 153/2002) «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

13.3. Να αποφεύγεται η εγκατάσταση μη συμβατών έργων και δραστηριοτήτων εντός οριοθετημένων και θεσμοθετημένων περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος εκτός αν υπάρχει η σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπ. Πολιτισμού και Αθλητισμού.

13.4. Να αξιοποιούνται οι δυνατότητες που παρέχουν οι δράσεις του Σχεδίου για την ανάδειξη και προστασία περιοχών και μνημείων πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Καθ' ύλην αρμόδιες για την προστασία, διαχείριση καθώς και για την εκπόνηση και εφαρμογή μελετών ανάδειξης μνημείων και αρχαιολογικών χώρων παραμένουν οι αρμόδιες Περιφερειακές και Ειδικές Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπ. Πολιτισμού και Αθλητισμού (π.δ. 104/27.8.2014) κατόπιν έγκρισης της Κεντρικής Υπηρεσίας σε συνεργασία κατά περίπτωση με λοιπούς φορείς.

13.5. Οι αποστάσεις από αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, ιστορικούς τόπους κ.λπ., ως κριτήρια αποκλεισμού περιοχών για την υποδοχή έργων ή δραστηριοτήτων από την εφαρμογή του Σχεδίου, εξετάζονται κατά περίπτωση και σε συνδυασμό με την παράμετρο της οπτικής επαφής και την ενδεχόμενη υποβάθμιση περιοχών του πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού περιβάλλοντος , από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού κατά την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των αντίστοιχων έργων και δραστηριοτήτων.

14. Για την προστασία του τοπίου, να τηρούνται τα ακόλουθα:

14.1. Στις μελέτες διαχείρισης και αποκατάστασης τοπίων δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα σε όλες τις παραμέτρους του φυσικού περιβάλλοντος μέσω της ενεργοποίησης των μηχανισμών του ν. 3937/2011 για τη Βιοποικιλότητα.

14.2. Για τα έργα και δραστηριότητες που θα προκύψουν από την υλοποίηση του Σχεδίου, να λαμβάνονται μέτρα αποκατάστασης του τοπίου, όπου αυτό απαιτείται.

14.3. Για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στο τοπίο από την υλοποίηση έργων και δραστηριοτήτων, να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα όπως διαφοροποίηση σχεδιασμού και τεχνικών στοιχείων του έργου καθώς και αποκατάστασης του τοπίου, μέσω κατάλληλων παρεμβάσεων κατά την υλοποίηση αυτών

14.4. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δράσεων του Σχεδίου, να διασφαλίζεται κατά το δυνατόν το τοπίο και οι συνιστώσες που το απαρτίζουν.

14.5. Να γίνει αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της Μελέτης Τοπίου που συντάχθηκε στο πλαίσιο της αναθεώρησης του ΠΠΧΣΑΑ.

15. Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας θα πρέπει:

15.1. Να εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές σε έργα και δραστηριότητες για να ελαχιστοποιηθεί η προκαλούμενη περιβαλλοντική όχληση από την παραγωγή κάθε είδους αποβλήτων.

15.2. Να εφαρμόζεται σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

15.3. Να εφαρμόζονται προγράμματα διαχείρισης ρίσκου.

15.4. Να εκπονηθούν προγράμματα για την πρόληψη και τη διαχείριση ατυχημάτων.

15.5. Να γίνεται κοινωνικός διάλογος προκειμένου να υπάρξει η μέγιστη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

15.6. Να αντιμετωπισθούν οι κατολισθήσεις των οικισμών και σε περιοχές με κίνδυνο καταστροφής υποδομών και παραγωγικών μέσων.

15.7. Να λαμβάνονται όλα τα μέτρα και οι δράσεις για την προστασία του κοινού από την έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες και στο θόρυβο πάνω από τα θεσμοθετημένα όρια.

16. Για τα θέματα που αφορούν στην μεταφορική Υποδομή και Λοιπή Τεχνική Υποδομή στη περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου

16.1. Προωθείται όπου απαιτείται η συμπλήρωση του οδικού δικτύου βάσει των στόχων του Σχεδίου με τη βέλτιστη αξιοποίηση και ορθολογική διαχείριση της υφιστάμενης οδικής υποδομής καθώς και με την ανάπτυξη νέων υπεραστικών οδικών συνδέσεων.

16.2. Με γνώμονα την περιβαλλοντική και αισθητική προστασία, τη διατήρηση του τοπίου και του φυσικού περιβάλλοντος καθώς και των ιδιαίτερων οικοσυστημάτων της περιοχής του Σχεδίου, να λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις από τα οδικά έργα

16.3. Κατά τη βελτίωση των υφιστάμενων ή τη δημιουργία νέων χαράξεων απαιτείται η συνεκτίμηση στοιχείων τεχνικοοικονομικής εφικτότητας, τεχνικών προβλέψεων αντιμετώπισης της πιθανής αποκοπής οικοσυστημάτων, προστασίας της γεωργικής γης και αντιμετώπισης οχλήσεων θορύβου.

17. Να υλοποιηθούν οι περιβαλλοντικοί στρατηγικοί στόχων για το λιμενικό σύστημα της χώρας, όπως καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Πολιτική Μεταφορών και την Εθνική Στρατηγική Λιμένων. Συγκεκριμένα:

17.1. Σε σχέση με τις θαλάσσιες μεταφορές, βασικός σκοπός θα πρέπει να είναι η σύζευξη οικονομικών και περιβαλλοντικών στόχων, όπου η ανάπτυξη των θαλάσσιων μεταφορών θα συνυπάρχει αρμονικά με την περιβαλλοντική προστασία και την ορθολογική διαχείριση του θαλάσσιου και παράκτιου χώρου.

17.2. Για τους λιμένες ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι Οδηγίες 2000/59/ΕΚ και 2007/71/ΕΚ οι οποίες ενσωματώθηκαν στο εθνικό δίκαιο με την κοινή υπουργική απόφαση 3418/07/2002 (ΦΕΚ Β' 712/2002), όπως τροποποιήθηκε με την κοινή υπουργική απόφαση 8111.1/41/2009 (ΦΕΚ Β' 412/2009). Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία οι φορείς διαχείρισης των λιμένων οφείλουν να διαθέτουν «σχέδιο παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων».

17.3. Οι λιμένες της Ηπείρου παρουσιάζουν προοπτικές ανάπτυξης και μπορούν να συμβάλλουν ουσιαστικά στην ενίσχυση της θέσης της Περιφέρειας.

18. Ο σχεδιασμός και η χωροθέτηση των έργων και δραστηριοτήτων του Σχεδίου γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις στα υλικά περιουσιακά στοιχεία.

19. Για τις Ειδικές Χωροταξικές Μελέτες Περιοχών Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ), να τηρούνται οι κατευθύνσεις περιβαλλοντικής ένταξης των προτεινόμενων δράσεων, που περιλαμβάνονται στη ΣΜΠΕ.

20. Για τα θέματα που αφορούν στα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ), θα πρέπει στις προτεραιότητες των σχεδίων να περιλαμβάνεται η αύξηση των ανοικτών, ελεύθερων και δημόσιων χώρων, η ανάδειξη του αξιόλογου οικιστικού αποθέματος και της ιστορικής κληρονομιάς, η βιώσιμη κινητικότητα του πληθυσμού και η εκμηδένιση κινδύνων πολιτικής προστασίας.

21. Η υλοποίηση των κατευθύνσεων του Σχεδίου γίνεται μέσω του υποκείμενου σχεδιασμού. Σε αυτό το πλαίσιο είναι αναγκαία η προώθηση - ολοκλήρωση των ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ και των Πολεοδομικών Μελετών, καθώς και η αναθεώρηση των υφιστάμενων ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ και πολεοδομικών μελετών.

22. Στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, είναι αναγκαία η άμεση προώθηση των διαδικασιών για τον καθορισμό και την οριοθέτηση των υποδοχέων των διαφόρων παραγωγικών δραστηριοτήτων.

23. Όλα τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που αναφέρονται στην Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), ισχύουν εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Άρθρο 18
Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου

1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα της, προκειμένου μεταξύ άλλων να εντοπιστούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα. Υφιστάμενα προγράμματα παρακολούθησης του περιβάλλοντος δύνανται να ενταχθούν στο σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου, προς αποφυγή διπλού ελέγχου.

2. Η ως άνω παρακολούθηση διεξάγεται μέσω εκθέσεων που εκπονούνται με συχνότητα που επιτρέπει την έγκαιρη λήψη των διορθωτικών μέτρων που τυχόν κριθούν απαραίτητα, και τουλάχιστον ανά πενταετία από το χρόνο έγκρισης του Σχεδίου. Το περιεχόμενο των εκθέσεων αυτών θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

2.1. Η έκθεση παρακολούθησης έχει σκοπό την καταγραφή δεικτών που συνδέονται με τις δράσεις του Σχεδίου και αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες περιβαλλοντικές μεταβολές, όπως οι αναφερόμενοι στη ΣΜΠΕ. Η Αρχή Σχεδιασμού οφείλει να μεριμνά για τη συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών από τους τελικούς αποδέκτες των δράσεων του Σχεδίου. Η έκθεση για κάθε περίοδο μελέτης συντάσσεται, υποβάλλεται και δημοσιοποιείται εντός του πρώτου εξαμήνου της επόμενης περιόδου.

2.2. Η αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των σχετιζόμενων με το περιβάλλον στόχων του Σχεδίου γίνεται με συγκριτική αποτίμηση των στοιχείων των διαδοχικών εκθέσεων. Σκοπός της σύγκρισης των παραπάνω στοιχείων αποτελεί η ποσοτικοποίηση των περιβαλλοντικών μεταβολών που οφείλονται στο υλοποιηθέν τμήμα του Σχεδίου, η σύγκριση με τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ και τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο για το περιβάλλον, καθώς και η διαπίστωση της αναγκαιότητας ή μη ανάληψης διορθωτικών ενεργειών. Σε περίπτωση διαπίστωσης είτε σημαντικών αποκλίσεων από τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ, είτε νέων υποχρεώσεων από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος, προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

3. Οι παράμετροι που θα πρέπει κατ' ελάχιστο να παρακολουθούνται αναφέρονται λεπτομερέστερα στο κεφάλαιο 7.5 της ΣΜΠΕ.

4. Οι αρμόδιες ελεγκτικές περιβαλλοντικές αρχές σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, ελέγχουν την τήρηση των όρων, περιορισμών και κατευθύνσεων που τίθενται στην παρούσα Απόφαση.

Άρθρο 19
Τελικές - Μεταβατικές Διατάξεις

1. Οι τυχόν αντιφάσεις ή αποκλίσεις του παρόντος περιφερειακού χωροταξικού πλαισίου σε σχέση με τα υπερκείμενα εν ισχύ Γενικό και Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια, οι οποίες δεν αποτελούν εξειδικεύσεις/ συμπληρώσεις αυτών, ισχύουν υπό τον όρο ενσωμάτωσης τους στα Πλαίσια.

2. Με τη δημοσίευση της παρούσας καταργείται η υπουργική απόφαση με αριθμό 25301 (Β' 1451/2003).

3. Η παρούσα ισχύει από την ημερομηνία της δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Νοεμβρίου 2018

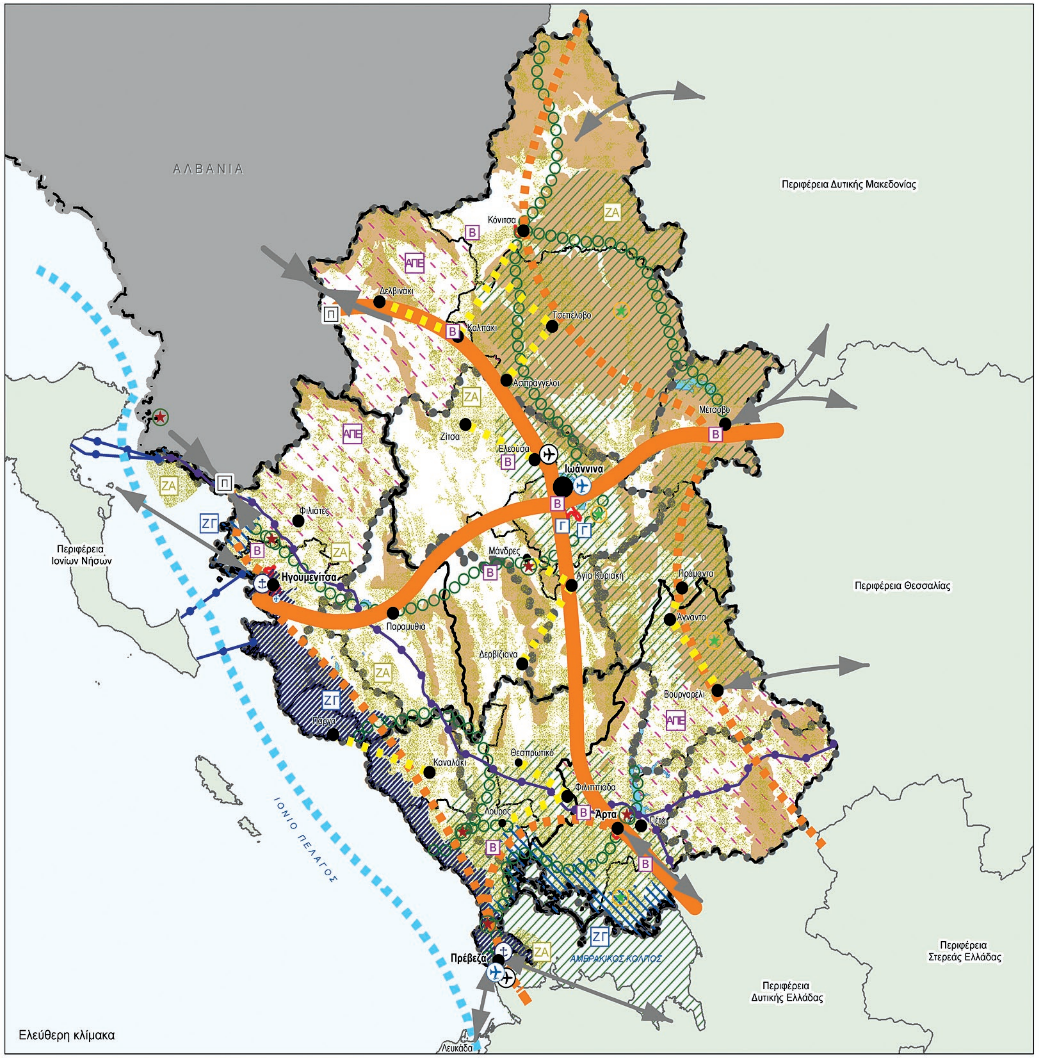
Ο Υπουργός	Αναπληρωτής Υπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ	**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ**

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα, από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε σμίκρυνση κατά ποσοστό 45%

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

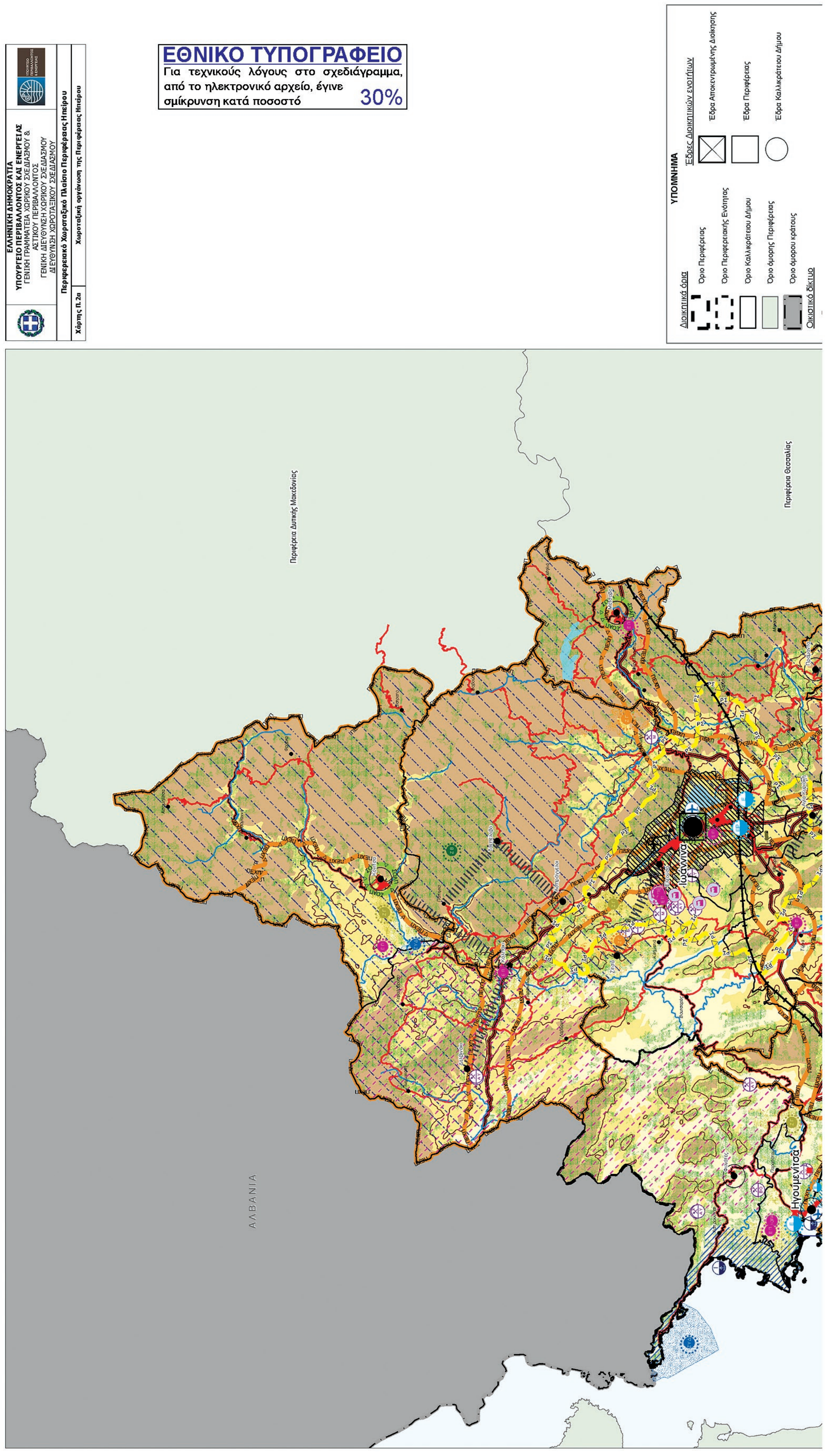
Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Περιφέρειας Ηπείρου

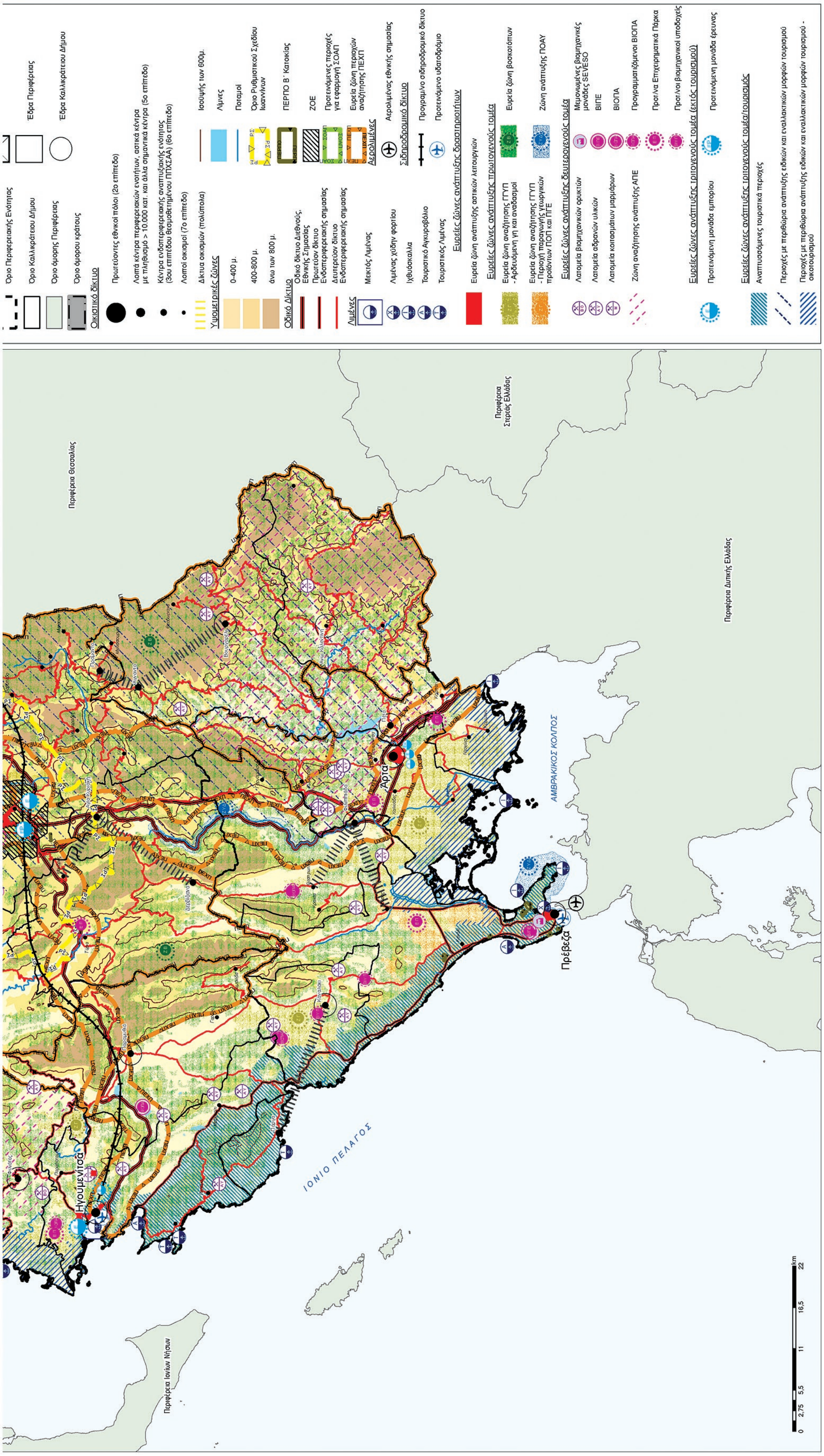
Χάρτης Π.1	**Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης**

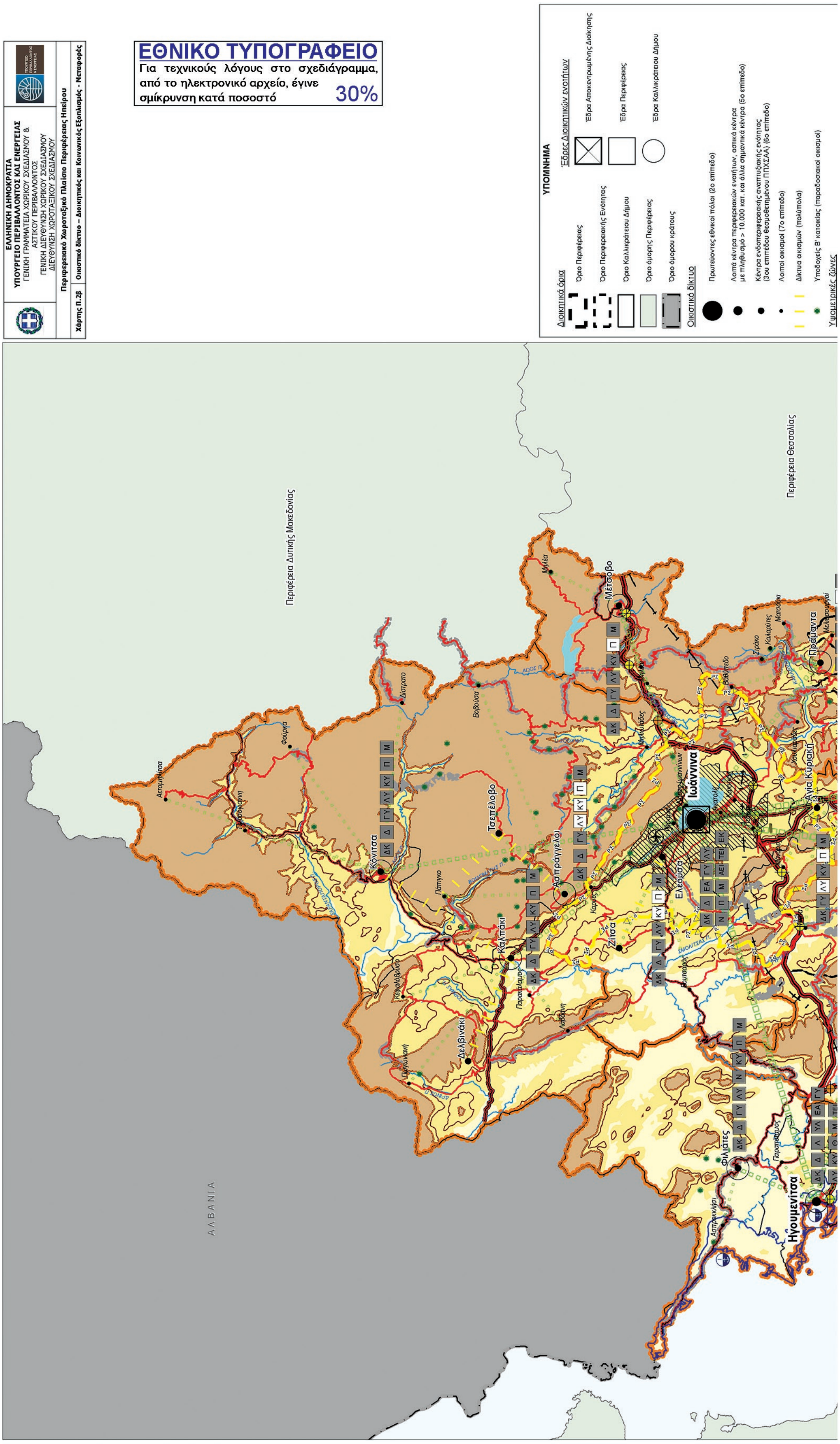
ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα, από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε σμίκρυνση κατά ποσοστό 30%

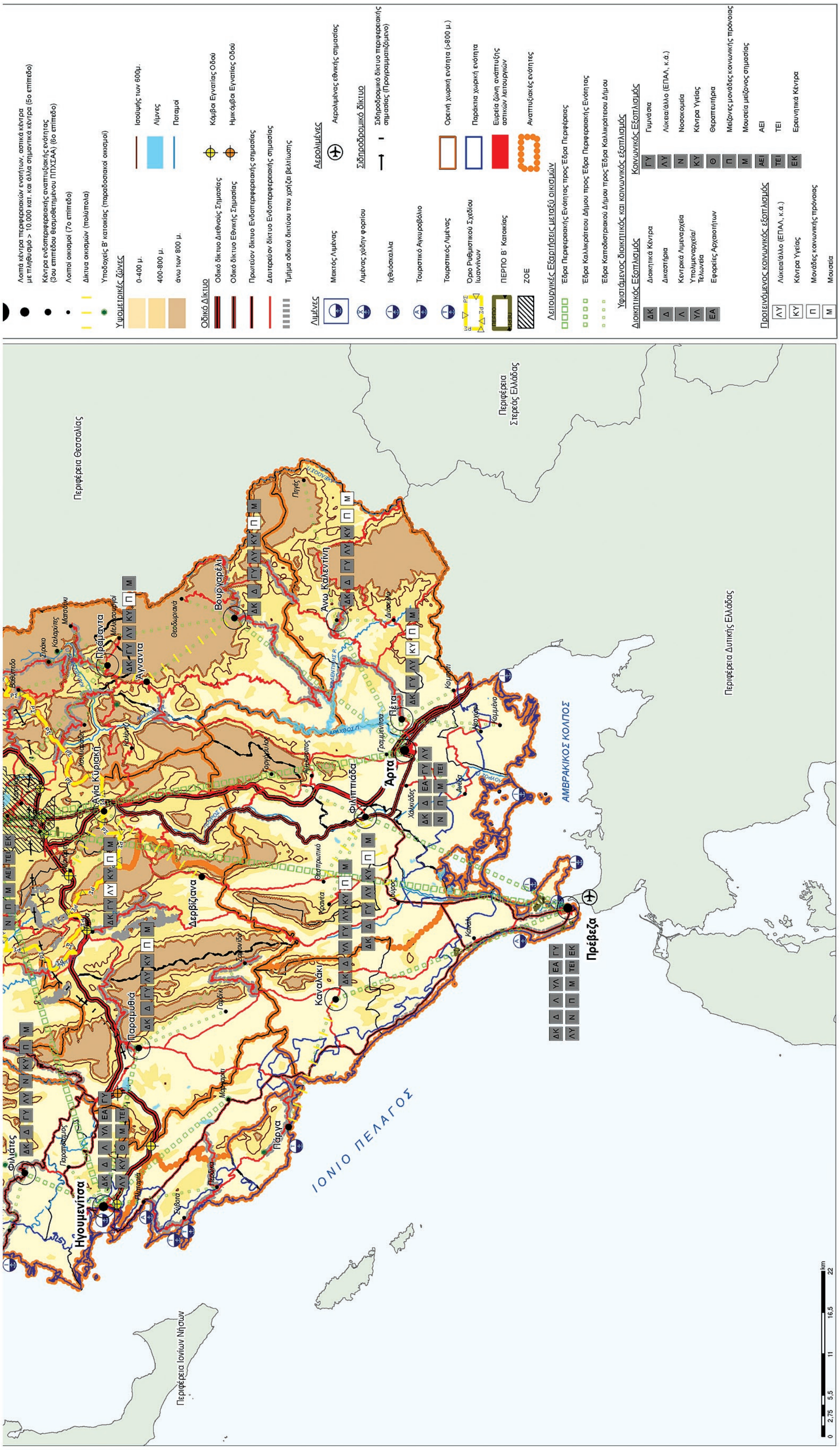

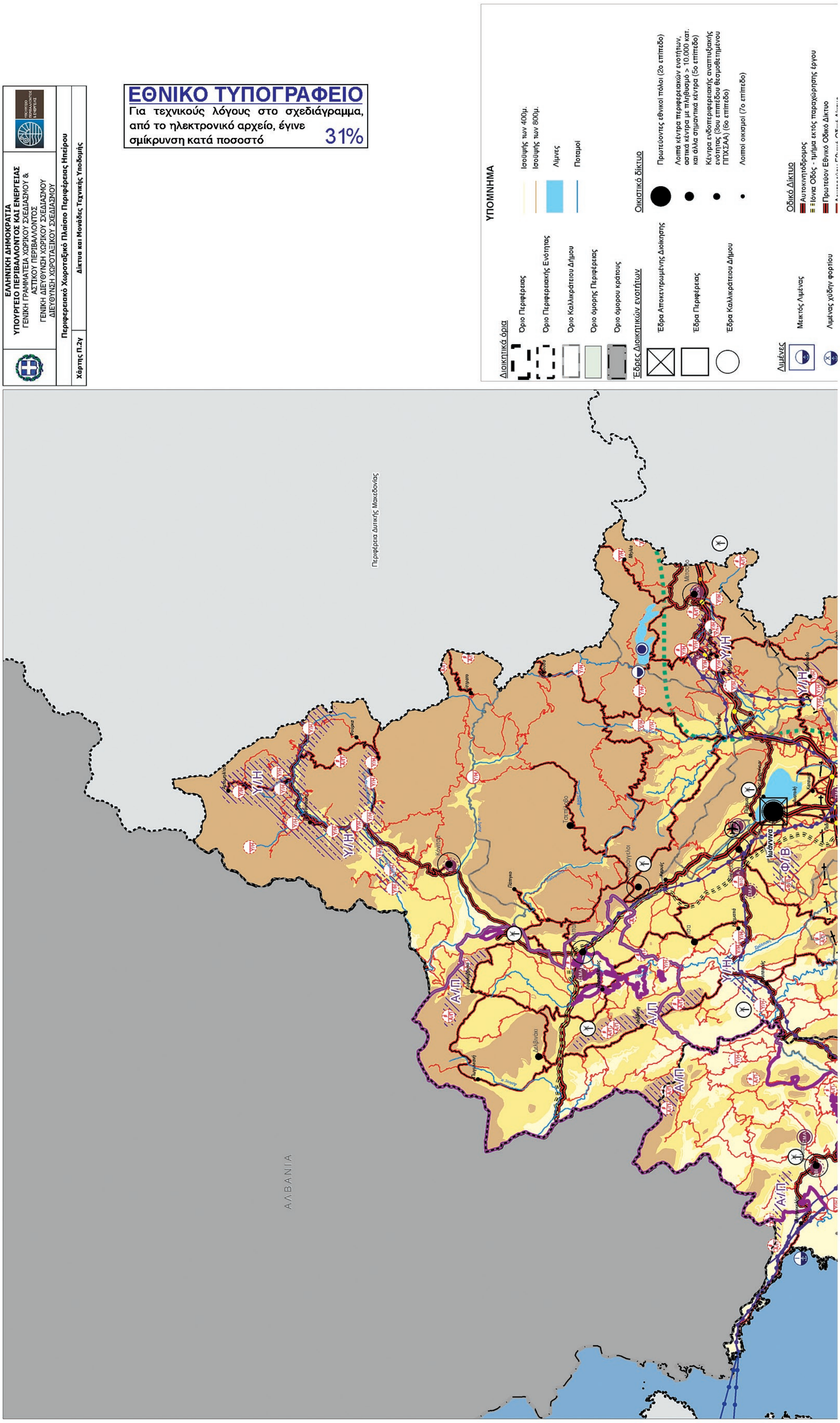
Οικιστικό δίκτυο
Όριο Περιφερειακής Ενότητας
Όριο Καλλικράτειου Δήμου
Όριο όμορης Περιφέρειας
Όριο όμορου κράτους
Έδρα Περιφέρειας
Έδρα Καλλικράτειου Δήμου
Πρωτεύοντες εθνικοί πόλοι (2ο επίπεδο)
Λοιπά κέντρα περιφερειακών ενοτήτων, αστικά κέντρα με πληθυσμό > 10.000 κατ. και άλλα σημαντικά κέντρα (5ο επίπεδο)
Κέντρα ενδοπεριφερειακής αναπτυξιακής ενότητας (3ου επιπέδου θεσμοθετημένου ΠΠΧΣΑΑ) (6ο επίπεδο)
Λοιποί οικισμοί (7ο επίπεδο)
Δίκτυα οικισμών (πολύπολα)
Υψομετρικές ζώνες
0-400 μ.
400-800 μ.
άνω των 800 μ.
Οδικό δίκτυο
Οδικό δίκτυο Διεθνούς, Εθνικής Σημασίας
Πρωτεύον δίκτυο Ενδοπεριφερειακής σημασίας
Δευτερεύον δίκτυο Ενδοπεριφερειακής σημασίας
Λιμένες
Μεικτός Λιμένας
Λιμένας χύδην φορτίου
Ιχθυόσκαλα
Τουριστικό Αγκυροβόλιο
Τουριστικός Λιμένας
Ισοϋψής των 600μ.
Λίμνες
Ποταμοί
Όριο Ρυθμιστικού Σχεδίου Ιωαννίνων
ΠΕΡΠΟ Β' Κατοικίας
ΖΟΕ
Προτεινόμενες περιοχές για εφαρμογή ΣΟΑΠ
Ευρεία ζώνη περιοχών αναζήτησης ΠΕΧΠ
Αερολιμένες
Αερολιμένας εθνικής σημασίας
Σιδηροδρομικό δίκτυο
Προγραμμ/νο σιδηροδρομικό δίκτυο
Προτεινόμενο υδατοδρόμιο
Ευρείες ζώνες ανάπτυξης δραστηριοτήτων
Ευρεία ζώνη ανάπτυξης αστικών λειτουργιών
Ευρείες ζώνες ανάπτυξης πρωτογενούς τομέα
Ευρεία ζώνη αναζήτησης ΓΓΥΠ - Αρδευόμενη γη και αναδασμοί
Ευρεία ζώνη αναζήτησης ΓΓΥΠ - Περιοχή παραγωγής γεωργικών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ
Ευρεία ζώνη βοσκοτόπων
Ζώνη ανάπτυξης ΠΟΑΥ
Ευρείες ζώνες ανάπτυξης δευτερογενούς τομέα
Λατομεία βιομηχανικών ορυκτών
Λατομεία αδρανών υλικών
Λατομεία κοιτασμάτων μαρμάρων
Ζώνη αναζήτησης ανάπτυξης ΑΠΕ
Μεμονωμένες βιομηχανικές μονάδες SEVESO
ΒΙΠΕ
ΒΙΟΠΑ
Προγραμματιζόμενο ΒΙΟΠΑ
Προτ/να Επιχειρηματικά Πάρκα
Προτ/νοι βιομηχανικοί υποδοχείς
Ευρείες ζώνες ανάπτυξης τριτογενούς τομέα (εκτός τουρισμού)
Προτεινόμενη μονάδα εμπορίου
Προτεινόμενη μονάδα έρευνας
Ευρείες ζώνες ανάπτυξης τριτογενούς τομέα/τουρισμός
Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές
Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού
Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού - οικοτουρισμού
Περιφέρεια Θεσσαλίας
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ
Άρτα
Πρέβεζα
Ηγουμενίτσα
ΙΟΝΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
0 2,75 5,5 11 16,5 22 km

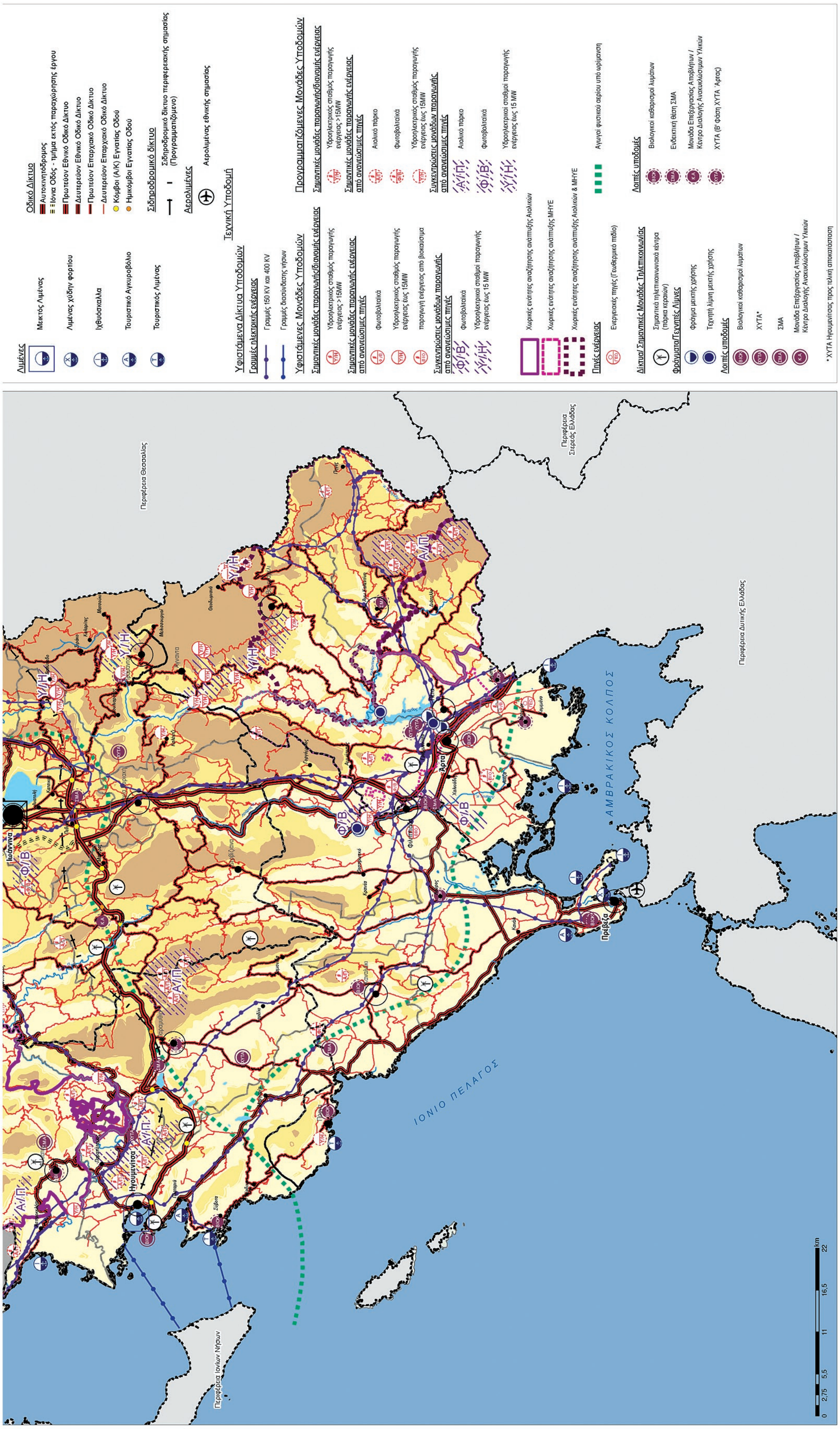
ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα, από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε σμίκρυνση κατά ποσοστό 30%

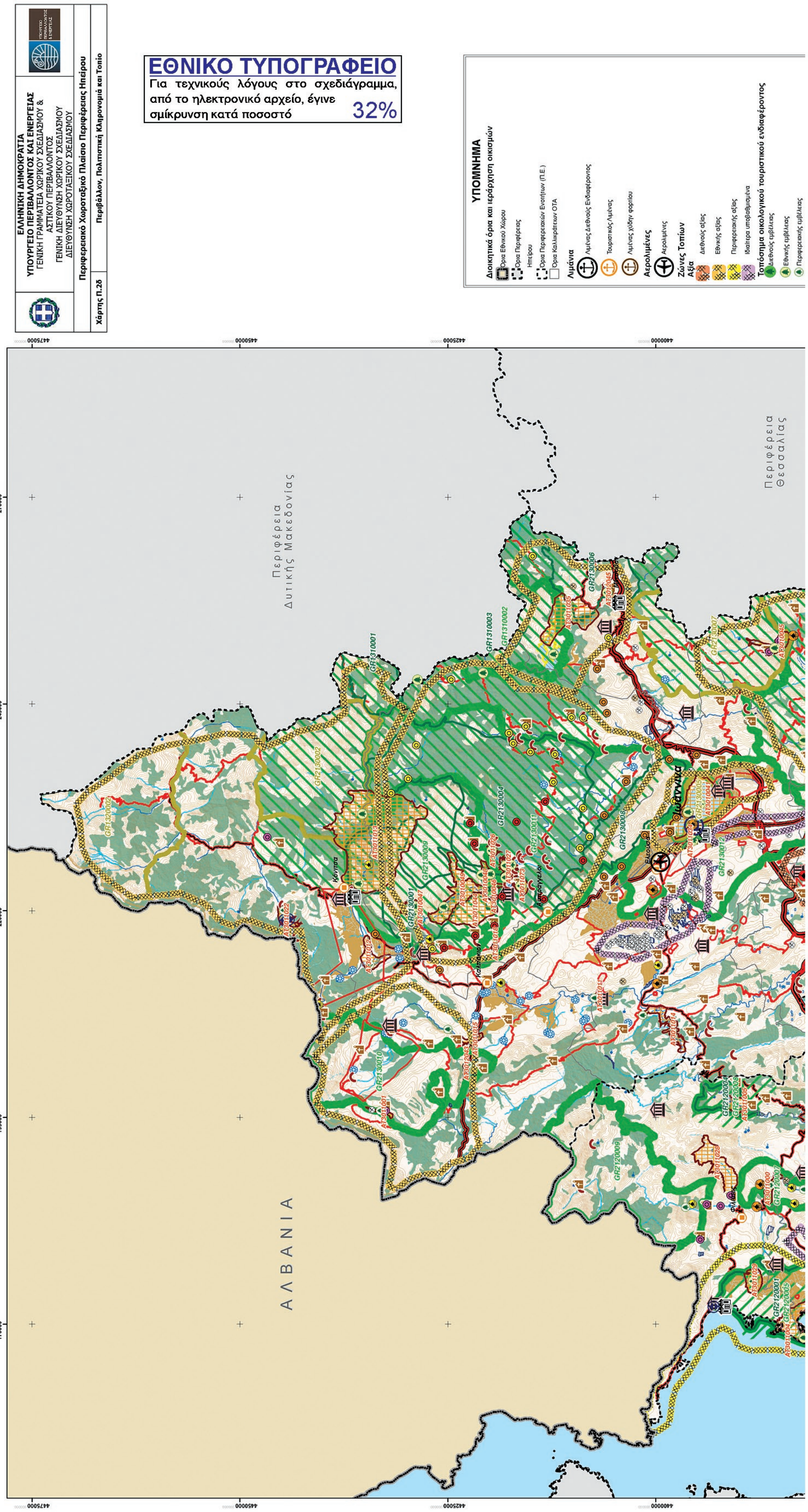

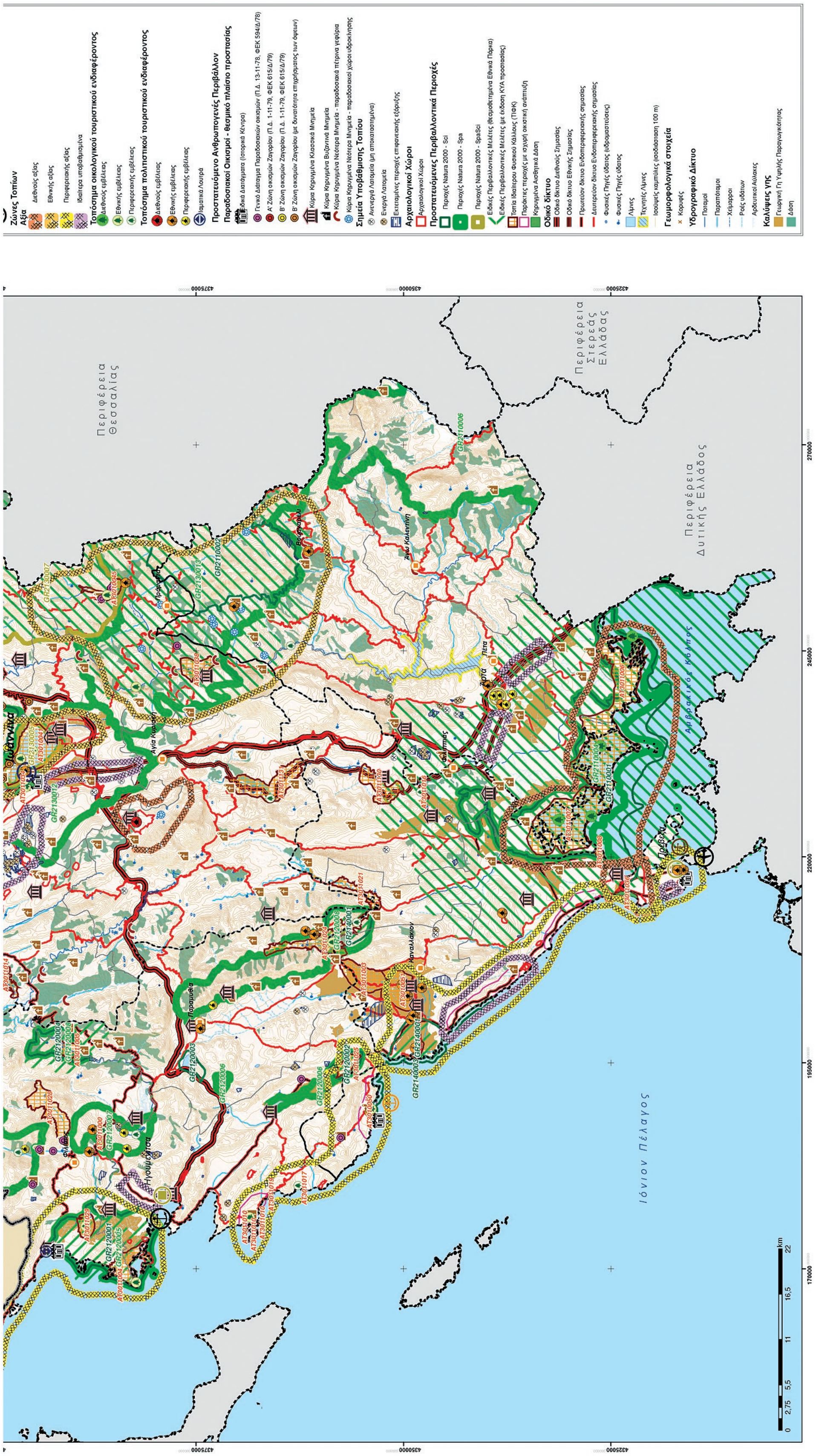

Περιφέρεια Θεσσαλίας
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
ΙΟΝΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ
ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ
Πρέβεζα
Άρτα
Ηγουμενίτσα
Παραμυθιά
Φιλιππιάδα
Πάργα
Καναλάκι
Δερβίζιανα
Φιλιάτες
Αγία Κυριακή
Πράμαντα
Άγναντα
Βουργαρέλι
Άνω Καλεντίνη
Πέτα
Υψομετρικές ζώνες
0-400 μ.
400-800 μ.
άνω των 800 μ.
Ισοϋψής των 600μ.
Λίμνες
Ποταμοί
Οδικό Δίκτυο
Λιμένες
Αερολιμένες
Σιδηροδρομικό δίκτυο
Λειτουργικές Εξαρτήσεις μεταξύ οικισμών
Υφιστάμενος διοικητικός και κοινωνικός εξοπλισμός
Διοικητικός Εξοπλισμός
Κοινωνικός Εξοπλισμός
Προτεινόμενος κοινωνικός εξοπλισμός

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα, από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε σμίκρυνση κατά ποσοστό 31%

Λιμένες
Μικτός Λιμένας
Λιμένας χύδην φορτίου
Ιχθυόσκαλα
Τουριστικό Αγκυροβόλιο
Τουριστικός Λιμένας
Οδικό Δίκτυο
Σιδηροδρομικό δίκτυο
Αερολιμένες
Τεχνική Υποδομή
Υφιστάμενα Δίκτυα Υποδομών
Υφιστάμενες Μονάδες Υποδομών
Προγραμματιζόμενες Μονάδες Υποδομών
Πηγές ενέργειας
Λοιπές υποδομές
ΙΟΝΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ
ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ
Περιφέρεια Θεσσαλίας
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
Πρέβεζα
Ηγουμενίτσα
Άρτα
Ιωάννινα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Περιφέρειας Ηπείρου
Χάρτης Π.2δ
Περιβάλλον, Πολιτιστική Κληρονομιά και Τοπίο
ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα, από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε σμίκρυνση κατά ποσοστό 32%
ΥΠΟΜΝΗΜΑ
Διοικητικά όρια και ιεράρχηση οικισμών
Λιμάνια
Αερολιμένες
Ζώνες Τοπίων Αξία
Τοπόσημα οικολογικού τουριστικού ενδιαφέροντος
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Περιφέρεια Θεσσαλίας
ΑΛΒΑΝΙΑ
Ιωάννινα

Περιφέρεια Θεσσαλίας
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος
Ιόνιον Πέλαγος